

**NOVO
V KOPRU!**

NOVOMAT d.o.o.
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo počī,
do Novomata
skoči!

**OBRтна CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888**

KMETIJSTVO - Na 4. strani
**Alan Cecutti in
njegova Benečija**
Pogovor z novim predsednikom KZ

TRST - Na 6. strani
**Zaia obljubil pomoč
vinogradnikom**
Na srečanju s Kmečko zvezo

GORICA - Na 16. strani
**»Železniško vozlišče
temeljnega pomena«**
Brandolin spodbuja vlado, naj podpre projekt

CANNES - Film
**Zvezdniki
na rdeči
preprogi**

AVSTRIJA - Tako je po svarilu EU minister Sobotka včeraj napovedal na srečanju z Alfonom

Na Brennerju ne bo pregrad

ITALIJA - Poslanska zbornica
**V Rimu polemika
o slovenski nuklearki**

BRENNER - Avstrija ne bo več vztrajala pri vzpostavitvi nadzora na mejnem prehodu Brenner na meji z Italijo, je včeraj napovedal avstrijski notranji minister Wolfgang Sobotka po srečanju z italijanskim kolegom Angelinom Alfonom prav na mejnem prehodu, kjer je Avstrija v prejšnjih tednih začela postavljati sporne pregrade. Kot je dejal Sobotka, se je priliv migrantov preko tega najpomembnejšega prehoda med Avstrijo in Italijo v zadnjih tednih zaradi ukrepov italijanske strani krepko zmanjšal. Zato priprave za uvedbo ukrepov za za nadzor meje niso več potrebni.

Evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je v zvezi z načrti na Brennerju minuli teden v pismu Dunaj opomnil, da je treba spoštovati schengenska pravila. Novico z italijansko-avstrijske meje so toplo pozdravili na Južnem Tirolskem in tudi v Furlaniji-Juljski krajini.

Na 2. strani

**MANJŠINA
SKGZ in SSO
napovedujeta
novo skupno pot**

TRST - Na novo zastavljeno sodelovanje med Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo in Svetom slovenskih organizacij ni lepota in podobno, temveč ima za cilj reševanje konkretnih vprašanj. Rudi Pavšič pojmuje dogovarjanje kot praktični pristop do našega vsakdana, medtem ko je Walter Bandelj izpostavil, da je želja po sodelovanju prišla »s terena«, kjer si nihče ne želi preprirov.

Na 3. strani

BAZOVICA - Obisk v trgovinah in lokalih
**Gospodarska slika
vasi je kar živahna**

GORICA - Mala prometna »revolucija«
**V mestnem središču
štiri nova krožišča**

TRST, UL. BATTISTI, 2 - TEL. 040-7606012

**Pri Pordenonu utonila
mama in sinček**

Na 4. strani

**LAS Kras spodbuja
zeleni turizem**

Na 6. strani

**Hišni pomočniki
je vseč tuja lastnina**

Na 7. strani

**Michela Marzano
in homoseksualnost**

Na 10. strani

**Festival èStoria bo
govoril tudi slovensko**

Na 17. strani

Zveza slovenskih
kulturnih društev

sklicuje
50. redni občni zbor
in 8. izredni kongres

**«Bodočnost
je naša»**

danes, 14. maja 2016,
ob 15. uri,
v Prosvetnem domu
na Opčinah (TS),
ul. Ricreatorio 1

Uradnemu delu bodo sledile
tematske delavnice in predstavitev
Zbornika ZSKD in članic

BRENNER - Tako je po svarilu EU minister Sobotka včeraj napovedal na srečanju z Alfonom

Avstrija se odpoveduje nadzoru na Brennerju

DUNAJ - Avstrija ne bo več vztrajala pri vzpostavitvi nadzora na mejnem prehodu Brenner na meji z Italijo, je včeraj napovedal avstrijski notranji minister Wolfgang Sobotka po srečanju z italijanskim kolegom Angelinom Alfonom, s katerim sta se srečala prav na mejnem prehodu, kjer je Avstrija v prejšnjih tednih začela postavljati sporne pregrade. Kot je dejal Sobotka, se je priliv migrantov preko tega najpomembnejšega prehoda med Avstrijo in Italijo v zadnjih tednih zaradi ukrepov italijanske strani krepko zmanjšal. Zato priprave za uvedbo ukrepov za »upravljanje meje« oz. za nadzor meje niso več potrebni.

Avstrija se je za uvedbo nadzora na prelazu Brenner začela pripravljati sredi aprila. Začela je izvajati gradbena dela, da bi tako lažje obvladovala morebiten migrantski tok. To je močno razburilo Italijo, pa tudi Evropsko komisijo. Evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je v zvezi z načrti na Brennerju minuli teden v pismu Dunaj opomnil, da je treba spoštovati schengenska pravila. Svet EU je v petek podaljšal mejni nadzor na nekaterih notranjih mejah schengenskega območja, a ne za Brenner.

Novico iz italijansko-avstrijske meje so toplo pozdravili na Južnem Tirolskem in tudi v Furlaniji-Juljski krajini. Podpredsednik deželne vlade Sergio Bolzonello ocenjuje, da je prevladala razsodnost, sklepi dunajske vlade bodo po njegovem imeli pozitivne učinke tudi v FJK. Predsednica Dežele Debora Serracchiani je v preteklih dneh in tednih nekajkrat opozorila, da bi imel poostren nadzor na Brennerju negativne posledice tudi za FJK.

Podobno razmišlja tudi evropska poslanka Demokratske stranke Isabella Del Monte. »Zidovi znotraj Evropske unije so nesprejemljivi in nezakoniti,« pravi evropska poslanka iz Furlanije. Da je Avstrija spremenila mnenje glede Brennerja nosi po njenem zaslugo predvsem Bruselj, ki je Dunaj večkrat odločno opozoril, da so načrtovane mejne pregrade v nasprotju z evropskimi pogodbami.

Pred obalo Sicilije rešili več kot 800 migrantov

RIM - Pred obalo Sicilije so v zadnjih 24 urah rešili več kot 800 migran-

tov. Sprva so poročali, da je bilo med njimi 150 beguncev iz Sirije, a so nato včeraj objavili, da je med njimi zgolj en sirski državljan. Prva skupina 342 migrantov je včeraj že prispela v pristanišče Augusta na Siciliji. Med njimi so večinoma migranti iz Egipta, Somalije in Sudana, je dejal predstavnik Mednarodne agencije za migracije. Preostalih okoli 500 rešenih migrantov pa so reševalci prepeljali v druge kraje na Sicilijo in v Kalabrijo, med njimi pa naj ne bi bilo nobenega sirskega begunca.

Obalna straža se je na reševanje napotila v četrtek, ko so na morju opazili dve ladji, ki sta se znašli v težavah. S prve ladje so rešili skupno 515 ljudi, z druge pa okoli 300, je še sporočila obalna straža. Predstavnik Mednarodne organizacije za migracije Flavio di Giacomo je povedal, da je letos v Italijo prispelo okoli 31.000 migrantov, med njimi doslej zgolj 26 sirskih državljanov. Večina migrantov, ki je letos prispela v Italijo, je bila iz Afrike.

V Grčijo za 90 odstotkov manj prihodov beguncev

ATENE - Število beguncev in migrantov, ki prek Sredozemskega morja potujejo iz Turčije v Grčijo, je v aprilu upadlo za 90 odstotkov, je včeraj sporočila agencija EU za zunanje meje Frontex. Skupaj je v Grčijo pripotovalo 2700 ljudi. Prvič po lanskem juniju je tako v Italijo prispelo več prebežnikov kot na otoke v Egejskem morju. Še v marcu je bilo število prihodov v Grčijo znatno višje, saj so zabeležili 26.971 prihodov ljudi, medtem ko je v januarju v Grčijo prispelo 67.415 prebežnikov. Za upad je po navedbah Frontexa več vzrokov. Zgodovino je k temu prispeval dogovor med Turčijo in EU o vračanju prebežnikov, pa tudi zaprtje meja na t. i. balkanski migrantski poti.

V Italijo pa je medtem aprila prispelo 8370 prebežnikov, kar je tudi svoj vrstni upad, ugotavlja Frontex. Število prihodov je v primerjavi z marcem upadlo za 13 odstotkov, v primerjavi z lanskim letom pa celo za polovico. Še naprej največ prebežnikov v Italijo prihaja iz Eritreje, Egipta in Nigerije.

Posnetek ene od dveh ladij, s katerih so rešili več kot 800 migrantov

Zdravniki brez meja kritični do EU glede beguncev

ŽENEVA - Organizacija Zdravniki brez meja je v odprtem pismu državam članicam in institucijam Evropske unije dogovor med unijo in Turčijo za zajezitev prihoda beguncev obsodila kot »zgodovinsko odpoved« moralne in pravne odgovornosti Evrope. Organizacija izraža globoko zaskrbljenost zaradi dogovora, v skladu s katerim bo Turčija vzela nazaj sirse migrante, ki so od 20. marca prispeli na grške otoke, v zameno za večmilijsko pomoč.

Kot je poudarila vodja Zdravnikov brez meja Joanne Liu, je EU z prepustila te ljudi Turčiji ter »v času največje migracije v zadnjih desetletjih opustila svoje moralne in pravne odgovornosti«. »Ljudje bodo tako ostali ujeti v vojnih območjih brez možnosti, da pobegnejo, prisiljeni v to, da ostanejo in umrejo,« piše v pismu. Kot sramotno so označili tudi nastavev migrantov in beguncev, ki so po zaprtju balkanske migrantske poti ostali ujeti v Grčiji. V begunskih taboriščih ni zagotovljena skoraj nobena varnost, tako da se ženske ponoči bojijo iti na stranišče, moški vseh starosti pa izgubljajo dostojanstvo, ko se borijo za drobtinice hrane.

AVSTRIJA

Socialdemokrati za kanderja izbrali Kerna

DUNAJ - Šef avstrijskih železnic Christian Kern bo novi predsednik avstrijskih socialdemokratov (SPÖ) in novi kancler. »Odločitev je padla,« je ob robu srečanja deželnih vodij stranke izjavil njen začasni predsednik Michael Häupl. Formalno odločitev bo v tokih sprejelo zvezno predsedstvo stranke.

Dan zatem, v sredo, naj bi avstrijski predsednik Heinz Fischer Kerna zaprisegel kot 13. kanclerja po letu 1945, sledilo bo glasovanje o novi vladi. Socialdemokrati, ki v Avstriji od leta 2008 vladajo skupaj s konservativci (ÖVP), imajo v parlamentu večino glasov. Kot je pojasnil Häupl, bo Kern sam oblikoval vladno ekipo, pri čemer bo seveda imel proste roke. Izbiro novega vodje SPÖ in kanclerja je komentiral tudi začasni kancler Reinhold Mitterlehner iz vrst ÖVP. Kot je dejal, je Kern zelo kvalificiran menedžer, kar bi lahko imelo pozitiven vpliv na delo vlade in politike.

Zaplet z izročitvijo Roka Žavbija Italiji

LJUBLJANA - Odvetnica Lara Mikuž, ki zastopa prijetega Slovenca Roka Žavbija, je na sodišče vložila pripombo na predlog za njegovo izročitev Italiji. Pojasnila je, da je to storila zaradi napake, ki so jo po njenem mnenju v evropskem nalogu za prijete in predajo storili Italijani. Sodišče pri odločanju o pripombi ni vezano na noben rok. Žavbija je slovenska policija prišla prejšnji petek na podlagi evropskega naloga, ki ga je izdal preiskovalni sodnik s sodišča v Benetkah. V Italiji je namreč zoper Žavbija izdan sklep o preiskavi. Žavbi naj bi v Italiji rekrutiral in radikaliziral potencialne borce. Učil naj bi jih, kako ravnati z orožjem in kako priti do sirskega bojišča. Žavbi je zdaj v priporu v Ljubljani in čaka na izročitev.

Mikuževa je pojasnila, da so Italijani v evropski nalog zapisali, da je treba Žavbija prijeti zaradi terorizma, vendar so v opredelitvi členu navedli 270. c člen italijanskega kazenskega zakonika, ki pa opredeljuje pomoč članom terorističnih združenj in predvideva kazno do štirih let zapor. Tudi v opisu dejanja se Italijani dejansko navezujejo na 270. c člen, je še razložila. Odvetnica izpostavlja še eno napako, ki da so jo zagrešili italijanski organi. V nalog so po njenih besedah zapisali, da je za očitano kaznivo dejanje predvideno najmanj leto dni zapor, največ pa 15. A kot je izpostavila Mikuževa, niti eden od odstavkov znotraj člena italijanskega kazenskega zakonika, ki opredeljuje terorizem, ne predvideva kazni od enega do 15 let zapor. 270. c člen spodnje meje kazni sploh ne določa.

Gibanje 5 zvezd suspendiralo Pizzarottija

PARMA - Župan Federico Pizzarotti ne misli odstopiti s položaja, čeprav so proti njemu uvedli sodno preiskavo. Župan je osumljen nepravilnosti pri imenovanju direktorja gledališča v Parmi. Pač pa so Pizzarottija včeraj suspendirali iz Gibanja z zvezd, z voditelji katerega je sicer že nekaj mesecev skregan.

V Rimu aretirali znanega ginekologa

RIM - Znani ginekolog Severino Antinori je od včeraj v hišnem priporu. Aretirali so ga pod obtožbo, da je neki pacientki brez njene vednosti odstranil jajčnike.

EUROSTAT - V prvem četrtletju letos

Rast v območju evra samo 0,5 odstotna

LUXEMBOURG - Evropski statistični urad Eurostat je včeraj nekoliko popravil prvo napoved gospodarske rasti za območje evra v prvem četrtletju. Medtem ko je konec aprila evrskemu območju na četrtletni ravni izračunal 0,6-odstotno rast, je to zdaj znižal za 0,5 odstotka. Četrtletna rast v celotni EU medtem ostaja pri 0,5 odstotka. V letni primerjavi se je obseg bruto domačega proizvoda (BDP) območja evra v prvih treh mesecih letos povečal za 1,5 odstotka, kar je prav tako za 0,1 odstotne točke manj, kot je Eurostat izračunal v prvi oceni, objavljeni 29. aprila. V celotni EU je bila rast 1,7-odstotna.

Nemčija je v četrtletni primerjavi zabeležila 0,7-odstotno rast BDP, v letni pa 1,6 odstotno. Francija je zabeležila 0,5-odstotno rast oz. 1,3-odstotno v letni primerjavi. Italijanski BDP se je v četrtletni primerjavi okreplil za 0,3 odstotka, v letni pa za odstotek, avstrijski pa v četrtletni za 0,6 odstotka in v letni za odstotek. Španija je

v prvih treh mesecih zabeležila 0,8-odstotno rast BDP, v letni primerjavi pa je bila ta 3,4-odstotna. Portugalska je zabeležila 0,1-odstotno rast v četrtletni in 0,8-odstotno v letni primerjavi. Grčija se medtem še vedno utaplja v rdečih številkah: v četrtletni primerjavi je beležila 0,4-odstoten padec BDP, v letni primerjavi pa je padel za 1,3 odstotka.

Največjo četrtletno rast so statistiki izračunali za Slovaško, bila je 1,7-odstotna. V letni primerjavi je bila rast BDP na Slovaškem 3,6-odstotna, Romunija pa je zabeležila 4,2-odstotno letno rast. Eurostat podatkov za Slovenijo ne navaja, saj jih bo državni statistični urad objavil konec maja. Prav tako še ni podatkov za še nekaj drugih držav, in sicer za Češko, Dansko, Irsko, Hrvaško, Luksemburg, Malto in Švedsko.

ZDA so v prvem letošnjem četrtletju medtem zabeležile 0,1-odstotno gospodarsko rast v četrtletni primerjavi, v letni primerjavi pa je bila rast 1,9-odstotna.

HRVAŠKA - V saboru vladna koalicija že tri tedne brez večine

Tretjič brez kvoruma

Ugibanja o poskusu oblikovanja večine brez Mosta, možne pa so tudi predčasne volitve

ZAGREB - Vladajoči večini v hrvaškem saboru, ki jo predstavlja Domoljubna koalicija, Most neodvisnih list in Bandić Milan 365 - Stranka dela in solidarnosti, tudi včeraj, tretji petek zapored, ni uspelo zagotoviti kvoruma, da bi lahko glasovali o zakonskih predlogih. Opozicija trdi, da na Hrvaškem ne delujeta ne vlada ne parlament. Hrvaški sabor praviloma ob petkih glasuje o zakonskih predlogih, a jim tudi včeraj ni uspelo zagotoviti kvoruma. Čeprav je bilo na začetku glasovanja potrebnih 76 poslancev, so po treh novih preštevanjih ugotovili, da v saborski dvorani ni dovolj poslancev. Zato so glasovanje znova preložili tako kot prejšnja dva petka.

V HDZ so se opravičili in pojasnili, da so nekateri poslanci večine na službeni poti, nekateri na bolniškem dopustu, medtem ko za nekatere ne vedo, zakaj se niso udeležili seje. Nezaustven kvorum je dodatno spodbudil ugibanja o tem, ali ima vladajoča koalicija večino poslancev. Po parlamentarnih volitvah novembra lani je desna Domoljubna koalicija na čelu s HDZ in Mostom ter stranko zagrebškega župana Bandića oblikovala tesno večino 78 poslancev v 151-članskem parlamentu. Novo vlado je konec januarja podprlo 83 poslancev, pri čemer so manjše opozicijske stranke podprle premierja Tihomirja Oreškovića pod pogojem, da začne izvajati nujne reforme. Nato

se je v štirih mesecih večkrat pokazalo, da med partnerji v večini ni soglasja o številnih vprašanih, vključno z reformami.

Na Hrvaškem vse bolj ugibajo, da bo HDZ poskusila oblikovati novo saborsko večino brez Mosta, čeprav ni jasno, kdo bo vstopil v partnerstvo z Domoljubno koalicijo in Bandićevo stranko, da bi lahko nadomestili 15 poslancev Mosta. Niso izključene niti predčasne parlamentarne volitve, če ne bo prišlo do dogovora o bolj trdnem sodelovanju vladajoče večine.

Poslanci največje opozicijske stranke SDP, ki so včeraj zapustili sejo pred glasovanjem, so znova zatrčili, da je očitno, da Hrvaška nima ne vlade ne parlamentarne večine, kar pomeni, da država ne more funkcionirati, trpijo pa državljani. SDP je v četrtek napovedala tudi interpelacijo proti podpredsedniku vlade in šefu HDZ Tomislavu Karamarko zaradi poslovnih povezav njegove soproge Ane Karamarko z lobistom madžarske energetske družbe Mol Josipom Petrovićem. Hrvaška vlada je sicer v arbitražnem sporu z Madžari glede upravljaljskih pravic v naftni družbi Ina. Premier Orešković je izrazil prepričanje, da Karamarko ni ogrožal nacionalnih interesov v Ini. Obenem je dejal, da ima vlada stabilno podporo v saboru, a se je danes znova pokazalo, da je podpora večine poslancev vprašljiva.

SLOVENSKA MANJŠINA - Novinarska konferenca SKGZ in SSO

»Sodelovanje je daljnosežno in ne muha enodnevnica«

Prvenstvena skrb za rešitev težav Slovencev v videmski pokrajini

TRST - Na novo zastavljeno sodelovanje med Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo in Svetom slovenskih organizacij ni lepota in podobno, temveč ima za cilj reševanje konkretnih vprašanj Slovencev v Italiji. Rudi Pavšič pojmuje dogovarjanje kot praktični pristop do našega vsakdana, medtem ko je Walter Bandelj izpostavil, da je želja po sodelovanju prišla »s terena«, kjer si nihče ne želi preprirov. Torej daljnosežno sodelovanje in ne muha enodnevnica.

Predsednika SKGZ in SSO sta na včerajšnji novinarski konferenci predstavila obračun opravljenega dela in

V Gazzeti dello Sport bo 20. maja slovenska dobrodošlica kolesarski dirki Giro d'Italia, ki bo gostovala v Benečiji

Rudi Pavšič in Walter Bandelj ocenjujeta, da sodelovanje med SKGZ in SSO nima alternativ in da je v dobrobit vsej slovenski manjšini

FOTODAMJ@N

načrte za prihodnost. Velika pozornost je bila namenjena videmski pokrajini, ki ostaja najbolj ranljivo območje v naši skupnosti. Krovni zvezi podpirata pobude, da bi v sklopu beneške etape kolesarske dirke Giro d'Italia v petek, 20.5. prišla do izraza slovenska navzočnost. Na to bo opozarjal tudi dvojezični oglas v italijanskem športnem dnevniku La Gazzetta dello Sport. Glede Benečije bo 350 tisoč evrov iz sklada zaščitnega zakona (skupaj 1,4 milijona evrov) za videmsko pokrajino šlo špeterski dvojezični soli.

SKGZ in SSO ob blizu spremljata izvajanje reform zadružnih bank (v kratkem bo srečanje z obema slovenskima bankama) in trgovinskih zbornic, kjer tvegamo, da bomo spričo združitve med Trstom in Gorico Slovenci ostali brez predstavnosti. Krovni zvezi podpirata sodelovanje Glasbene matice in glasbenega centra Komel na Goriškem, v Trstu sta direktno soudeleženi pri Narodnem domu v Filzijevi ulici, Narodnem domu pri Sv. Ivanu, Stadionu 1. maj in Kulturnem domu. To je zelo velik zalogaj, ki nujno kliče na evidentiranje prednostnih posegov.

Bandelj in Pavšič sta zadovoljna s finančnimi prispevki, ki jih Slovenci dobivamo iz Rima, precej nezadovoljna oziroma razočarana pa s pomočjo, ki prihaja iz Slovenije. Letos bo iz Lju-

Zadovoljstvo nad prispevki iz Rima, razočaranje zaradi vse manjše finančne pomoči, ki prihaja iz Ljubljane

bljane prišlo 300 tisoč evrov manj finančne pomoči, ki je v zadnjih letih strmo padla za kar 35 odst. »Ne gre samo za denar, ki ga je v tem primeru vedno manj, temveč tudi za zmanjšano pozornost, ki jo Slovenija izkazuje Slovincem izven meja,« sta bila enoglasna predsednika SKGZ in SSO.

Bandelj in Pavšič bosta v prihodnjih mesecih obiskala narodne manjšine v Italiji in tako vzpostavila vezi s temi skupnostmi, ki jih ni, če izvzamemo sodelovanje med stranko SSK in južnotirolsko SVP. SSO in SKGZ načrtujeta tudi tiskano brošuro o življenju in delovanju Slovencev v Italiji. (st)

TRST - Poudarki z novinarske konference SKGZ in SSO

»Netransparentnost« v manjšini in finančna kriza Novega glasa

TRST - »Vsi proračuni in obračuni SSO in SKGZ morajo skozi rešeto pristojnih oblasti v naši deželi in v Sloveniji. To velja tudi za vse včlanjene ustanove in društva, torej vsega skupaj več kot dvesto organizacij. Nihče od nas ni bil zaradi tega preiskovan in nihče od nas ni šel na sodišče,« je na včerajšnji novinarski konferenci dejal Rudi Pavšič. »Če že govorimo o finančni netransparentnosti, jo je treba potem iskati drugje. Dovolj, da beremo časopise,« je dodal predsednik SKGZ. Enako razmišlja tudi Walter Bandelj. Če nekoga obtožiš, da deluje netransparentno in nedemokratično, moraš prinesiti dokaze, drugače boljše, da molčiš, smo še slišali na srečanju z novinarji.

Pavšič in Bandelj sta zavrnila pripombo, ki jo je kdaj slišati, da SKGZ in SSO na nek način krojita delo deželne posvetovalne komisije. To po njunem mnenju

ni res. Prvič, ker komisiji predseduje deželni odbornik Gianni Torrenti, in drugič, ker je politika iz izvoljenimi predstavniki zastopana v komisiji. Krovni zvezi soglašata, da se komisija ne sme ukvarjati le s finančnimi vprašanji, ampak mora svoj »delokrog« razširiti v duhu deželnega zakona za zaščito Slovencev. Za to je potrebno sodelovanje med Deželno, SKGZ in SSO ter manjšinsko politiko.

Bandelj je glede težke finančne situacije Novega glasa dejal, »da kriza ni takšna, kot jo nekateri prikazujejo v javnosti.« Res je, da tednik sodi pod okrilje SSO, za rešitev težav časopisa pa se usklajeno zavzemata obe krovni manjšinski zvezi. Bandelj in Pavšič sta za Novi glas skupaj nastopila pri deželni upravi, obeti za premostitev težav časopisa so dobri, sta predsednika še dejala novinarjem. (st)

RIM - Vlada odgovorila poslanki iz Vidma Sereni Pellegrino

Italija nima pripomb na krško centralo Levica zahteva njeno takojšnje zaprtje

RIM - Italijanska vlada nima pripomb na obratovanje slovenske jedrske centrale v Krškem in tudi ne na njeno varnost. Tako lahko v skopih besedah obnovimo včerajšnji odgovor podtajnice na okoljskem ministrstvu Silvie Velo poslanki iz Furlanije-Juljske krajine Sereni Pellegrino. Parlamentarka iz vrst poslanske skupine Sinistra italiana (Italijanska levica) je prepričana, da je nuklearna (kratica NEK) nevarna ne le za Slovenijo, temveč tudi za njene mejne države, vključno z Italijo, torej FJK.

Vladna podtajnica je zelo podrobno obnovila vsebine mednarodnih sporazumov in pogodb, ki obvezujejo Slovenijo k najvišjim varnostnim standardom v jedrski centrali, vključno s potresom. Krško se namreč nahaja na potresnem območju. Velova je v poslanski zbornici tudi predstavila t.i. stresne teste, ki jih redno izvajajo v NEK ter navedla opozorila, ki jih pristojne slovenske oblasti v zvezi s tem dobivajo od za to poklicanih mednarodnih inštitu-

cij. Ne samo to. Predstavnica Renzijeve vlade je naštel tudi dodatne varnostne ukrepe za Krško. Vse se dogaja pod nadzorom evropske ustanove za varnost ENSREG, v kateri je s svojimi strokovnjaki zastopana tudi Francija. Prav to državo se večkrat omenja kot tisto, ki je bila in je še danes kritična do NEK.

Velovo poročilo je bilo izrazito tehnično in strokovno narave. Podtajnica na okoljskem ministrstvu se je izognila vsakršni politični »nadgradnji« svojega odgovora poslanki Pellegrinovi, ki je bila z izvajanjem Velova vse prej kot zadovoljna.

Predstavnico iz FJK, ki je bila v parlament izvoljena na listi SEL, zelo skrbijo predvsem »skrajno pomanjkljiva stališča« podtajnice v zvezi z nevarnostjo, da bi potres poškodoval NEK in s tem tudi širše območje okrog nuklearke. Pellegrinova je prepričana, da bi morala Slovenija enostavno zapreti centralo, če tega ne bo naredila pa bi jo morala k temu prisiliti mednarodna skupnost, začenši z Italijo. (st)

Krška jedrska centrala bolj skrbi politike v FJK, kot tiste v Rimu

ARHIV

VIPAVSKA DOLINA Občini stavita na trajnostni razvoj turizma

AJDOVŠČINA - Občini Ajdovščina in Vipava sta se kot destinacija Vipavska dolina skupaj vključili v Zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST) ter s tem v pridobitev znaka Slovenia Green Destination. Glavni pristopni dokument je listina 'Zelena politika slovenskega turizma', ki sta jo župana Tadej Beočanin in Ivan Princes uradno podpisala včeraj ob simbolnem odprtju 'zelenih' polnilnic za električna vozila na parkirišču za starim mlinom. Podpis dokumenta 'Zelena politika slovenskega turizma' bo destinacija Vipavska dolina zavezoval k spoštovanju desetih načel, s katerimi se bo skupaj s ponudniki trudila za trajnostni razvoj.

Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) je celovito zasnovan sistem za pospeševanje razvoja trajnostnega turizma v Sloveniji na vseh treh stebrih trajnostnega razvoja: okoljskem, družbenem in ekonomskem, namenjen tako turističnim območjem kot tudi ponudnikom.

»Gre za kompleksen sistem, sestavljen iz več korakov in orodij. Prvi korak je imenovanje koordinatorja projekta; to je Janja Jazbar, ki bo odgovorna za izvedbo celotnega postopka. Ta bo predvidoma zaključen do konca letošnjega leta,« so sporočili iz Občine Ajdovščina, kjer dodajajo, da jih v nadaljevanju leta čaka več korakov - od pridobivanja podpore v lokalnem okolju prek zbiranja in analize podatkov do priprave končnih poročil. »Z izvedbo celotnega postopka bomo pridobili celovit vpogled v trajnost destinacije in mednarodno primerljivo oceno, pa tudi nabor ustreznih ukrepov za izboljšave v prihodnosti. Poleg tega se bomo s pridobitvijo znaka Slovenia Green Destination na slovenskem, evropskem in globalnem trgu pozicionirali kot okolju in družbi prijazna destinacija,« so prepričani na omenjeni občini, kjer so včeraj na novem parkirišču za starim mlinom uradno odprli polnilnico za električne avtomobile. Gre za rezultat sodelovanja med Občino Ajdovščina in Rotary klubom Ajdovščina. (km)

ALAN CECUTTI - Kmetijski in turistični podjetnik, novi predsednik Kmečke zveze za Videmsko

»Brez meje bo lahko spet tako, kot je bilo nekoč«

Do Prosnida (Prossenico) v Zahodni Benečiji se pride po vijugasti gorski cesti, ki pelje iz Ahtena (Attimis) preko Subida (Subit). Neskončnih 18 kilometrov serpentin, na katerih obvezno koncentracijo pri vožnji lahko zmotijo le neokrnjena narava in, vsake toliko, lepi razgledi na furlansko nižino. Visoko nekje je odcep za Porčinj (Porzus) in Čenebola (Canebola), koder so ceste v teh dneh zgledno očiščene in sveže asfaltirane. Delavci in domačini so praktično vsi z orodjem v rokah in bijejo bitko proti času. Čez nekaj dni bo tam potekal Italijanski kolesarski »Giro« in vse je v znamenju velikega dogodka, ki je pred vrati: roza barva na vsakem koraku, roza pentlje na oknih in hišnih ograjah, roza napis z dobrodošlicami, roza kioski za pijačo in pokošena trava (na srečo vsaj ta ni roza) za publiko, ki bo ob cesti bdrila kolesarje.

Prosnid je za nekaj kilometrov v levo odrezan od trase, po kateri bo potekala dirka, pomaknjen kot je v ozadje hribov nad Robidiščem in Breginjskim kotom. Tam v okolici vasi, na kakih šeststo metrih višine, je pomlad še zgodnja, kot je bila v dolini na začetku aprila. Prosnid je nekakšen balkon na severovzhodni Breginjski kot, ki je tam kot na dlani, Furlanija pa je dejansko nevidna, za obronki hribov na jugozahodu. Do nekdanje meje s

Pred par leti sem zvedel, da je na dražbi naprodaj nekdanja kasarna finančne straže. Nisem imel konkurence in za ugoden denar sem na dražbi odkupil kasarno ter s pomočjo staršev postavil na noge turistično kmetijo

Slovenijo je le streljaj.

»Stari še pripovedujejo, kako so s kobariškega konca hodili sem čez na šage in zabave, potem pa prespali na senikih. In obratno, naši vaščani so hodili dol do Breginja in dlje, tako je včasih teklo življenje. Potem je v te kraje za dolga leta v živo zarezala državna meja, stiki in odnosi, ki so bili normalni in življenjski, so se v veliki meri prekinili. A zdaj meje ni več, spet je lahko kot nekoč, v današnjem času sicer malo drugače.«

Zgodbo pripoveduje Alan Cecutti, še ne tridesetletni fant, ki je bil pred kratkim izvoljen za predsednika Kmečke zveze v Videmski pokrajini. Brez težav in zadržkov govori slovensko, v terskem narečju, kot ga je naučila mama Paola Filipig, medtem ko je oče Ivo Cecutti Furlan iz Povoletta. Slovenka pa je tudi Alanova življenjska družica Nataša, ki je doma iz Starega Sela pri Kobaridu, kamor vsak dan peljejo v vrtec štiriletnega Patrika. Spoznal jo je na neki kobariški zabavi, prav tako, kot se je dogajalo njegovim prednikom, ko so pred davnimi leti vzdrževali vsakodnevnne stike.

»Nekoč, na začetku prejšnjega stoletja, je imel Prosnid skoraj osemsto prebivalcev, danes nas je v vsej vasi še kakih trideset. Emigracija je bila skoraj totalna, tako kot drugje v Benečiji in v goratih predelih Karnije, kajti možnosti za dostojno življenje ni bilo. Danes, brez meje, je položaj dru-

Alan Cecutti v svojem agriturizmu

gačen, marsikam se lahko vrne življenje«, je trdno prepričan Alan. Da to niso le besede, govori dejanja. S starši je še kot otrok odšel v dolino, tam je tudi že našel delo, a na svojo vas ni pozabil. Vračal se je ob koncu tedna k prijateljem iz otroštva. V Prosnid se je vrnil, čim se je ponudila priložnost.

»Pred par leti sem zvedel, da je na dražbi naprodaj nekdanja kasarna finančne straže na začetku vasi. Pa sem se prijavil. Nisem imel konkurence in za ugoden denar sem na dražbi odkupil kasarno ter s pomočjo staršev postavil na noge turistično kmetijo. Zdaj stvari tečejo, oddajamo sobe, ponujamo tipično domačo hrano in povpraševanje je v porastu. Nudimo značilno beneško hrano terskih dolin, imamo meso iz lastne reje junic, ponujamo kozje sira bližnje kmetije Zore, vsakovrstno domačo pristno zelenjavo, sezonsko sadje in gozdne sadeže, izdelujemo pa tudi naravne sadne in zelenjavne namaze. Imamo dober obisk od pomladi tja do jeseni. Vse več je tudi Nemcev, Avstrijcev in drugih severnjakov, ki za nas zvedo preko spleta. Želijo si miru, dobre hrane in neokrnjene narave, vsega tega pa je pri nas na pretek«, pripoveduje Alan.

Novi predsednik Kmečke zveze videmske pokrajine je zaveden in ponosen na svoj slovenski izvor, napisi na njegovi kmetiji, ki nosi naziv »Brez meje« so dvojezični, njegova vizija na razvoj kmetijstva v videmski pokrajini je realistična in prežeta z mladostnim optimizmom. »Funkcijo sem prevzel po smrti predsednika Bepota Specogne, ki je za našo organizacijo velika iz-

Na začetku prejšnjega stoletja je imel Prosnid skoraj osemsto prebivalcev, danes nas je v vsej vasi še kakih trideset. Emigracija je bila skoraj totalna. Danes, brez meje, je položaj drugačen, marsikam se lahko vrne življenje

guba, njegovo delo pa je treba nadaljevati. Od Trbiža do Papatnega imamo v obmejnem pasu kar nekaj članov, med temi je precej mladih, kar je zelo pomembno. Največ moramo vložiti v čezmejne projekte s sosednjo Slovenijo, izkoristiti priložnosti, dokler še obstajajo. Razviti moramo koncept kme-

jev, kjer je kmetovanje bistveno težje, dražje in nasploh zahtevnejše. »Pred leti je veliko ljudi odšlo in opustilo tradicionalne dejavnosti, ker za te kraje ni bilo neke vizije prihodnosti. Upamo do bo v prihodnosti drugače. So znamenja večje zavesti o tem, da ozemlja ne sme smeš zapustiti in zanemariti. V hribih bi morali javne prispevke, ki so namenjeni kmetijstvu, bistveno zvišati. Seveda je predvsem na nas, zlasti mladih kmetijsko-turističnih podjetnikov, da pokažemo voljo in iniciativnost, da nekaj ustvarimo. Temelj vsega pa mora biti čezmejnost, ki nas bo vse bolj povezala z gornjim Posočjem, saj imamo enake probleme in moramo jih reševati skupaj.«

Alanove besede in pogledi na možnosti razvoja so prepričljivi, potrjuje jih tudi stvarnost, saj se je Kmečka zveza v nekaj letih usidrala na obmejnem pasu, pridobila več mlajših članov in dala pobudo za nekatere pomembne čezmejne projekte Interreg,

Temelj vsega pa mora biti čezmejnost, ki nas bo vse bolj povezala z gornjim Posočjem, saj imamo enake probleme in moramo jih reševati skupaj

ki dajejo dobre rezultate. Naj med temi omenimo zlasti projekt Farm-Eat, v katerega je vključenih več rejcev z obeh strani meje. Končni proizvod je predelava mesa rejne živine v Tolminu in nato neposredna prodaja na domu, oziroma na domačih turističnih kmetijah. Drugi projekt z imenom ZborZbirk je omogočil postavitev vrste krajevnih muzejev in tako je tudi Prosnid dobil svojega.

Zgodba mladega Alana Cecuttija vliva optimizem in upanje, da tudi za zahodno Benečijo, daleč od bogatih in cvetočih furlanskih nižin, vendarle še obstajajo lepe priložnosti. Priložnost pa ima tudi deželna oblast in politika, da končno, potem ko se v povojnem času do tega ozemlja res ni izkazala, prisluhne takim zgodbam in učinkovito ukrepa.

Dušan Udovič

Na Voljčem Gradu danes kulinArtfest

KOMEN - Na Voljčem Gradu bo danes tretja izvedba prireditve kulinArtfest, ki je edini sejem kuharskih knjig in knjig s kulinarčno vsebino v Sloveniji. V lepi kraški vasi blizu Komna se bodo med 10. in 18. uro zbrali predstavniki vseh slovenskih založb, ki ponujajo tovrstno literaturo. KulinArtfest si je zamislila urednica Založništva tržaškega tiska Martina Kafol in k sodelovanju privabila domače društvo Debela Griža, Kosovelovo knjižnico iz Sežane ter knjigotrštvo Buča (sejem uživa tudi podporo Občine Komen). Sejem bo potekal na domačiji pri Mrškovih, kjer bodo tudi stojnice z domačimi proizvodi in toplimi obroki. Novost letošnje prireditve pa so borjači, ki jih bodo obiskovalcem odprli domačini: tu bo mogoče okusiti med, pršut in druge kraške proizvode, obiskati kamnarsko delavnico ali domačijo, na kateri stoji plošča v spomin, na partizane, ki so konec aprila 1945 od tam krenili osvobajati Trst.

Blue Krass na prazniku Brje v maju

GORJANSKO - Skupina akustične country glasbe Blue Krass bo drevi ob 20. uri nastopila na prazniku Brje v maju (takoj po mejnem prehodu Gorjansko v občini Komen). Skupino sestavljajo Martina Krapež, Lucy Passante, Aljoša Saksida, Martin Andolsek in Franz Cainero. Vstop je prost. Zadnje čase BK nastopajo kar precej na slovenskem in tržaškem Krasu, obetajo pa že različni poletni nastopi v Sloveniji in hrvaški Istri.

Pohod skozi Dimnico

SEŽANA - Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije - Podružnica za Kras, prireja jutri voden pohod skozi jamo Dimnico, ki poteka pod zemljo med Slivjani in Markovščino in nato po učni poti v slepo dolino Mrzlice ter do cerkve sv. Martina. Pot je primerna za vse s primerno obutvijo in obleko za v jamo ter baterijsko svetilko. Start ob 8. uri na stari avtobusni postaji v Sežani ali ob 8.15 na Kozini pri bencinski črpalki OMV. Informacije na tel. št.: 040 900021 po 16. uri. (ok)

PORCIA - Skoraj gotovo je šlo za umor in samomor Pri Pordenonu z avtom v jezerce Utonila mama in njen 5-letni sinček

PORDENON - V pordenonski pokrajini se je včeraj zgodaj popoldne zgodila tragedija. 36-letna Cristina Furlan, doma iz Porcie, je z avtomobilom, v katerem je bil na zadnjem sedelu s pasom pripet njen 5-letni sinček Federico Piva, zapeljala v jezerce Burida. Oba sta utonila.

Na dokaj odročnem in ne obljudenem območju je nekaj očitvidcev zagledalo vozilo v vodi, pozneje so dvojico v avtomobilu iskali - in našli - potapljači. Sprva je kazalo, da so v avtomobilu tri osebe. Tožilstvo je uvedlo preiskavo, pod večer so preiskovalci neuradno potrdili, da je šlo za samomor in umor. Njihovo pričanje sloni na pričevanju očitvidcev. Nesrečna ženska je trpela za hudo depresijo.

Reševalci na kraju tragedije pri Pordenonu, kjer sta umrla mama in sin

ANSA

Tržič

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

BAZOVICA - Na obisku v krajevnih trgovinah in lokalih

Promet je, a ne za vse Križ z davki in birokracijo

Mario Čufar v svoji mesnici in Valentina Drnovšček v gostilni Pri lipi

FOTODAMJ@N

Delia Sivitz v svoji cvetličarni ponuja tudi lastne kreacije

FOTODAMJ@N

Danjel Gregori napoveduje zaprtje trgovine z železino

FOTODAMJ@N

Sebastjan Froglija v družinski trgovini jestvin se ne pritožuje

FOTODAMJ@N

Magda Marc s sodelavkama Tjašo in Eleno

FOTODAMJ@N

Če se z Opčin napotiš proti Bazovici, v vzhodnokraških vaseh, ki se nahajajo na glavni cesti, ne naletiš na kdove kakšno živahno gospodarsko dejavnost, če izvzamemo prevladujoče javne lokale. Drugače je, ko prideš v Bazovico: vas je še vedno prehodno območje, skoznjó se pelješ, če si namenjen v Slovenijo in na Hrvaško, v bližini delujeta Sinhrotron in znanstveni park Area, zato je gospodarska slika, ki se ponuja obiskovalcu, še kar živahna, čeprav naletiš tudi na realnosti, ki so pred zaprtjem, kot smo opazili ob obisku, ki smo ga opravili pred dnevi.

Nekateri delajo še bolj kot prej

V vasi delujejo tri trgovine jestvin, od katerih smo obiskali najmanjšo, trgovino Sonja, ki jo upravlja družina Froglija. »Najprej smo bili samo trgovina jestvin, zdaj smo dodali še trafiko, samo da bi rešili delo,« pravi Sebastjan Froglija, ki pravi, da »debele krave so zbežale«. Poleg jestvin in trafike je v trgovini še koticček s sadjem in zelenjavo. Sebastjan, ki skupaj z drugimi tremi družinskimi člani dela v obratu, se vsekakor ne pritožuje, saj promet v Bazovici je: »Vas ima 800 prebivalcev in tri trgovine jestvin, na Padričah je 1200 prebivalcev in ni niti ene: to pomeni, da je v Bazovici nekaj drugega, se ne pritožujemo,« pravi.

V Grudnovi ulici deluje tudi pekarna in slaščičarna Marc, v kateri deluje tudi bar. »Hvala Bogu mi delamo, zdaj lahko še bolj kot enkrat,« pravi gospa Magda Marc, ki je dejavna že 33 let, v času našega obiska pa je skupaj s sodelavki Tjašo in Eleno (v obratu so zaposlene štiri osebe) imela polne roke dela. Povečano delovanje Magda Marc pripisuje dejstvu, da so nekoč ljudje imeli več denarja in so hodili ven, zdaj pa se zadržujejo v vasi oz. njeni bližini. Najbolj trpi pekarna, saj kruh ponujajo že povsod in samo s to dejavnostjo ne bi shajali: »Dobro, da smo uredili bar. Slaščice pa prodamo: imamo vsega, vedno imamo pince, potice ...« Obrat je že poznan naokoli, ljudje prihajajo od vseh strani, problem pa predstavljajo davki: »Je dosti stroškov, državi moraš dati 75 odstotkov, ma kje smo? Mi sliši, da imaš kaj, medtem ko nimaš nič. Tudi delavci stanejo, delavca moraš plačati,« pravi gospa Magda.

Vsem posli ne cvetijo

Le nekaj korakov stran v smeri proti Trstu stoji cvetličarna Delie Sivitz, ki je v tem poslu dve leti, prej je delala kot uradnica. »Za zdaj trgovina gre, Bazovica je živahna, veliko ljudi pride tudi iz mesta, gredo čez mejo do bencinske črpalke. Posel imamo tudi z vaščani. Težava je bila v spoznavanju posla. Opravila sem precej tečajev kar se tiče aranžiranja in dela s cvetlicami. Jasno, potem so sveto obhajilo, velika noč, božič, malo moraš spoznati tudi, kaj ljudje želijo, kaj bi v trgovini najboljšo šlo,« pravi Delia, ki v svojem obratu prodaja vsakovrstno cvetje: »Ljudje bodo izbrali šopek, tudi večji šopek, v glavnem pa ne tako velik šopek: ker je kriza, malokdaj pridejo zelo veliki šopki. Če se odločijo za večje darilo, je to v glavnem večja lončnica,« pravi cvetličarka, ki ustvarja tudi lastne kreacije.

Vsi pa niso tako dobro razpoloženi. Res je sicer, da je v Bazovici živahen promet, ljudje pa ne zahajajo v vse trgovine. Zato Danjel Gregori, lastnik trgovine z železino, sanitarijami in keramičnimi ploščicami, napoveduje izredno razprodajo, ker bo obrat letos prenehal delovati, saj je promet preskro-

men, stroški pa preveliki: »Plačati je treba preveč davkov. Zdaj sem plačal 400 evrov za smeti, za področno analizo pa tisoč evrov. Prodaja gre bolj slabo, ljudje gredo kupovat bolj v veletrgovine, s cenami katerih se ne moreš kosati,« pravi. Ko je bila Jugoslavija in tudi pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo je bil promet večji, saj so kupcem v domovini vračali vsoto davka na dodano vrednost, a tisti časi se ne bodo vrnili, pravi Danjel Gregori, ki ne namerava odpirati novega obrata, iskal bo drugo službo.

Problem z davki in birokracijo

Pri svojem poslu pa vztraja mesar Mario Čufar, za katerega položaj ni ravno slab, a tudi prav dober ne. Mesnico je odprl Čufarjev ded leta 1922, nasledila ga je mati, zdaj pa obrat vodi sam, v tem poklicu pa je že 38 let: začel je namreč, ko je bil star 14 let, zdaj pa jih ima 52. »Zdaj je vse bolj zapleteno, je birokracija, dosti časa izgubiš z dokumenti, ta čas pa ni poplačan,« pravi gospod Čufar, ki drugače ima stranke, predvsem ob koncih tedna. K njemu prihajajo predvsem Tržičani: »Pri nas je drugače kot v Trstu, tam je veliko mesa že pripravljene za kuhanje. Tu je še mesnica "po starem": seveda imamo čevapčice ali polpete, ampak gre tudi še meso za juho ali golaž.« Čufar ponuja tudi goveje meso krajevnih rejcev, čeprav je tukajšnjega goveda malo. Stranke povprašujejo predvsem po telečjem mesu, ki je mlado in mehko, medtem ko je odraslo govedo že prestaro. Meso uvaža tudi iz Slovenije. Drugače promet teče, vendar je dosti stroškov, tudi konkurenca iz Slovenije je resna, tako da morajo biti cene pod nadzorom, meni Mario Čufar.

Bazovica slovi tudi po večjem številu gostinskih lokalov, med katerimi prednjači gostinsko-hotelski kompleks, ki obsega Center Hotel in gostilno Pri lipi ter ga skupaj s sestro Mikeljo in možem Maurom Sgubinom upravlja Valentina Drnovšček. Krizo prometa so začeli čutiti v letih 2012-2013, se pravi nekaj let po dejanskem izbruhu, ko so velika podjetja začela zapirati, po drugi strani pa se je povečalo povpraševanje na področju turizma, pravi Valentina Drnovšček: »Mi smo hotel z dvema-tremi zvezdicami, tu ni restavracije, ampak samo gostilna, se pravi nekoliko nižja raven, s katero lahko zaobjameš turizem, ki vsak dan sprašuje po nočitvah, kosilih in večerjah po znižani ceni.« Problem so visoki davki, zlasti tisti na smeti, kjer se hotel izenačuje z gostilno, ki ustvarja polovico odpadkov več, pa tudi birokracija, ki gostinski obrat obravnava kot Fiat in ne kot majhno podjetje: »Da ob koncu meseca utegneš plačati posojila, delavce, surovine, vodo, luč in ogrevanje, če ostane kaj zate oz. če izenačiš stroške s prihodki, je v tem trenutku že pozitivno.« Največji strošek so zaposleni: »Če vidiš, da dejavnost ne prinaša več toliko, da utegneš izplačevati, je prvo delo odpoved, kar ni lahko, zato se držimo linije, da delovna sila pokrije vse: ko gre kdo na dopust ali zbolí, ga drugi pokrijejo, presežka delavcev si ne moremo privoščiti,« pravi Drnovščekova. Vsekakor ljudje še vedno radi zahajajo v gostilne, vendar jim moraš nuditi kakovost in zelo dobro ceno. »Sogovornica je optimistka, saj opaža nekaj pozitivnih znakov, pri čemer upa, da bo vlada razbremenila nižji oziroma srednji sloj.« Nekaj se bo premaknilo, vendar ne vem, v kakšni meri in kdaj. Naprej gledam zelo pozitivno, drugače ne prideš nikamor.«

Ivan Žerjal

TRST - Podatki Združenja potrošnikov

V Trstu najvišji življenjski stroški

Trst je, skupaj z Bologno in Bocom, najdražja deželna prestolnica v Italiji. Tako ugotavlja Vsedržavno združenje potrošnikov, ki je objavilo lestvico prestolnic italijanskih dežel in avtonomnih pokrajin. Na vrhu lestvice se nahaja prav Trst, ki s svojo 0,3-odstotno inflacijo prispeva k temu, da so za štiričlansko družino letni življenjski stroški višji za 127 evrov. Na drugem mestu je Bologna, kjer je življenje dražje za 96 evrov, na

tretjem pa Bocen s podražitvijo v višini 56 evrov. Drugače je v Italiji kar 15 od 19 deželnih prestolnic še v deflaciji in so zato življenjski stroški nižji. Največ prihranijo družine v prestolnici Umbrije Perugia, kjer lahko štiričlanska družina letno prihrani 480 evrov, na drugem mestu je prestolnica Bazilikate Potenza s prihrankom 390 evrov, na tretjem pa toskansko glavno mesto Firenze s prihrankom v višini 356 evrov.

TRST - Predsednik Dežele Veneto in bivši minister na srečanju s KZ

Luca Zaia: Storil bom vse, kar lahko storim

Predsednik Dežele Veneto Luca Zaia, ki je bil kot minister za kmetijstvo leta 2009 med podpisniki pred kratkim zapadlega sporazuma za udejanjenje medregijskega zaščitnega območja Veneto - Furlanija Juljska krajina za vino Prosecco DOC, bo storil »vse, kar lahko stori«, da pomaga kraškimi vinogradnikom. Zaia bo po eni strani skušal posredovati na pristojnem ministrstvu glede morebitne obnove dogovora, po drugi bo skušal poiskati rešitve v soglasju s predstavniki Konzorcija za zaščito vina s kontroliranim poreklom Prosecco DOC iz Veneta, s katerimi bo v kratkem tudi ponovno obiskal Trst oziroma breg.

Predsednik Zaia je svojo pomoč zagotovil na srečanju s predstavniki Kmečke zveze, ki je bilo včeraj pozno popoldne v baru Rex blizu Borznega trga. Zaia je malo pred tem pod šotorom Severne lige podprl županskega kandidata desne sredine Roberta Dipiazza. S Kmečko zvezo naj bi se sestal pred volilnim shodom, iz organizacijskih razlogov pa je to storil po njem. Zaradi neugodnih vremenskih razmer se je Zaia odločil za bližnji bar.

Do srečanja je prišlo na vabilo pokrajinskega tajništva Severne lige, sodelovala pa je tudi bivša deželna odbornica Federica Seganti. Na srečanju so predsednik KZ Franc Fabec, deželni tajnik Edi Bukavec in pokrajinski tajnik Erik Masten ter predsednik zahodnokraškega rajonskega sosveta Roberto Cattaruzza obnovili dogajanje zadnjih sedem let, ko so se v bistvu drugi obogatili, a Trst je ostal s figo v žepu. V Venetu in še zlasti v Furlaniji so vinogradniki na osnovi sporazuma posadili več kot 23 tisoč hektarov novih vinogradov in v šestih letih prešli s 180 milijonov na 350 milijonov steklenic penine Prosecco, je razložil Fabec: v Furlaniji so posadili več kot 4 tisoč hektarov prosecca oz. glere, kar jim omogoča, da na višji ceni grozdja, ki jo danes zagotavlja sorta glera, prislужijo 30 milijonov evrov več vsako leto. Na Tržaškem kljub sporazumu do zaželenega in zagotovljenega razvoja ni prišlo.

Zaia je zato zagotovil pomoč in med drugim predlagal pripravo novega deželnega zakona za razvoj brega. V ta namen je predlagal izdelavo zakonskega osnutka, ki bi ga lahko predstavili v deželnem svetu. Sicer se namerava Zaia s predstavniki konzorcija po volitvah vrniti v Trst, morebiti pa bi lahko z njimi posadili novo sadike glere, kajti tista iz leta 2009 se je – tako kot sporazum – od nekdanj posušila.

Aljoša Gašperlin

Predstavniki KZ med sestankom z bivšim kmetijskim ministrom Zaia FOTODAMJ@N

TRST - LAS Kras vabi PromoTrieste, Mib in krajanke k sodelovanju

LAS za zeleni turizem

Povprečno prenočevanje turistov na Krasu je 4,5 nočitve na turista v primerjavi z dvema nočitvama v Trstu

Lokalna akcijska skupina (LAS) Kras vabi PromoTrieste, Mib in krajanke k skupni pripravi strategije za ovrednotenje zelenega turizma. Zadnji podatki so namreč pokazali, da je na Krasu ogromen potencial.

Pri LAS Kras razlagajo, da se prek javnih dogodkov in spletnih vprašalnikov posvetujejo z ozemljem glede ovrednotenja turizma na Krasu. Poleg krajanov, ki lahko posredujejo ideje in prošnje za prispevek za projekte za potenciranje turizma na Krasu, je LAS pričel tudi s sodelovanjem z ustanovama PromoTrieste in MIB School of Management Trieste.

Cilj LAS je razviti nastajajoči turizem na Krasu. Podatki, ki so jih zbrali na vzorcu dvajsetih objektov B&B in turističnih kmetij, so spodbudni: povprečno prenočevanje turistov na Krasu znaša 4,5 noči na turista v primerjavi z dvema nočema v Trstu.

Predsednik LAS Kras David Pizziga ocenjuje, da je kraški turizem različen od mestnega, ker je bolj vezan

Turisti se na Krasu ustavijo dlje kot v mestu

ARHIV

na uživanje miru in narave, spoznavanje domačinov in lokalne hrane. V naslednjih letih bo LAS imel na razpolago 2.250.000 evrov, s katerimi bo lahko pomagal na različnih področjih, glavno področje pa je prav turizem, pravi Pizziga. Preko spletne strani LAS lahko zainteresirani pošljejo

TRST Svarilo FIOM politikom glede železarne

Sindikat kovinarjev Fiom-Cgil in enotno sindikalno predstavništvo zaposlenih v škedenjski železarni Rsu sta včeraj posvarila politike, da prenehajo s propagando glede zaprtja plavža in koksarne. Fiom-Cgil je v tiskovnem sporočilu izrazil »nasprotovanje obilici izjav predstavnikov gibanj in političnih strank glede morebitnega zaprtja plavža in koksarne«.

To so demagoške volilne kampanje, katerih namen je gola propaganda, poudarja sindikat Fiom-Cgil, ki je je naslovil svarilo na vse, ki se zavzemajo za to. Sindikat opozarja, da med drugim ni predviden program za ponovno zaposlitev 470 delavcev škedenjske železarne, morebitna izguba teh delovnih mest pa bi pahnila Trst v še hujši položaj.

Sindikat Fiom-Cgil je zaradi tega najvil, da je pripravljen na boj za zaščito delovnih mest in za zaščito proizvodnje v železarni v skladu z določili okoljskega dovoljenja AIA.

Volitve 2016

Predstavitvi kandidatov in javno srečanje Demokratov

Pod šotorom Demokratske stranke na Borznem trgu bodo danes ob 11. uri predstavili kandidate za rajonski svet za Novo mesto, Novo mitnico, Sv. Vid in Staro mesto. Kandidate bodo predstavili županski kandidat Roberto Cosolini, pokrajinski tajnik DS Nerio Nesladek, senator Francesco Russo in poslanka Tamara Blažina. Ob 11.30 bodo v baru Tabor na Opčinah (Ul. Ricreatorio št. 1) predstavili kandidate za vzhodnokraški rajonski svet. V hotelu Continentale v Ul. Dante št. 6/A pa bo ob 15.30 javno srečanje o urbanistični obnovi Trsta in mobilnosti. Govorili bodo poslanka DS Chiara Braga in kandidati za tržaški občinski svet Guglielmo Montagnana, Mario Ravalico in Antonella Grim.

Združeni za Trst zagotavljajo manjše življenjske stroške

V t.i. območni prostocarijski coni bi bili življenjski stroški nižji. Županski kandidat občanske liste Uniti per Trieste-Združeni za Trst Nicola Sponza poziva zato volivce, da oddajo svoj glas njegovemu gibanju. Glede na to, da ne bo več potrebno plačevati davka na dodano vrednost, bo 4-članska družina prihranila v povprečju 2005 evrov vsako leto, pravi Sponza.

Rosolen (UatP): Kam je šel denar za varčevalce COOP?

Županska kandidatka občanske liste Un'altra Trieste popolare Alessia Rosolen sprašuje, kam je končal jamstveni sklad za pomoč varčevalcem Delavskih zadrug, ki ga je formalno odobril tržaški občinski svet. Gre za zahtevo po izrednem prispevku 100.000 evrov, ki je doslej ostala le na papirju, pravi Alessia Rosolen.

Roberti (Severna liga) o starem pristanišču

Pokrajinski tajnik Severne lige Pierpaolo Roberti prireja danes ob 11.30 pod šotorom SL na Borznem trgu srečanje o starem pristanišču med realnostjo in mistifikacijo.

Fabiana Martini se predstavi

Tržaška podžupanja in kandidatka za tržaški občinski svet Fabiana Martini bo danes predstavila svojo volilno kampanjo. Srečanje bo v lokalu MUG Bakery (Trg Hortis št. 6) ob 11. uri.

Vito Potenza prireja srečanje o Trstu in okoljskih vprašanjih

Občanska lista Vito Potenza za STO prireja danes javno srečanje o Trstu in okoljskih vprašanjih (od železarne do plinskega terminala) z biologom Giannim Taminom. Srečanje bo v dvorani Sissi hotela Maria Theresia ob 15.30.

Luigi Ferone se sreča z občani

Kandidat Stranke upokojecev za tržaški občinski svet Luigi Ferone se bo danes pri Stari mitnici srečal z občani med 9. in 11. uro.

Igor Švab in Matjaž Zobec se srečata z volivci pri Sv. Jakobu

Kandidat stranke Slovenske skupnosti na listi Demokratske stranke za tržaški občinski svet Igor Švab in kandidat za rajonski svet Matjaž Zobec se bosta srečala z volivci in volivkami jutri ob 10.30 v prostorih Šentjakobskega društva v Ulici Concordia 8.

TRST - Protest na Velikem trgu

Stavka okrnila občinske storitve

Protestni shod sindikata USB na Velikem trgu

FOTODAMJ@N

Občinski uslužbenci so včeraj stavkali, predvsem v tržaških občinskih otroških vrtcih, jaslih in rekreacijskih središčih so bile storitve okrnjene. Sindikat

USB je na Velikem trgu priredil protestno zborovanje in zahteval izdelavo načrta za ureditev položaja prekarnih uslužbencev, znižanje solnin in več naložb v ta sektor.

PADRIČE - 19. 5. Priložnosti za obrtnike SDGZ, AREA in LAS Kras

Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) vabi vse včlanjene obrtnike, da se udeležijo srečanja, ki ga prireja v sodelovanju z Lokalno akcijsko skupino Kras in AREA Science park v zvezi s priložnostmi, ki jih ponuja Open Innovation System za razvoj inovativnih projektov ter z možnostmi financiranja in subvencij LAS Kras.

Srečanje bo v četrtek, 19. maja, ob 17. uri v kongresnem centru znanstvenega parka na Padričah. SDGZ poziva vse zainteresirane člane, da svojo udeležbo predhodno prijavijo na elektronski naslov info@sdgz.it, saj je število razpoložljivih mest omejeno.

TRST - Karabinjerji pridržali hišno pomočnico

Med pospravljanjem ukradla za 40 tisoč evrov dragocenosti

Čistila je, likala in pospravljala, medtem pa tudi radovedno brskala po omarah in žepih ter kradla nakit in denar. Karabinjerji z mestnega poveljstva v Ulici Hermet so hišno pomočnico, 53-letno italijansko državljanko M.C., naposled zasačili in pridržali, dolžijo jo tatvine v oteževalnih okoliščinah. Žrtev je njen delodajalec, tržaški trgovec: ženska naj bi mu v daljšem časovnem razmiku izmaknila celo za 40.000 evrov nakita, ob tem pa še nezanesljive vsote denarja.

Tržaški trgovec je lastnik stanovanja, v katerem je delala hišna pomočnica. Že nekaj mesecev je opazal, da iz stanovanja skrivnostno izginjajo bankovci in razne dragocenosti. Pogrešal je več družinskih draguljev, ki naj bi bili vredni okrog 40.000 evrov, pa tudi denar v gotovini, ki ga je hranil doma. Točne vsote manjkajočega

denarja lastnik še ni znal določiti. Samo v aprilu naj bi iz stanovanja »izpuhtelo« 4400 evrov.

Obupani trgovec se je s prijavo

obrnil na karabinjerje. Ti so v sodelovanju z državnim tožilstvom takoj uvedli preiskavo, z zbiranjem obvestil pa kmalu ugotovili, da ima prav hišna

pomočnica nekaj za bregom. Potrebno pa so dokaze. V žepu trgovčevih plaščev in hlač so spravili za približno dvesto evrov bankovcev, zabeležili pa so si njihove serijske številke. Karabinjerji so se zatem lotili opazovanja in zasledovanja edine osumljenke.

Ko je hišna pomočnica odšla iz stanovanja, so se karabinjerji najprej prepričali, da je denar izginil iz žepov. Zatem so žensko ustavili in jo osebno preiskali. V torbici je skrivala prav tiste bankovce: glede na to, da so se serijske številke ujemale z zabeleženimi, ni bilo več nobenega dvoma, da se je v pasti znašla prava oseba, torej tatnica. Storilko so pridržali, z njo se je zatem ukvarjal državni tožilec. V nekaj dneh bodo morali presoditi, ali mora ženska ostati v priporu, v hišnem priporu ali pa lahko kazenski postopek spremlja na prostosti.

Izlet PD na Sardinijo

V ponedeljek se bo na Sardinijo odpravila druga skupina izletnikov Primorskega dnevnika. Zbrali se bodo ob 8.15 na Trgu Oberdan v Trstu (pred deželno palačo), avtobus odpelje ob 8.30 s postankom na Opčinah (na parkirišču ob krožišču na cesti 202, v smeri Banov) ob 8.45 in v Sesljanu (v centru nasproti parkirišču) ob 9.05. Izletnikom priporočamo, naj bodo točni! Morebitne informacije nudita agencija Adriatic srl oziroma KRUT na tel. št. 040-3720062 in 040-360072.

Dopolnilo

Dolinski občinski svetnik SSK Davide Stoll je v zvezi s četrtkovno sejo občinskega sveta želel dodatno pojasniti svoje stališče: »Res sem izjavil, da je svetnik Drozina dobro obnovil vse kritične točke deželnega zakona 26/2014, s katerimi se popolnoma strinjam, obenem pa sem dodal, da kljub temu, da je statut za Julijsko medobčinsko teritorialno unijo dober statut, ki izvira iz sodelovanja vseh županov s Tržaško, zakon ostaja kritike vreden, saj opazamo, da je vedno več občin v naši deželi, ki nima znotraj unij priznanih temeljnih pravic. Zaradi tega moramo stisniti zobe in se skupno boriti za pravice vseh občin naše dežele, vsaj dokler ne sprejme deželni svet popravkov, ki jih je predlagalo združenje občin ANCI.«

TRST - Odpravili so se tudi na Trbiž

Makedonski mejni policisti na izobraževanju v Trstu

Delegacija makedonske mejne policije, ki jo vodi šef makedonske policije, je v teh dneh na obisku v Italiji v okviru programa za izboljšanje delovanja tega organa. Program financira Evropska komisija. V četrtek so bili makedonski gostje v Trstu, včeraj pa so se odpravili na Trbiž, saj so v središču pogovorov ter izmenjave informacij seveda begunci in migranti, s katerimi ima makedonska mejna policija veliko dela, saj je makedonsko-grška meja še vedno najbolj vroča meja na celini, odkar so tam v dogovoru z ostalimi balkanskimi državami (in s slovensko vlado, ki je bila med prvimi pobudniki) prekinili množični pretok beguncev in migrantov proti severu Evrope.

Delegacija iz Makedonije se je v četrtek najprej udeležila srečanja na tržaški prefekturi, zatem pa na kvesturi (na sliki, ki jo je poslala policija). Včeraj so obiskali Trbiž in center za čezmejno policijsko sodelovanje Vrata-Megvarje (Thörl-Maglern) na avstrijskem Koroškem.

Na tržaški kvesturi so gostje najprej prisostvovali praktičnemu prikazu delovanja forenzičnega oddelka policije, in sicer fotografiranju ter jemanju prstnih odtisov, zatem so se na uradu za priseljevanje pobilže seznanili s postopki za izdajo dovoljenja za bivanje v Italiji, političnega azila, z ukrepi za zaščito mladoletnih oseb. Na mobilnem oddelku so se z gostitelji pogovarjali o boju proti tihotapcem ljudi, ki terja redno in učinkovito sodelovanje med policijami različnih držav. (af)

STARO MESTO - Odkritje pod cerkvico sv. Sebastjana in Roka

Srednjeveške stavbe

Med izkopavanjem, ki ga je naročila škofija, so našli na serijo četverkotnih prostorov

Srednjeveški ostanki stavb, ki so domnevno služile bivalnim namenom

Ob ladji Vespucci tudi dogodek Marenordest

Štirinožni in dvonožni reševalci skačejo v vodo pri ladji Amerigo Vespucci

FOTODAMJ@N

Sočasno s prisotnostjo šolske ladje italijanske vojne mornarice Amerigo Vespucci poteka v teh dneh na tržaški Pomorski postaji in nabrežju tudi dogodek Marenordest, ki obsega vrsto srečanj v znamenju znanosti, tehnologije in športa. Manifestacija, ki jo prireja združenje Trieste Sommersa Diving, se je začela včeraj z uradnim odprtjem. Na pomolu Bersaglieri je bilo med drugim mogoče občudovati reševalne pse in njihove vodnike, ki bodo nastopili tudi danes ob 14. uri, medtem ko bo ob 9.30 in 15. uri

steklo pregledovanje voda Tržaškega zaliva. Drugače bodo ob 9. uri predstavili tudi projekte v sodelovanju z znanstvenimi liceji, drugače bo ob 13. uri akrobatski nastop vodnih skuterjev. Manifestacija se bo zaključila jutri, ko bodo med drugim ob 10. uri čistili dno bazena sv. Justa, ob 11.15 pa predstavili rezultate pregledovanja voda Tržaškega zaliva. Ob 13.30 bo tekmovaljevanje v posebni zvrsti deskanja stand up paddling (SUP), ob 14. uri pa simulacija reševalcev italijanskega in hrvaškega Rdečega križa.

Na območju Cavane so arheologi odkrili zanimive najdbe, ki so zgovoren dokaz o urbani rasti Trsta v srednjem veku. Pod nekdanjo cerkvico sv. Sebastjana in Roka, ki stoji na vogalu med ulicama Leo in dei Coppa, so odkrili tla stavb, ki so domnevno služile bivalnim namenom.

Za arheološko raziskavo je bilo pooblaščen tržaško podjetje Archeotest, ki je pod budnim očesom deželnega nadzornišva za arheologijo na tem območju več mesecev izkopavalo. Najdbo so arheologi takoj označili za eno pomembnejših v zadnjem času. Pod tlemi zdajšnje stavbe, ki je iz 17. stoletja, so odkrili pod oziroma serijo četverkotnih prostorov iz peščenjakovih plošč in ploščic, ki so jih uporabljali v srednjem veku. Med temi ostanki so odkrili tudi veliko ostankov keramike in stekla, ki so jih datirali v obdobje med 13. in 16. stoletjem. Na podlagi izkopavanj so strokovnjaki podali tudi verodostojno informacijo o tem, kako se je sploh začel urbanistični razvoj Cavane. Arheologinja Paola Ventura je pojasnila, da gre za pomembno odkritje, ker bodo z njegovo pomočjo dokumentirali daljše zgodovinsko obdobje, ki sega od zgodnjega srednjega veka do danes.

Izkopavanja je naročila tržaška škofija, ki si opuščeno poslopje želi prenoviti. V njem je do druge polovice 18. stoletja domovala cerkev, ki so ji takrat preklicali versko namembnost in stavbo spremenili v stanovanjsko enoto. Do začetka obnovitvenih del je bilo poslopje prepuščeno samo sebi, zdaj pa se je lastnik končno odločil za prenovno zgodovinsko stavbo, ki jo bodo v kratkem vrnilo občanom in občankam.

TRST - V Novinarskem krožku uvod v srečanja Foruma Tomizza

Spreobrnitev kot pot v svobodo

V knjigi *Fughe incrociate* zgodbi iz 16.-17. stoletja - Vezna nit z današnjimi zidovi

Na prelomu med 16. in 17. stoletjem sta se na ozemlju med Furlanijo in Venetom odvijali nevsakdanji zgodbi. Mandolino, judovski prebivalec mesteca Sacile, se je v rodnem okolju počutil utesnjene in se je po celem sosledju osebnih doživetij odločil, da bo postal kristjan. Približno trideset let za njim je kristjan Leandro Tisano, po rodu iz kraja San Vito al Tagliamento, sprejel obratno odločitev in se spreobrnil v juda. Ti dve resnični življenjski zgodbi je Fulvio Tomizza postavil v ospredje knjige *Fughe incrociate* iz leta 1990. V njej se prepletajo gmota čustev za puščenih sorodnikov, verska nestrpnost, etnične razlike in medosebna nesoglasja. Lahko torej rečemo, da se idejno navezuje na geslo letošnjih obmejnih srečanj Forum Tomizza: Zid. Kot je dejala duša že 17. izvedbe mednarodne pobude Patrizia Vascotto, so ga zaradi tega izbrali za izhodišče literarnega večera, ki je potekal v četrtek v Novinarskem krožku v sklopu spremljevalnih dogodkov foruma.

Z leve Peter Verč, Sanja Roić, Marino Vocci in Patrizia Vascotto

FOTODAMJ@N

»V knjigi *Fughe incrociate* avtor bralca postavlja v stik s hibridnim svetom. V njem sobivajo pripadniki različnih veroizpovedi in narodnosti. Na dan privrejo mnogoteri aspekti različnih likov, ki dobijo svoj pravi pomen le v medsebojnem dialogu,« je uokvirila literarna kritičarka Sanja Roić. Podrobneje je analizirala lika glavnih junakov ter postavila vzporednice med njunim doživljanjem domačega okolja. »Spreobrnitve ne smemo gledati zgolj iz zornega kota religije. Za njunimi odločitvami se skriva cela vrsta elementov. Delno so jim botrovali ljubezenski razlogi, predvsem pa jima je spreobrnitev pomenila pot v svobodo. V rodni skupnosti sta se počutila odtujena. Čeprav značajsko različna, je vsak izmed njih trpel zaradi nepravilnega ustroja družbe in marginalizacije drugačnega.«

Novinar Peter Verč je izpostavil dejstvo, da se spreobrnitve vedno navezujejo predvsem na zunanje dejavnike. Branje je

dokaj zahtevno, vendar kvalitetna literarna dela dajejo številne povode za razmišljanje. Pomagajo ti priti do drugačnega gledanja na okolje, s katerim si vsak dan v stiku in predstavljajo pomembno oporo pri pridobivanju intelektualne širine.

Po mnenju Marina Voccija, predsednika Skupine 85, je Fulvio Tomizza s svojim življenjem in delom nakazal, kako preseči zidove ločevanja. Zidove, ki so žal še danes vseprisotni. Dovolj je pomisliti na begunsko vprašanje in odnos nekaterih držav, predstavnikov oblasti in posameznikov do sprejemanja beguncev. »Zgodovina nas uči, da so kljub vsemu skoraj vsi zidovi prej ali slej padli in se torej niso izkazali kot primerna rešitev, ravno obratno,« je dejal predsednik Novinarskega krožka Pierluigi Sabatti. »Bodimo torej zelo pozorni. Pregrade niso samo tiste, ki jih sestavljajo bodeča žica ali opeke, temveč tudi tiste, ki kraljujejo v glavah in srcih posameznikov.«

Vesna Pahor

Forum Tomizza v Trstu

Obmejna srečanja Forum Tomizza se bodo v sredo, 18. maja (ob 16. uri), začela v Trstu. O zidu, ki je osrednja tema letošnjega foruma, bodo govorili v palači Gopčević, kje bo imel častno predavanje književnik in eden od ustanoviteljev obmejnih srečanj Milan Rakovac. O izredno aktualni temi sožitja bo v nadaljevanju govoril sociolog Ulderico Bernardi. V razpravo se bodo vključili tudi Simone Belci, Miloš Budin, Hermine Gbedo Letonde, Marina Paoletić in Marija Mitrović, srečanje pa bosta povezovala Marino Vocci in Patrizia Vascotto.

IN MEMORIAM - Starosta slovenskih učiteljev na Tržaškem

Spomin na prijatelja in kolego Evgena Dobrilo

V soboto, 28. aprila, je v bolnišnici v Trstu umrl starosta slovenskih učiteljev na Tržaškem Evgen Dobrilo. Bil je gotovo eden od generacije tistih učiteljev, ki so po osvoboditvi na pogorišču slovenske kulture, ki ga je za sabo pustil fašizem, orali ledino slovenski šoli pri nas. Bil je med prvimi, ki so uspešno zaključili študij na novoustanovljenem učiteljski v Trstu leta 1949 in po maturi je dobil službo v Štrmarju, potem na Škofijah, nato še v Mačkoljah, pri Sv. Jakobu, pri Domju in nazadnje v Ricmanjih. V letih 1973-74 je bil tudi poverjeni ravnatelj pri Sv. Ivanu.

Evgen Dobrilo je bil torej šolnik, a tudi sindikalist in odličen organizator. Slovenska šola je morala v petdesetih in šestdesetih letih rešiti številne probleme – kot prvo, dati zakonsko osnovo posebno osnovni šoli in razpisati natečaj za stalno zaposlitev učiteljev, ker smo bili vsi, ki smo poučevali na slovenskih šolah, vednočasno nameščeni z enoletnim imenovanjem. Še sedaj se spominjam, kako smo člani sindikata na sedežu v Ulici Filzi št. 8 sestavljali besedilo zakonskega predloga, ki sta ga potem predstavila italijanskemu parlamentu poslanca Belci in Škerk in ki ga je parlament enoglasno, razen skrajnih desničarjev, odobril leta 1961. Razpisali so natečaj in učitelji smo po več kot 15 letih končno dobili stalno mesto.

Drugi velik problem za slovenske osnovne šole pri nas je bilo pomanjkanje učbenikov in Evgen Dobrilo je sodeloval tudi pri sestavi učnih knjig *Naša pot* za 3., 4. in 5. razred, ki so izšle v Trstu leta 1963, in prav tako pri sestavi učbenikov *Okno v svet* za 3., 4. in 5. razred, ki so izšli prav tako v Trstu leta 1974.

V sedemdesetih letih je potekalo pri nas množično poimenovanje slovenskih osnovnih šol po slovenskih pesnikih in pisateljih, pa tudi po važnih datumih, ki so zaznamovali našo skupnost. Tako

so se za osnovno šolo Ricmanje, kjer je poučeval Dobrilo, odločili poimenovati šolo po slovenskem rodoljubu in pesniku Ivanu Trinku Zamejskem, buditelju slovenske besede v Nadiških dolinah. Še se spominjam, da je ob dnevu poimenovanja imel slavnostni govor Evgen Dobrilo, kot pobudnik in organizator tega pomembnega dne.

V drugi polovici sedemdesetih let smo v zgornji občini ustanovili šole s celodnevni poukom, kar je bila absolutna novost ne samo za slovensko šolo. Po zgornškem zgledu je tudi Evgen Dobrilo, po več razgovorih s šolskim skrbnikom, organiziral celodnevno šolo Ricmanje-Domjo.

Po upokojitvi si je Evgen Dobrilo zgradil nov dom v Hrpeljah, vasi svojih staršev, in se posvetil družini. 2. septembra bi dopolnil 87 let.

Prva generacija naših učiteljev, ki je svoje otroštvo preživela v italijanski šoli, je poučevanje na naših šolah sprejela ne kot normalno službo-poklic ampak bolj kot poslanstvo. Eden takih je bil tudi Evgen Dobrilo, ki mu slovenski jezik ni bil prazna beseda, vedno pošten, korekten, poln zanosa in premočrten. Tak nam bo ostal v trajnem spominu.

Ženi Mari, hčerka Kseniji in Alenki gre naše iskreno in občuteno sožalje.

Armando Škerlavaj

TRST - Migranti Neznanec je moj prijatelj

Društvo TriesteIncontra (TrstSrečuje) vabi na kulturni dogodek na temo migrantov in beguncev z naslovom *Neznanec je moj prijatelj*, ki bo na sporedu danes in jutri.

»Žene nas predvsem želja, da bi se ljudje lahko srečali in si izmenjali izkušnje, saj smo prepričani, da to obogati vsakogar. Tako se je rodilo naše društvo in lanskega aprila smo organizirali prvi javni dogodek. Za letošnjo izdajo se nam je zdelo primerno – tako za nas kot za naše mesto – poglobiti temo sprejemanja drugih, s posebnim poudarkom na migrantih,« so zapisali organizatorji. Izzvala jih je predvsem poezija Päre Fabiana Lagerkvista *Neznanec je moj prijatelj*. Bog je ta neznanec z veliko začetnico, skrivnostni Odsotnež, na katerega se pesnik obrača. Vendar lahko prebudi v nas isto radovednost, pričakovanje in željo po spoznanju tudi neznane z malo začetnico. Verz v Lagerkvistovi poeziji lahko razumemo tudi tako: ali je neznanec, nekdo, ki je poleg mene lahko tudi moj prijatelj? Poglobili bodo temo priseljevanja, vendar ne iz politično-sociološkega vidika; predstavili bodo nekaj pričevanj. Razpravljali bodo o njihovem izvoru, o sprejemu, ganjeni človeškosti, ki se lahko rodi tudi v naporu in bolečini. Kaj podpira njihovo in naše upanje?

S tem izzivom v mislih bodo potekala nedeljska srečanja v gledališču Miela, in sicer ob 10. uri (o družinah, ki bežijo), ob 15.30 (sirska pričevanja), 17. uri (literarno srečanje) in 18.30 (o Kitajcih v Trstu). Poleg tega bo jutri v gledališču Miela in danes na Trgu Republike na ogled fotografska razstava *Obrazi migrantov*. Prikazane bodo ganljive fotografije mladega fotoreporterja Giulia Magnifica, posnete oktobra lani v Brežicah.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 14. maja 2016

BONIFACIJ

Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.28 - Dolžina dneva 14.54 - Luna vzide ob 13.13 in zatone ob 2.45.

Jutri, NEDELJA, 15. maja 2016

ZOFKA, BINKOŠTI

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,4 stopinje C, zračni tlak 995,5 mb pada, vlaga 87-odstotna, veter 8 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15,2 stopinje C.

Lekarne

Do nedelje, 15. maja 2016:

Običajni urnik lekarn: 8.30-13.00 in

16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarski dvorec 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Istrska ulica 33 - 040 638454.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zelena številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30

»Captain America: Civil War«.

ARISTON - 16.30, 21.00 »Florida«;

18.45 »Sole Alto«.

CINEMA DEI FABBRI - 21.45 »Micro-

& Gasolina«; 16.00, 18.00, 20.00

»Wilde Salomé«.

FELLINI - 16.40 »Robinson Crusoe«;

18.10, 20.00, 22.00 »Il traditore tipo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00,

20.00, 21.45 »Money Monster - L'altra

faccia del denaro«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45,

21.15 »Al di là delle montagne«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.00,

20.00, 21.45 »La sposa bambina«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.30 »Angry

Birds«; 14.30, 16.30, 18.30 »Angry

Birds (sinhr.); 13.25, 15.25, 17.25 »Angry

Birds« (sinhr.) 3D; 18.50 »Houston,

imamo problem«; 15.50, 20.20

»Izdajalec po naši meri«; 14.00 »Kung

Fu Panda 3«; 18.00 »Materinski dan«;

15.00 »Mr. Right - Morilec na belem

konju«; 16.40 »Nadzor z neba«; 20.40,

22.30 »Planet samskih«; 13.50 »Raglač

in Ženko«; 16.00, 19.20, 21.15, 22.30

»Sosed 2«; 13.40, 17.00, 19.50, 22.40

»Stotnik Amerika: Državljanska vojna«;

18.10, 21.00 »Stotnik Amerika: Državljanska vojna 3D«.

NAZIONALE - 20.30 »Captain Ameri-

ca: Civil War«; 15.30 »Robinson Crusoe«;

15.30, 17.10 »Il libro della giungla«;

15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »The

Dressmaker - Il diavolo è tornato«;

17.00, 18.40, 20.15, 22.15 »The Boy«;

18.50, 20.40 »Truman - Un vero amico

è per sempre«; 15.30, 17.10, 18.50,

20.30, 22.20 »Tini - La nuova vita di

Violetta«; 15.45, 17.45 »Il regno di

Wuba«; 22.00 »Where to invade next«.

SUPER - 17.15, 19.15, 21.15 »Lo stato

contro Fritz Bauer«.

THE SPACE CINEMA - 15.10, 16.00,

18.05, 18.55, 20.15, 21.00, 21.50 »Cap-

tain America: Civil War«; 15.05, 17.20,

19.35 »Il libro della giungla«; 15.35 »Il

regno di Wuba«; 15.50, 18.00, 20.10,

22.20 »Money Monster - L'altra faccia

del denaro«; 15.40 »Robinson Crusoe«;

17.45, 19.55, 22.05 »The Boy«; 21.45

»The Dressmaker - Il diavolo è torna-

to«; 15.15, 17.25, 18.10, 19.30, 21.40

»Tini - La nuova vita di Violetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00,

17.45, 20.30 »Captain America: Civil

War«; Dvorana 2: 15.30, 17.30, 20.00,

22.00 »Money Monster - L'altra faccia

del denaro«; Dvorana 3: 15.15,

17.00, 19.50, 21.45 »Tini - La nuova vi-

ta di Violetta«; Dvorana 4: 15.00, 16.40

»Robinson Crusoe«; 18.15, 20.15,

22.15 »The Boy«; Dvorana 5: 15.20,

17.15, 20.00 »Pericle il nero«; 22.00

»Captain America: Civil War«.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

Salez 46, je odprt vsak dan do 22. maja.

Tel. 040-229439.

OSMICA »PRI KOVAČEVH«

v Coljavi pri Komnu 2A se odpre 13. do 22.5. Hišna specialiteta: divjačinski golaž s kruhovimi cmoki. Rezervacije sprejemamo na

00386(0)31-772308,

00386(0)31-388307,

00386(0)31-451367.

Vljudno vabljeni!

OSMICA GIOVANNINI V TRSTU.

Ul. Modiano 2, je odprta do 15.05 in od 20.05 do 5.06.

Tel. 392-1359257.

Osmice

CACOVICH IGOR je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni!

ERIK IN JADRAN sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel. 040-820223.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak, Samatorca 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

SILVANO FERLUGA vabi na osmico pri Piščancih.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU PRI VOLNIKU ima odprto osmico družina Škabar. Toplo vabljeni. Tel. št. 339-4106075.

V ZGONIKU je odprl osmico Stanko Milič. Tel. 040-229164.

Poslovni oglasi

BAR SIRENA V BARKOVLJAH

išče natakario/ja in pomoč v kuhinji. Pokličite na 388-1628305.

Mali oglasi

DVOSOBNO STANOVANJE dam v najem v Križu. Tel.: 349-3320198.

GOSPA SREDNJIH LET išče katerokoli delo, tudi kot negovalka starejših oseb. Tel. št.: 342-7438392.

LJUBITELJ živali podarimo malo tigrasto mucko (Boljunec). Tel. št.: 335-8478333.

PRIJAZNA IN ZANESLJIVA PUNCA pomaga pri varstvu otrok. Tel. št. 339-4723750.

PRODAM 4 ALUMINIJASTA PLATIŠČA za avte znamke seat, volkswagen in škoda, s petimi luknjami, za gume 205-45R16 ali samo za premer 16. Cena po dogovoru, tel.: 338-7281332.

PRODAM moško kolo in motorno žago na bencin. Tel.: 040-280910 v večernih urah.

STREŠNE NOSILCE za avtomobile in za kolo prodam. Cena 50,00 evrov. Tel. št.: 338-2639849.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« vabi na dan odprtih vrat, ki bo danes, 14. maja, od 9.30 do 12.30 na sedežu šole, Ul. Montorsino 2.

POLETNI CENTRI IN PREŠOLA v slovenskem Dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obi-

skujejo jasli, vrtce in šole (do 13 let) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, urad@dijski.it, www.dijaski.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da se nadaljujejo vpisi otrok v jasli od 1. leta dalje za š.l. 2016/17. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, urad@dijski.it, www.dijaski.it.

Čestitke

Danes praznuje v Saležu prijazna gospa **MARTA rojstni dan**. Vse najboljše ji želimo vsi, ki jo imamo radi.

Izleti

DSMO K. FERLUGA, KD Hrvatini in KD Istrski grmič vabijo na izlet v Goriška brda v nedeljo, 22. maja. Info in prijave do 18. maja: 040-271862 (Vesna) in 349-6181290 (Zvezda).

OMPZ vabi ob praznovanju Marijinega brezmadežnega Srca v soboto, 4. junija, na romarski izlet v okolico Zagreba: Marija Bistrica in dvorec Lužnica. Vpis in info na tel. št.: 347-9322123.

PD ROJAN IN KROŽEK KRU.T vabita na enodnevni izlet v Ziljsko dolino v nedeljo, 12. junija. Info in vpisi v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. št. 040-360072, 040-826661 (g. Kobal) ali 040-417025 (g. Bole).

SPDT v sodelovanju z ZŠSDI organizira od ponedeljka, 27. junija, do sobote, 2. julija, že 16. Planinsko šolo na Planini pri Jezeru. Za vse informacije in prijave je na razpolago naslov: mladinski@spdt.org.

Obvestila

ANTROPOZOFSKO ZDRUŽENJE Skupina Fortunato Parisi v Trstu, Ul. Mazzini 30, organizira na sedežu srečanje danes, 14. maja, ob 20. uri na temo: »Rudolf Steiner in antropozofska zdravniška umetnost«. Predaval bo Sergio Maria Crancardo - antropozofski zdravnik. Priporočena je rezervacija.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi starše, da pripeljejo svoje otroke danes, 14. maja, ob 18.00 v društvene prostore v Salež na ogled animiranega filma Animals United - Živalska konferenca (2010, sinhroniziran v slovenščino).

ZSKD sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« danes, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bo sledila predstavitev Zbornika ZSKD in članic ter tematske delavnice: zborovstvo in glasbena dejavnost, društva 2.0 - nove vsebine in pristopi, blagajniško poslovanje in finance, mediji in učinkovitejša promocija društvenega delovanja ter o jeziku malo drugače. Število udeležencev je omejeno. Prijave in info na info@zskd.eu, tel. 040-635626.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 15. maja, ob 13.00 odhod avtobusa s Padrič za nastop v Cerkljah (na Gorenjskem); v torek, 17. maja, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

SKD IGO GRUDEN sklicuje redni občni zbor v torek, 17. maja, ob 20.30 v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem; na dnevnem redu poročila o društvenem delovanju in volitve novega odbora.

GLASBENA MATICA, s pokroviteljstvom Generalnega konzulata RS v Trstu, vabi na predstavitev Deželnega arhiva Glasbene matice v Furlaniji Julijski krajini, ki bo v četrtek, 19. maja, ob 18.00 v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu, Ul. Filzi 14.

SLOVENSKI VERNIKI bodo imeli svojo slovesnost v petek, 20. maja, ob praznovanju 50-letnice Marijinega svetišča na Vejni. Zbiranje ob 17.30,

nato procesija mimo oltarja Cirila in Metoda skozi sveta vrata v cerkev kjer bo sveto mašo vodil pokojeni škof Evgen Ravignani. Pri slovesnosti bo sodeloval Združeni zbor ZCPZ. Vabljeni!

OBČINA DOLINA vabi v soboto, 21. maja, na večerni brezplačni vodeni izlet iz ciklusa Pomlad v dolini Glinščice 2016: »Ob mraku med flišem in apnenecem«. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Odhod ob 18.30 od gostilne Mario v Dragi. Trajanje 3 ure. Prijave na tel. št. 040-8329231 (pon-pet 10-13), info@riservalvalrosandra-glinscica.it.

ZSKD vabi v nedeljo, 22. maja, na enodnevno delavnico, ki bo v Terski dolini, v odkrivanju slovenskih ustanov in kulturno-naravnih točk. Izlet je namenjen mladim članom oz. odbornikom od 14 do 30 let. Podrobnejše info na info@zskd.eu ali 040-635626.

JK ČUPA vabi vse otroke, ki bi se radi približali svetu jadrana, na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 28. maja, in v četrtek, 2. junija. Otroci in starši bodo lahko spoznali jadrnico optimist, jadralsko dejavnost kluba, trenerje in sedež. Oba dni bo zbirališče ob 14. uri na sedežu kluba v Seslanskem zalivu.

OMPZ F. BARAGA vabi na Oratorij 2016 za otroke od 5 do 13 let, ki bo na Kontovelu v župnijskih prostorih od 4. do 17. julija. Glavna tema bo Ostržek. Vpis (do 6. junija) in info na tel. 347-9322123.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za deželno prostovoljno civilno službo preko ZSKD in Arci Servizio civile FJK. Trajanje 12 mesecev oz. 360 ur. Na voljo so 3 mesta. Rok prijave: do 9. 6. 2016 do 14. ure. Info na sedežu ZSKD - Trst, Ul. San Francesco 20, II. nadstropje, tel. št.: 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na Arci Servizio civile (Ul. F. Severo 31, tel. št.: 040-761683, www.arci-serviziocivile.org).

NK KRAS REPEN organizira že tradicionalni Športni kamp, namenjen dečkom in deklicam letnikov od 2004 do 2010, pod pokroviteljstvom ZŠSDI-ja in Občine Repentabor. Kamp bo potekal od 13. do 18. junija na Športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijave na društvenem sedežu 040-2171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 339-3853924 (Emanuela), 328-6238108 (Zulejka).

AŠD BREG prireja poletni športni kamp. Potekal bo v dveh izmenah: od 13. do 17. junija in od 20. do 24. junija, v športnem centru S. Klabjan v Dolini. Info: 347-4334072 (Irina) ali 040-8327146 (Boris).

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA od 27. junija do 2. septembra v Bazovici za otroke od 3 do 11 let. Vpis do 16. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu v Ul. Cicerone 8 ob ponedeljkih in četrtek, od 14.30 do 18.30 in ob sredah, od 9.00 do 13.00. Info na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, 345-7733569. Število mest omejeno.

KOMISIJA ZA ODBOJKO PRI ZŠSDI prireja v sodelovanju z vsemi odbojškarskimi društvi na Tržaškem poletni odbojškarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija v večnamenskem športnem centru v Briščikih. Info na ZŠSDI ali pri trenerjih društev.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija. Info in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II.nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKLAD MITJA ČUK vabi od 4. do 22. julija v celodnevni poletni center (8.00-16.00) »...Nekoč v davnih časih... Once upon a time«: 3 tedni zabave in prijateljstva v svetu pravljic. Utrjevanje angleških besed in preprostih stavkov, branje in interpretacija pravljic, vodene igre in pesmice, ročna dela in risanje, prosta igra in bazen v prostorih občinskega vrta Mario Silvestri, Naselje sv. Nazarija 73 na Proseku. Namenjen otrokom od 3 do 7

let. Mesta so omejena. Tel. št.: 040-212289 ali urad@skladmc.org.

PRIMORCI BEREMO 2016 - do 11. novembra vabljeni k branju del slovenskih avtorjev. Sodelujoče knjižnice: Narodna in študijska knjižnica - Trst, Knjižnica D. Feigla - Gorica, Knjižnica P. Tomažiča in tovarišev - Opčine, Občinska knjižnica v Saležu in Knjižnica B. Pahorja na Proseku. Info v knjižnicah ali www.knjznica.it.

Prireditve

ZAPLEŠIMO SKUPAJ: plesna predstava baletnih skupin SKD F. Prešeren, SKD I. Gruden, baletno društvo Sežana in ŠKUD 15. februar Komen bo danes, 14. maja, ob 19. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

ZTT, v sodelovanju z društvom Debla griza, Kosovelovo knjižnico - Sežana in s knjigotrstvom Buča, vabi na 3. sejem kuharskih knjig Kulinartfest. Dogodek bo danes, 14. maja, od 10. do 18. ure na Volčjem Gradu pri Komnu.

22. REVIJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB bo v nedeljo, 15. maja, ob 16. uri na Titovem trgu v Postojni v organizaciji JSKD in ZSKD. Nastopili bodo Postojnska godba 1808 (dir. Luka Loštrek), Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč (dir. Danjel Grizonič) ter Pihalni orkester Ilirska Bistrica (dir. Simon Tomažič). V primeru slabega vremena bo koncert v Kulturnem domu v Postojni. Koncert spada v niz dogodkov v okviru Tedna ljubiteljske kulture.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi vse mamicе, nonice in sploh cele družine, posebno pa otroke, na »Veseli družinski praznik«, na katerem bodo nastopali Otroška pevska skupina Vesela pomlad (vodi Andreja Štucin Cergol), otroška igralska skupina Mali telego (tečajniki Radijskega odra) s skeči in igrice »Zlata ribica« ter čarodejka Karly Ann. Predstava bo v Finžgarjevem domu na Opčinah v nedeljo, 15. maja, ob 18. uri.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v nedeljo, 15. maja, ob 20.30 v cerkev sv. Ivana na celovečerni koncert »APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani«. Vodi Jerica Gregorc Bukovec.

RAZSTAVA »GLINŠČICA - BISER NAŠIH KRAJEV« Branke Sulčič je na ogled do 15. maja v gostilni nasproti cerkve, Proseška ul. 35 - Opčine, vsak dan 9.00-15.00 in 18.00-23.00 (razen ob torkih).

RAZSTAVA z novimi slikami Nivee Mislei »Ne samo baker« je na ogled v gostilni v Zgoniku do 15. maja.

DSI vabi na večer na temo »Aktualnost misli Jakoba Ukmarja o sožitju med narodi«. Z Eleno Blancato se bo pogovarjal Tomaž Simčič. Ponedeljek, 16. maja, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na zaključno srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, v ponedeljek, 16. maja, ob 18. uri v čitalnici NŠK v Ul. sv. Frančiška 20. Info na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali pri Narodni in študijski knjižnici.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na zaključno prireditev Otroške plesne skupine SKD Rdeča zvezda v sodelovanju s KD Actis, ki bo v torek, 17. maja, ob 20.30 v Slovenskem stalnem gledališču. Plesalci in plesalke se bodo predstavili s spektakularnim plesnim nastopom in izvrstno koreografijo. Vabljeni!

SLOVENSKI KLUB vabi na predstavitev romana Vanje Pegana Svetilnik: roman v podobah. Dogodek bo potekal v torek, 17. maja, ob 18.30 v Tržaškem knjižnem središču. Z avtorjem se bo pogovarjala dr. Vladka Tucovič.

ZALOŽBI ZTT in Mladika ter TS360, Trg Oberdan 7, vabijo v sredo, 18. maja, ob 10. uri na Kavo s knjigo Michelle Perrot »Ženske ali molčanja zgodovine«. O delu bosta spregovorila avtorja spremne besede v slovensko izdajo knjige Drago B. Rotar in Taja

Kramberger, ki je delo tudi prevedla iz francoščine. Gosta bo predstavila Marija Juric Pahor.

ZDRUŽENJE PROSTVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na predavanje »Sončne opekline in kožni rak« v četrtek, 19. maja, ob 17.30 v razstavno dvorano, ki jo je dala na razpolago Zadrzna kraška banka, Ul. Recreatorio 2, na Opčinah. Predavala bo dermatologinja dr. Majda Košuta. Na razpolago bo parkirni prostor.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA »Z UL'CE« v sodelovanju s Slovenskim prosvetnim društvom Mačkolje vabi vse otroke na glasbeno-likovno delavnico »Čebelice, naše prijateljice« - v soboto, 21. maja, od 16.00 do 18.00 v prostorih Stare šole v Mačkoljah. Pobuda spada v sklop vseslovenskega Tedna ljubiteljske kulture.

UČENCI IN UČITELJI OŠ A. SIRKA IZ KRIŽA vabimo na odprtje razstave, ki bo v četrtek, 26. maja, ob 19. uri na šolskem dvorišču.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT (MFU) vabi v nedeljo, 29. maja, na vodeni ogled Muzeja Ca'Pesaro - Mednarodna Galerija Moderne Umetnosti, v Benetke, v spremstvu in z razlago akademskega umetnika Leonarda Calva. Občudovalci bomo dela moderne umetnosti 20. stoletja (Klimt, Kandinsky, Chagall, Morandi, De chirico, Boccioni, De Pisis itd.)

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU je na ogled razstava Nives Vocchi »Moje kamnite hiše in jame« do 30. maja, med uradnimi urami. Vabljeni!

BARČA JE ZAPLAVALA... fotografska razstava iz starih albumov o postavljanju maja, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55, je na ogled v društvenem baru n' G'rice v Boljuncu. Vabljeni.

Prispevki

V spomin na drago mamu Devano Piz-ziga daruje sin Igor 50,00 evrov za SKD Ivan Grbec iz Škedenja.

V drag spomin na brata Stankota Budina daruje Anica z družino 30,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Stanka Budina darujejo bivši sošolci Adriana, Elvira, Lili, Lilijana, Marija, Živka, Drago, Dušan, Igor in Samo 200,00 evrov za SLPZ - Doberdob.

V spomin na dragega bratrance Evgena darujeta Lili in Nadja 50,00 evrov za osnovno šolo Josip Ribičič pri Sv. Jakobu.

V spomin na tovariša partizana Alojzija Briščika daruje Stanka Hrovatin 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim na Proseku.

V spomin na Stankota Budina darujeta Bruno in Anica Milič 50,00 evrov za AŠK Kras.

14.5.1986

14.5.2016

Magda Štoka por. Kalc

Ob 30. obletnici se te spominjajo vsi tvoji dragi

Ob slovesu Evgena Dobrile se
Sindikat slovenske šole

Klanja spominu na svojega bivšega tajnika ter izreka ženi in hčerkama občuteno sozljaje.

INTERVJU - Danes v kavarni San Marco filozofinja in poslanka Michela Marzano

»Italijani se bojijo sodobnih oblik družinskih skupnosti«

Gostja večera bo predstavila svojo knjigo *Papà, mamma e gender*, v kateri govori o homoseksualnosti

V Trstu se bo drevi mudila borka za pravice istospolnih parov, poslanka v italijanskem parlamentu, filozofinja in poznavalka teorije spola Michela Marzano. V kavarni-knjigarni San Marco bo ob 19.30 predstavila svojo zadnjo knjigo *Papà, Mamma e Gender* (založba Utet), v kateri s filozofsko pronicljivostjo analizira dogodek v zvezi s priznanjem istospolnih partnerstev in z njihovo (ne)možnostjo posvojitve otroka – pa ne katerega koli otroka, samo otroka, ki je biološki potomec enega izmed članov ali članic istospolnega para. O temi, ki v zadnjih mesecih ne deli le italijanske javnosti in leve ter desne v parlamentarnih klopeh, ampak so zaradi nje razklani tudi na vladni strani, smo po telefonu poklepali s filozofinjo, ki nas je prepračila, da s svojim bojem misli resno.

Michela Marzano

Danes boste v Trstu predstavili svojo knjigo, ki je izšla pred šestimi meseci. Je knjiga na prodajne police prišla v pravem trenutku ali Italijani še niso pripravljeni na pluralnost oblik življenjskih skupnosti?

Italijani se žal še vedno bojijo sodobnih oblik družinskih skupnosti. Kljub temu, da sem v zadnjih mesecih prebrala Italijo po dolgem in počez, imam občutek, da turneja nima nobenega učinka. Ugotavljam, da je ljudem težko dopovedati, zakaj bi morali uzakoniti druge oblike življenjskih skupnosti. Sprašujem se, kje delam napake in zakaj mi ne uspe posredovati sporočila, s katerim si prizadevam zmanjšati nevednost in omejenost.

Zakaj je okrog teorije spola nastala serija polemik?

Predvsem zato, ker je bila ta tema instrumentalizirana in ker se napačno interpretira. Protispolna politika se je pojavila tudi v Franciji, ko so leta 2013 začeli razpravljati o uzakonjenju istospolne zakonske zveze. Nasprotovanje istospolnim zvezam se je nato preselilo v Italijo. A razlika med državama je v tem, da se je v Franciji kmalu po demonstracijah proti enakopravnosti zakonskih zvez prah polegel, v Italiji pa ne. Nesporazumi, zmešnjave, dvomi so še vedno prisotni, vse skupaj pa dobro izkoriščajo konservativci.

Če ostaneva v Franciji ... Vi tam preživite veliko časa, saj poučujete na Univerzi Paris Descartes. Iz prve roke nam prosim opišite posledice, ki jih je pustila uzakonitev enakopravnosti homoseksualnih zvez.

O posledicah, s katerimi so grozili zagazeni zagovorniki tradicionalne družine, ni ne duha ne sluha. Pozitiven učinek za-

kona pa je, da po novem nihče ne sme žaliti človeka zaradi njegove spolno usmerjenosti. Idejo enakopravnosti zakonske zveze so sprejeli, še več, večina ljudi jo zdaj tudi podpira.

Kako bi lahko heteroseksualnost in homoseksualnost postavili na isto raven?

Tako, da bi začeli spoštovati temeljno načelo enakosti vseh državljanov. Na žalost pa se pogosto dogaja, da drugačni niso enaki in zato nimajo dostopa do enakih pravic kot ostali.

V knjigi *Papà, mamma e gender* ste vključili tudi vašo osebno, zelo intimno pripoved. Zakaj ste ubrali tako pogumno pot?

V knjigi opisujem, kako sem sprejela homoseksualnost svojega brata in njegov boj z diskriminacijo. Osebno pripoved sem vključila tudi v knjigo *Volevo essere una farfalla* (2011), v kateri sem opisala svoj boj z anoreksijo. Moje filozofsko načelo je namreč, da se sveta lahko dotakneš le preko lastne izkušnje.

V knjigi pišete tudi o normalnosti in abnormalnosti. Kaj je v današnjem času sploh pravilno stanje?

V knjigi citiram slovitega francoskega filozofa in zdravnika, ki pravi, da normalnost ni nekaj občeljskega, ker ima vsak človek svojo normo. Če želimo živeti v sožitju, moramo pač upoštevati skupke vseh normalnosti.

Za konec še vprašanje, ki zadeva vaš izstop iz Demokratske stranke. V sredo so v poslanski zbornici sprejeli zakonski predlog Cirinnà, dan kasneje pa ste protestno izstopili iz stranke. Zakaj?

Ker se nisem borila za takšen zakon. Če upoštevamo to, da v Italiji doslej nismo imeli ničesar, kar bi ščitilo pravice homoseksualnih parov, potem je zakon Cirinnà vsekakor korak naprej. Vendar pa s tem, da uzakonja registracijo istospolnih partnerskih zvez in ne poroke, ne zagotavlja enakosti. Po mojem je nesprejemljivo tudi črtanje člena, ki bi omogočal posvojitve partnerjev otrok. In ker sem prepričana, da bi načelo enakosti moralo biti »zvezda severnica« levice, sem izstopila iz DS.

Boste bitko kot parlamentarna poslanka nadaljevali?

Absolutno. Sem že vložila zakonski osnutek za revizijo zakona o posvojitvah in osnutek novega zakona o bioloških oporokah.

Sanela Čoralčič

SV. IVAN - Dijakom zavoda Zois predavala zdravnica Majda Košuta

Mladi naj se pazijo spolno prenosljivih boleznih

Predavanje na zavodu Žige Zois

Na DTZ Žige Zois so dijaki zadnjih treh razredov obeh oddelkov prejšnji teden sledili predavanju dermatologinje Majde Košute o spolno prenosljivih boleznih.

Čeprav se o teh boleznih zadnje čase ne govori veliko, je zdravnica povedala, da so se v zadnjih letih te okužbe pričele nevarno širiti, največji porast pa je zabeležiti med mladimi od 20. do 30. leta. Ponovno se je pojavil sifilis, ki je pred časom pri nas že skoraj izginil, medtem ko so druge bolezni, kot na primer gonoreja, postale odporne na antibiotike. Potem ko so odkrili nove oblike zdravljenja, se je povečalo tudi število okuženih za HIV in obolelih za AIDS. Dr. Košuta je poudarila, da je pri spolno prenosljivih okužbah pomembna predvsem preventiva. Kdor kaže znake obolenja, pa se mora takoj obrniti na zdravnika ali center za spolno prenosljive bolezni v glavni bolnišnici, kjer brezplačno opravijo vse izvide.

Predavateljica je dijakom ob koncu še svetovala, kako naj se sončijo. Trst je namreč prvi v Italiji po številu malignih rakastih tvorbo, ki so posledica tudi prekomernega sončenja.

BRIŠČIKI - V sodelovanju s podjetjem Ad Formandum

Tržaški in kraški okusi v krožnikih kuharja Maradone

Večkrat poročamo o tem, da si proizvodi kraških vinarjev in drugih proizvajalcev utirajo pot v svet. Kot znano, gre za relativno majhne produkcije, ki pa po kakovosti sodijo v sam kulinarčni vrh. O tem se bodo lahko prepričali tisti, ki bodo 19. maja obiskali restavracijo Avalon pri Briščikih ... a samo kdor je za večer v znamenju ekskluzivnih kulinarčnih užitkov pripravljen kar globoko seči v denarnico (večerja bo namreč stala 90€).

V goste prihaja šef Maradona Youssef, ki ga ljubitelji resničnostnih šovov in kulinarčnih televizijskih

oddaj poznajo iz oddaje Masterchef. Gostom Avalona bo ponudil zanimiv jedilnik, ki ga bo posebej za to priložnost pripravil s krajevnimi sestavinami, med katerimi bodo tudi zelišča Martine Malalan, oljčno olje družine Starc, Zidaričevi siri in Kantetova vina. V kuhinji in jedilnici mu bodo pomagali učenci zavoda Ad Formandum, ki bodo servirali sardone na sirovi kremi z jajčevcem in pinjoli, rižoto s šparglji, orado in sirovim pudingom, rollè iz prašičje raki in mandeljni in pečenim krompirjem. Obvezna je rezervacija. Dober tek!

Družinsko kmetijstvo

Danes in jutri bo tudi v Trstu potekala državna kampanja »Abbiamo riso per una cosa seria«, v okviru katere bodo zbirali sredstva v korist družinskega kmetijstva. To kampanjo bodo izpeljali že 14. leto zapored, na celotnem italijanskem ozemlju pa bo ta konec tedna več kot štiri tisoč prostovoljcev ponujalo italijanski riž (pet evrov), ki ga pridela domača kmetijska veriga. V Trstu bo danes med 9. in 19. uro mogoče obiskati stojnice pri Sv. Jakobu, na Borznem trgu, v Ul. delle Torri in na Goldonijevem trgu. Jutri pa tudi na Trgu San Silvestri in Trgu San Giovanni.

Predavanje o križarkah

V Skladišču 26 bo danes ob 17. uri potekalo deveto predavanje iz cikla Trst in morje. Tokratni gost bo ladijski fotograf Matthew Sudders, ki bo predaval na temo »Kam gredo bele ladje: trend v projektiranju najnovjših ladij za križarjenje«. Gosta bo predstavila Ivana Elice, projektna menedžerka ladij za križarjenje pri Fincantieriju. Naj spomnimo, da bo ob tej priložnosti v staro pristanišče vozil izredni avtobus, in sicer med 16. uro in 16.50 (na vsakih deset minut).

Glasbeni festival za otroke

V Hiši glasbe v Cavani se danes nadaljuje Glasbeni festival za otroke, ki je letos doživel osmo izdajo. Ob 11. in 17. uri bodo uprizorili glasbeno pravljico z naslovom Storia di una stella marina (Zgodba o morski zvezdi), ki je namenjena otrokom od tretjega leta starosti.

Koncert Elegant Gypsy

V kavarni Il posto delle Fragole v svetovanskem parku se danes zaključuje prva izdaja glasbene prireditve Il Tempo delle Fragole, ki jo je priredila zadruga La Collina. Od februarja do maja je na odru nastopilo veliko lokalnih glasbenih skupin, ki se preizkušajo v različnih žanrih. Danes ob 21. uri bo nastopil instrumentalni kvartet Elegant Gypsy.

Claudio Barberi v Mini - Mu

V svetovanskem muzeju Mini-Mu bodo danes ob 18. uri predstavili razstavo in knjigo z naslovom Claudio Barberi disegni 1972 - 73. Grafika, umetnostnega zgodovinarja in kritika bosta predstavila Marianna Acerboni in Maurizio Fanni.

Sancinova penina v mestu

Ljubitelji vin dolinskih vinogradnikov Sancin so danes vabljani v kavarno Whyte Caffè v mestnem središču (natančneje v Ul. Genova ob srbsko-pravoslavni cerkvi). Tu bodo ob 18.30 predstavili novo penino 2015.

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Slovensko stalno gledališče in UL – AGRFT

MOJ DEVETSTO

Avtorski projekt Patrizie Jurinčič

DANES - sobota, 14. maja, ob 19.00 v nedeljo, 15. maja, ob 16.00 v Mali dvorani SSG

Z italijanskimi nadnapisi

ponovitev se nadaljuje do 22. maja

Blagajna SSG: +39 040 2452616 (od pon. do pet. 10.00-15.00) www.teaterssg.com

KZ Dachau 1945-2010

V spomin na nonota Franca, ki je tam umrl tik po osoboditvi taborišča, 29. aprila 1945. Namišljena pot skozi taborišče od prihoda na peron z vlakom do zadnje postaje - krematori-

ja. Zadnji pogled onemoglega taboriščnika, ki se je zgrudil. Na film posneto leta 2010 s camero obscuro.

THERMOTRADE

ALBERT SOŠOL

Vodovodne in plinske inštalacije;
Klima naprave in toplotne črpalke;
Montaža radiatorskega in talnega ogrevanja;
Namestitve kotlov na plin, drva-biomasa-peleti in kurilno olje;
Vakumski in ploščati sončni kolektorji; Mikrogeneracija;
Servis in tehnično svetovanje.

KRONOTERM Vodilni proizvajalec
toplotnih črpalk v Sloveniji

TRAVNIK 21, 34170 GORICA
EMAIL: THERMO@INWIND.IT - MOB. 340/96 77 081

OGREVANJE

Različni ogrevalni sistemi

Ogrevanje je pomembna stvar v našem življenju, zato je dobro, da se seznanimo z različnimi ogrevalnimi sistemi. Zaradi vse večje energijske in ekonomske krize iščemo bolj ekonomične sisteme, s katerimi želimo bistveno znižati toplotne izgube in energijske stroške objekta.

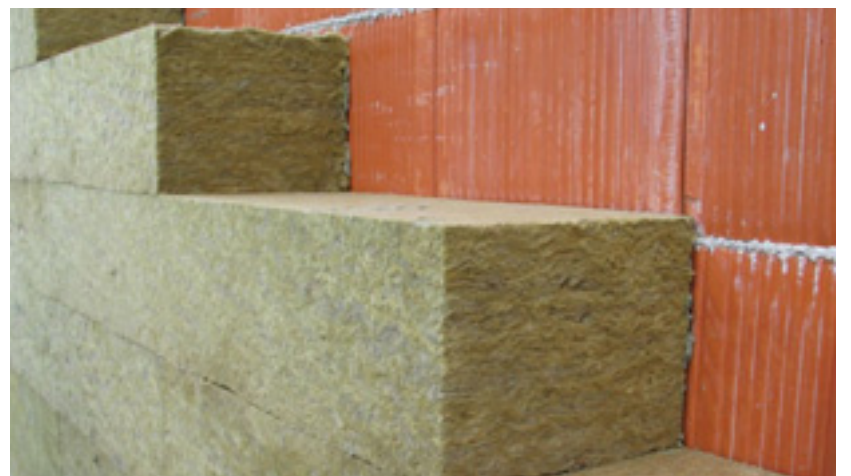
Od posedanja ob odprtem ognju smo prišli najprej do ogrevanja posameznega prostora, nato do vzdrževanja primerne temperature v vseh delih stavbe. Sodobni čas prinaša dodatne zahteve, zdaj mora ogrevanje delovati čim bolj varčno in s čim manjšim vplivom na okolje. Sodobne stavbe so dobro toplotno izolirane, ogrevalni sistemi nizkotemperaturni, s toplotnimi črpalkami zajemajo toploto zraka, zemlje in vode, prestrezajo sončno svetlobo in toploto, najhladnejše dneve pa lahko premostijo z ogrevanjem na biomaso.

Glavni problem se skriva v zastarelosti ogrevalnih sistemov, z nekaj ukrepi bi se dalo prihraniti kar polovico porabljene energije za ogrevanje. Pri odločitvi kaj narediti, je potrebno najprej pomisliti na sonce, ne glede na tip ogrevalnega sistema. Naslednji premislek je dobro nameniti obnovljivim virom, pri čemer se spet pojavita sonce in les v vseh oblikah. Če se ne moremo izogniti uporabi plina ali kurilnega olja, je potrebno vgraditi peči z najvišjim izkoristkom. Različne vire toplote lahko kombiniramo med seboj, pri tem pa naj sistem ostane čim preprostejši in pregleden. Sodobna ogrevanja ne delujejo brez obtočnih črpalk, ki so neopazne, vendar pomemben del napeljave in ob napačni izbiri lahko postanejo veliki porabniki energije. Sodobne črpalke porabijo do 80 odstotkov manj elektrike kot zastarele, zato je menjava dober ukrep. Cena nafte je neverjetno nizka, glede na to, da lahke nafte več ni. V vrtinah na kopnem so podzemne zaloge že močno načete. Vrtanje v morju je bolj tvegano, zaradi vrtnih ploščadi in potrebne tehnike pa bo cena nafte v prihodnje zagotovo zrasla. Kljub takšnim napovedim vseh sistemov ogrevanja ne moremo kar tako preklopiti na trenutno najugodnejši energent, zato je potrebno izbrati grelnik z najvišjim izkoristkom, ne glede na to, kaj ga poganja, ali pa popolnoma preklopiti na obnovljive vire (les, voda, zemlja, zrak).

Dobro izolirana stavba

Varčno delovanje kateregakoli ogrevalnega sistema je možno samo takrat, če so toplotne izgube stavbe majhne. Prvi korak je vgradnja toplotne izolacije na vse obodne ploskve, začnemo pa vedno s stropom proti neo-

ne znamo trajno zatesniti. Zato na podstreho ali v klet dostopajo od zunaj, z balkona oziroma vrta, večina takšnih stavb pa kleti sploh nima. Te stavbe imajo nadzorovano prezračevanje z vračanjem energije, ki je pogoj za doseganje visoke stopnje

grevani podstrehi ali z vgradnjo dodatne izolacije na stene mansarde, če je podstreha naseljena. Naslednji korak je vgradnja sodobnih oken in vrat, ki se dobro upirajo prehodu toplote. Oba koraka lahko izvajamo tudi postopoma, s čimer razmeroma velik strošek raztegnemo na daljše obdobje. Toplotno izolacijo nato nadgradimo z zatesnitvijo. Če okna in vrata tesnijo, je potrebno ugotoviti, ali se na drugih mestih pojavljajo netesnosti. V vetrovni noči bomo že z dimno paličico našli netesnosti, ki so lahko na najbolj nenavadnih mestih, ob stiku dveh sten ali ob električni vtičnici. Bolj sodoben pristop omogoča še opazovanje s termokamero ali tlačni preizkus z ventilatorjem, ki ga izvedejo med nadzorom tesnosti pasivnih hiš. Lovljenje preprih je zelo pomembno tudi zaradi preprečevanja pojava kondenza in nato plesni, saj nenadzorovano kroženje zraka hladi dele stavbe. Kljub sodobnim gradbenim in strojniškim prijemom nekaterih netesnosti ni mogoče preprečiti. Zaradi tega varčne in pasivne hiše nimajo vrat proti podstrehi ali prehoda v klet iz stanovanjskega dela, saj jih še

varčnosti. Pri tem zajemajo toploto, ki jo oddajajo stanovalci, razsvetljava in druge hišne naprave, saj z njo lahko pokrijejo vse toplotne potrebe in ogrejejo sanitarno vodo. Običajno so še postavljene v ugoden položaj za zajemanje energije sonca, zato je poraba energije izjemno nizka. **Nizkotemperaturno ogrevanje** Nizkotemperaturno ogrevanje so zanimiva, ker jih lahko poganja sonce, vsi drugi energenti in celo odpadna toplota stavbe. Če se ogrevamo nizkotemperaturno, so tudi toplotne izgube avtomatsko manjše. V nove in obstoječe stavbe lahko vgradimo talno, stensko ali stropno ogrevanje. Izbor sistemov je res velik, zato je možno predelati skoraj vse obstoječe zgradbe. Ob novogradnji lahko cevi talnega ogrevanja položimo v estrih, s čimer pridobimo toplotno vztrajnost, ki zlasti v montažnih hišah izjemno poveča ugodje bivanja. Hiša, ki ima stene iz dobrih izolacijskih materialov, ne more akumulirati toplote, zato s toploto v estrihu premostimo nočno prekinitve ogrevanja, ne da bi stanovalci to opazili. Talno ogrevanje omogoča še enega najvišjih termičnih ugodij in sko-

DANEV

PRAZNIENJE GREZNIC PREGLEDI S TV KAMERO ZIDARSKA DELA

Obrtna cona Zgonik • Proseška Postaja 29/C
Tel. 040 2528113 • Fax 040 2528124
info@danev.it • www.danev.it

Megaterm

Trgovina za tople dom!

TOPLITNE ČRPALKE
PEČI NA PELETE
KOTLI NA DRVA

OSTALI INŠTALACIJSKI
MATERIJAL

STROKOVNIAKI
ZA IZBIRNE SISTEME
REŠITVE

www.megaterm.si | info@megaterm.si

PE Koper | Šmarska cesta 4, 6000 Koper | t. +386 (08) 205 65 37
PE Postojna | Volaričeva ulica 5c, 6230 Postojna | t. +386 (05) 726 21 96
PE Nova Gorica | Cesta 25. junija 1g, Kromberk, 5000 Nova Gorica | t. +386 (05) 333 40 77

L'AGRARIA

AGRONOM GIORDANO RIOSA

Več kot trideset let izkušenj zagotavlja najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

**ZA NOVO SEZONO
NUDIMO POSEBNE CENE**

Semena, krma, fitokemija, enologija
ornitologija, plastika
vse za vrtnarstvo in hortikulturo

MOTOKULTIVATOR
od 1.100,00 €

MOTORSKA KOSILNICA
od 55,00 €
in od 165,00 €

ROBOTSKA KOSILNICA
od 1.025,00 €

PARKOVNI TRAKTOR Z MOTORJEM
od 1.770,00 €

MOTORSKA KOSA
od 175,00 €

MOTORSKA ŽAGA
od 115,00 €
in od 200,00 €

ŠKARJE ZA ŽIVO MEJO
od 82,00 €
in od 298,00 €

SEŠALNIK PUHALNIK ZA LISTJE
od 49,50 €

PREKOPALNIK
od 395,00 €

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK
od 129,00 €

BIO DROBILNIK
od 245,00 €

MOTORSKA TLAČILKA
od 230,00 €

AGREGAT
od 335,00 €

REZALNIK LESA
od 295,00 €
in od 730,00 €

SVETOVANJE IN SERVIS 2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

Državna cesta 14, le 500 m po mostu na Soči • Papariano di Fiumicello (UD), Telefon in faks 0431.968658 • Nedelja in ponedeljek zaprto

raj idealno temperaturno slojenje med tlemi in stropom prostora. Temperatura tal je vedno nižja od temperature površine kože, zato je sistem zdravstveno neoporečen. Zato talno ogrevalna tla na otip nikoli niso topla, ob dotiku lahko ugotovimo le to, da niso hladna. Celotna tla se namreč spremenijo v mlačen radiator, ki prostora ne ogreva s kroženjem toplega zraka, ampak samo s sevanjem. Materiali za cevi so preizkušeni in izjemno vzdržljivi, zato so okvare skoraj izključene. Tudi popravilo cevi ni nič posebnega. Takšno ogrevanje skoraj nima pomanjkljivosti, razen vztrajnosti. Še največja je povečanje števila ljudi v prostoru, kjer lahko postane pretoplo in ga je potrebno prezračiti. Tudi sončno sevanje skozi okno doda višek toplote, kar lahko rešimo z spuščanjem rolet, dokler se sistem ne uravnoteži. Talno ogrevanje je tudi edini sistem, s katerim lahko uspešno ogrevamo cerkve, ogromne hale za montažo letal ali odledimo nogometno igrišče.

Grelniki na olje ali plin

Če ugotovimo, da bi bila popolna prenova sistema predraga, lahko samo z zamenjavo grelnika dosežemo občutnoboljša-

glede prezračevanja ali vgradnje zračnikov.

Kotli na polena, pelete ali sekance

Razvoj je skokovito napredoval, saj nekateri sodobni sistemi omogočajo celo avtomatizirano nalaganje polen. Prednost takšnih enot je uporaba obnovljivega vira. Kotli na sekance, pelete ali drva delujejo običajno v visokotemperaturnem območju, temperatura vode znaša med 70 do 90 °C, s čimer proizvajalci preprečijo nizkotemperaturno korozijo. Ta je posledica kondenzacije dimnih plinov v notranjosti kotla, saj mešanica vlage in saj načne kotlovske pločevino. Zato morajo kotli na polena vedno obratovati s polno zmogljivostjo, saj le tako lahko delujejo z visokim izkoristkom. Višek toplote se med delovanjem shranjuje v prigradenem vodnem akumulatorju toplote, vse to pa je navedeno tudi v predpisih za vgradnjo. V njih je določena tudi velikost akumulatorja, ki je odvisna od moči kotla. Akumulator deluje kot blažilnik, ki toploto počasi oddaja v sistem tudi potem, ko so drva že zgorela. Najvišji izkoristek v tej skupini proizvodov dosegajo uplinjevalni kotli, v katerih dimni

tem, ter lahko prostore ogrevajo pozimi in hladijo poleti. So toplotni stroji, ki so sposobni toploto nizkega nivoja dvigniti na uporabno raven za ogrevanje sanitarne vode in stavb. Zajemajo toploto zraka, zemlje ali podtalnice, uporabna pa je tudi odpadna industrijska toplota. Delujejo na enak način kot hladilnik, le da je funkcija v tem primeru obrnjena. Sistem je zaprt, hladivo pa se pretaka v zaključenem tokokrogu. Daleč najvišje izkoristke dosegajo sistemi, ki zajemajo toploto zemlje ali podtalnice, pri kateri je temperaturni nivo vedno višji od 0 °C. Prednosti črpalk, ki zajemajo toploto zraka, sta nizka cena in enostavna vgradnja, pomanjkljivost pa zmanjšan učinek, kadar temperatura zraka pade pod ničlo. Obstajajo tudi specializirane toplotne črpalke, namenjene samo ogrevanju sanitarne vode s toploto okoliškega zraka. Podobni izdelki večjih moči so primerni za ogrevanje stavb in sanitarne vode. Slednje delimo še na nizkotemperaturne, ki vodo ogrejejo do 40 °C, in visokotemperaturne, ki dosegajo 65 °C ali več.

Toplota sonca

Kljub vsem naštetim ogrevalnim sistemom je sončna energija edini vir, na katerega se smemo opreti v prihodnosti. Sodobni vakuumski kolektorji dosegajo 80-odstotni optični izkoristek in lahko na kvadratni meter sprejemnika prestrežejo do 2400 vatnih ur energije. S tem se uvrščajo med najučinkovitejše naprave za prestrezanje energije sonca. Posebej učinkovita je povezava toplotne črpalke s ploščatimi termosolarnimi kolektorji. Kolektorje podhlajuje, s toploto visokega nivoja ogreva sanitarno vodo, ves sistem pa zaradi tega deluje z zelo visokim izkoristkom. Prednost termosolarnih sistemov je še enostavnost, preglednost in preizkušena tehnika, s čimer je zagotovljeno dolgoletno delovanje brez okvar.

Infrardeče ogrevanje

Infrardeče ogrevanje je naraven, zdrav in varčen način ogrevanja, podoben tistemu, s katerim nas greje sonce. Infrardeči paneli (IR paneli) delujejo na čisto drugačen način kot običajni radiatorji. IR paneli ne ogrevajo zraka, temveč neposredno ogrevajo osebe in predmete v prostoru. So učinkovitejši, ker toploto takoj absorbirajo vsi in vse na dometu ogrevanja brez kakršne koli izgube grelne energije. Ravno zaradi tega osebe v dometu občutijo toploto, četudi pri odprtem oknu v prostor pihava veter. IR paneli ohranjajo čist zrak in ga ne mešajo s prahom. Zidovi ostanejo suhi, ne razvija se plesen in zmanjšajo se hladne točke v prostoru.

nje. Za tiste, ki se previdno odločajo in želijo čim manj vlagati, sta plinski in oljni grelnik lahko zelo zanimiva. Najboljši so naj-sodobnejšimi izdelki, ki delujejo v nizkotemperaturnem območju in so zaradi tega zelo učinkoviti. Sodobni kondenzacijski kotli poleg toplote dimnih plinov prestrežejo tudi kondenzacijsko toploto vodne pare, ki se nahaja v njih. Zaradi pojava kondenzata, izločenega iz hladnih dimnih plinov, takšni kotli potrebujejo kislinsko odporen dimnik, ki je lahko keramičen ali izdelan iz nerjaveče pločevine. Kondenzat je potreben prestreči in ga razredčenega z deževnico spustiti v okolje.

Sodobne oljne ali plinske enote so majhne, učinkovite in delujejo zelo tiho, zato je možna vgradnja tudi v bivalne prostore. Zrak za zgorevanje zajemajo od zunaj, zato odpadejo vse skrbi

plini dogorevajo v posebni visokotemperaturni komori. Sistemi za ogrevanje s poleni imajo eno pomanjkljivost. Uporabnik mora prinesiti drva od skladišča do kotla, jih naložiti, po zaključenem zgorevanju pa očistiti in odstraniti pepel ter naslednji dan vse skupaj ponoviti. Takšno ogrevanje je lahko zelo poceni zlasti za lastnike gozdov, ki lahko z ostanki, ki jih naberejo med čiščenjem gozda, prebrodijo kurilno sezono. Kotli na pelete in sekance so bolj elastični, saj lahko dovod kuriva natančno nadziramo, način delovanja pa prilagajamo porabi toplote. Delovanje je popolnoma avtomatizirano in varno. Takšne kotle lahko vključimo tudi na daljavo.

Toplotne črpalke

Glavne prednosti toplotnih črpalk so, da delujejo popolnoma samodejno, brez dimnika in vseh stroškov, povezanih s

VEČ KOT 60 LET IZKUŠENJ
 V GRADNJI ŠTEDILNIKOV

LaFagagnese

DI DANIELE FURLANO

KUHINJE IN ŠTEDILNIKI S KOTLOM ZA OGREVANJE

TRADICIONALNI, VGRADNI, STOLPNI V INOX JEKLU, EMAJLIRANI IN ZIDANI
PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE, HLADILNIK, KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, POMIVALNO KORITO, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA IN RAZNE DODATKE

UL. 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD)
TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452
WWW.LAFAGAGNESE.COM

carpinus

Predsezonsko znižanje cen do 30.06.

Carpellet - jelovi peleti	3,60 eur	Prevoz brezplačen za področje Trsta in okolice za minimalno eno paleto.
Bioprofit - bukovji peleti	3,80 eur	
Clearenergy - beli peleti	4,30 eur	

URNIK
 ponedeljek - petek: **7.00 - 19.00**

Carpinus d.o.o.
Krvavi potok 31, Kozina
00386 5 333 44 04

ZA KATERO VRSTO PARKETA NAJ SE ODLOČIM?

V poplavi raznih vrst parketa (masivni parket, panelni oz. troslojni gotovi parket, dvoslojni parket) se srečamo pred dilemo kateri parket je primeren za nas. Vrste parketa:

Dvoslojni gotovi parket: v primeru da imamo estrihe na talno ogrevanje je pravilna izbira dvoslojni parket. Parket je tanjši in v bistvo sestavljen iz 6 slojne plošče, katera prepreči delovanje lesa. Skupna debelina dvoslojnega parketa znaša 10 - 14mm (več na <http://valles.si/gotovi-parket>).

Panelni parket: prednost troslojnega parketa je predvsem v nižji ceni na račun slabše kvalitete spodnjega sloja ter klik sistem, kateri omogoča postavljanje brez lepljenja (več na <http://valles.si/troslojni-parket>).

Masivni parketi: v primeru da nimamo tal s toplovodnim talnim ogrevanjem je masivni parket prava izbira. Je naravna talna obloga, ki se uporablja že stoletja. Ker ga je mogoče obnavljati velja za trajno talno oblogo za več generacij (več na <http://valles.si/akcije/ladijski-pod-klasicni-parket>).

Valles parketi Sežana

www.valles.si

- Proizvodnja parketa iz slavonskega hrasta
- Oljenje parketa po želji stranke
- 45 različnih barvnih odtenkov hrasta
- Velika izbira parketa za talno ogrevanje
- Polaganje parketa, teras in PVC podov

PRI NAS DOBITE TUDI:
 LESENE TERASE, PVC PODE, STOPNICE,
 NOTRANJA VRATA, VEZANE PLOŠČE.

Partizanska cesta 63
 6210 Sežana
 Urnik:
 od ponedeljka do petka:
 od 8h do 16.30 h
 oziroma po dogovoru
 Kontakti:
 00386 41451041 Alen
 00386 51310385 Sašo
 Več na:
www.valles-parquet.it
www.valles.si

BLEED - 48. srečanje Mednarodnega PEN

Kam naj emigriramo?

BLEED - Pisatelji, zbrani na tradicionalnem, že 48. blejskem srečanju Pisatelji za mir Mednarodnega PEN, so včerajšnji dan posvetili temi migrantov, terorizma in svobode. Spregovorili so tudi o strahu, v primežu katerega se je znašla Evropa, se dotaknili kurdskega vprašanja in med drugim našli razloge za begunstvo v Bangladešu. Kot je uvodoma dejala Teresa Salema iz Portugalskega PEN, ki je okroglo mizo moderirala, so begunci tema, ki zadeva vse. Vsi smo odgovorni za ta problem, saj vsi vozimo avtomobile, uporabljamo telefone in vso sodobno tehnologijo, ki temelji na izkoriščanju virov v državah, od koder prihajajo begunci. Srečanja se udeležuje tudi Jennifer Clement, prva ženska na čelu Mednarodnega PEN.

Tone Peršak (Slovenski PEN) je uvodoma spomnil na jensko invazijo beguncev po t.i. balkanski poti, na katero so se evropske države odzvale različno: ene so prevzele vlogo transferja, druge so postavljale ograje, spet tretje, Nemčija, pa reševale čast Evrope in bile pripravljene sprejeti večje število beguncev. Ti dogodki so, kot je povedal, pred nas postavili vprašanja o nas samih. Evropa je izumila humanizem, človekove pravice in humanitarizem kot princip delovanja družbe, vse te opredeljuje pa so bile zdaj postavljene pod vprašaj. Izkazalo se je, kot je poudaril Peršak, da te opredeljuje veljajo le, dokler ne pride do večje krize. Eden od razlogov za takšno ravnanje je bil strah pred tem, da z begunci prihajajo teroristi, vendar se je, kot je poudaril, ob zadnjih terorističnih napadih v Evropi pokazalo, da teroristi niso bili verski blazneži, ampak fantje, ki so zrasli v evropskih mestih, in pri katerih motiv za teroristična dejanja ni džihad ali verski fundamentalizem, temveč neke vrste maščevanje okolju, v katerem so zrasli.

Po Peršakovem prepričanju migrantska kriza in panično odzivanje na teroristične akcije pričajo o nemoči in krizi evropske zavesti oziroma civilizacije, ki se sooča z dejstvom, da je družba razpadla na številne posameznike. Ta družba je po njegovih besedah ranljiva in prestrašena, ker je samo še navidezna in zato se v resnici vsak član družbe počuti samega in ogroženega. Zato bo potrebno ponovno premisliti temelje našega sveta, saj kaže, da ta s tradicionalnimi sredstvi svojih težav ne more rešiti.

Omar Fidan in Jabar Kadir iz Kurdskega PEN sta predstavila situacijo Kurdov, ki so jim še vedno kršene osnovne človekove

pravice, poleg tega več milijonov Kurdov živi zunaj svoje domovine. Kot je dejal Fidan, so si, ko gre za Kurde, vsi enotni, da ne morejo storiti ničesar, tako ZDA kot Kitajska in Evropa. Zato ljudje na tej točki po njegovih besedah ne verjamejo več v mir, postajajo obupani, življenje za njih izgublja smisel. Ob tem pa, kot je dejal, tudi Evropsko sodišče za človekove pravice očitno meni, da ni potrebno storiti ničesar.

Syeda Aireen Jaman (Bangladeški PEN) je predstavila razmere v Bangladešu, kjer so zaradi groženj s smrtjo državo morali zapustiti številni blogerji, pisatelji in založniki. Kot je dejala, sku-

Sodobna družba je ranljiva in prestrašena, ker je samo še navidezna in zato se v resnici vsak član družbe počuti samega in ogroženega

šajo v Bangladešu predvsem mladim oprati možgane in jih prepričati, da so blogerji grožnja islamu. Možnost za rešitev iz danih razmer vidi v delavnicah in seminarjih, v prvi vrsti pa je potrebna boljša izobrazba in zmanjšanje revščine v državi.

Edvard Kovač (Slovenski PEN) je razmišljal o tem, kam naj emigrira pisatelj. Meni, da je poklicanost pisateljev, da se naselijo v občutja drugega človeka. To nam lahko po njegovem prepričanju pomaga, da začnemo bolje razumevati tudi svoj lastni notranji svet.

Okrogli mizi o migrantih in terorizmu je sledila razprava o terorizmu in svobodi izražanja. Slednja bi morala biti, kot je poudaril Sylvestre Clancier iz Francoskega PEN, temelj demokracije. Poleg tega ne bi smela imeti omejitev, če jih začnemo postavljati, je konec svobode izražanja, je dejal. Če branim svobodo izražanja, po Clancierjevih besedah ne bomo branili svoje, ampak tudi svobodo drugega. Vendar pa svobode izražanja nikoli ne smemo uporabiti na način, da bi z njo omejevali svobodo drugega. (sta)

NOVA GORICA - Skupina Vikra uvedla cikel Glasba z vrtov sv. Frančiška

Poduhovljene in iskrive

Vokalno skupino Vikra vodi Tržačanka Petra Grassi, deluje pa pod okriljem Glasbene matice

MATEJ VIDMAR

KOSTANJEVICA - V cerkvi Marijinega oznanjenja na Kostanjevici pri Novi Gorici se je za nastopom Vokalne skupine Vikra pričela dvaindvajseta sezona priljubljene mladinskega koncertnega cikla Glasba z vrtov svetega Frančiška, ki ga organizira Kulturni dom Nova Gorica. Vikra je pod vodstvom Petre Grassi na debitantskem koncertu v Sloveniji pripravila večer poln srčnosti, poduhovljenosti in estetskih iskričnosti. Mlada dekleta, tako slovenskega kot italijanskega porekla, ki prihajajo iz Vipavske doline, Krasa vse do Trsta, pevsko tehniko izpopolnjujejo pri Ilarii Zanetti na tržaški Glasbeni matici, kjer je sicer tudi sedež skupine.

Delež koncertnega programa, s katerim so se predstavile, je izhajal iz magistrske naloge, s katero je Petra Grassi konec aprila z odliko in pohvalo zaključila študij zborovskega dirigiranja in kompozicije na Konservatoriju v Trentu pri prof. Lorenzu Donatiju. Ta je vključeval dokaj prezrto slovensko zborovsko romantiko.

Ob živahni in umetelni spremljavi pianistke Martine Salateo so zazveneli biseri (pozne) romantike z deli Josipa Ipavca, Rista Savina, Emila Adamiča, Antona Lavjovca in Frana Gerbiča. Odkrivanje teh redko slišanih skladb v izvedbi skupine Vikra, ki poskuša vsako noto podati dosledno in z doživeto muzikalnostjo, postane v sugestivnem okolju z umetniškimi upodobitvami na cerkvenih zidovih, posebno polno estetsko doživetje.

Naravna glasbena intuicija Petro Grassi vodi v iskanje najbolj drobnih vokalnih nians, s katerimi dosega raznolikost v zvočni sliki. Njeno široko odprto razmišljanje vsakemu glasu v zboru posveti posebno vlogo, ki ni prepuščena naključju. V samosvojo zvočno zlitost glasov, ki v prvi vrsti zvenijo očarljivo, mlada dirigentka polaga sodobne interpretacije s čisto zvočnostjo. Programska pestrost pa z veliko zanimivega izpovednega gradiva poslušalce nagovarja k premisleku. V kronološkem zaporedju je zborovski večer odkrival melo-

dične linije korala, do renesanse, evropske in slovenske romantike.

Cikel Glasba z vrtov svetega Frančiška se bo nadaljeval do konca junija v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici, vsak torek ob 20. uri. Predstavili se bodo nagrajenci mednarodnih tekmovanjih s primorskih glasbenih šol, Ansambel rogov hoRORn Akademije za glasbo Ljubljana z rogistom Daleom Clevengerjem iz ZDA in gostoma (Sebastijan Buda, rog in Anja Šinigoj, mezzosopran), kitarist Sebastijan Grego s flavtistko Niko Hribar ter harfistka Tadeja Kralj iz Trsta. Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel in društvo Arsatelier iz Gorice se bosta predstavila z zborčkom, s solisti in komornimi skupinami na prireditvi Glasbeni dialogi. Sledil bo večer samospeva s sopranistkama Gajo Sorč in Marjetko Luznik ter pianistko Tanjo Šterman. Za zaključek pa bo nastopil Godalni kvartet Accademia, ki je zmagovalac 5. tekmovanja Primož Ramovš.

Metka Sulič

TOMIZZEVE DUH

Čas vnukov

PIŠE MILAN RAKOVAC

Naslov je neposredna parafraza naslova Čas očetov, velike knjige Borisa A. Novaka. Novak je zaokrožil svoj opus magnus s trilogijo Zemljevidi domotožja, Čas očetov, Čas računalničnih igraric. S tem pomembnim in nujnim delom se Novak vzpostavlja kot sin očetov, Cankarjev sin. Ker si vselej želimo posnemati dobre učitelje, tudi sam zaman skušam biti vsaj povprečen Cankarjev, Krležev in Konstanovičev učenec. Potem ko sta deda Prešeren in Silvine Strahimir Kranjčević postavila solidne temelje, očeta Cankar in Krleža pa na njih zgradila mostove do Berlina in Pariza, si moramo sinovi, ki smo se sprijaznili z dejstvom, da so veliki nedosegljivi, zastaviti vprašanje, kaj zapuščamo svojim sinovom, vnuikom naših očetov?

Kaj bi danes rekli ali storili »avstroslovenski« pisatelji Karl Krauss, Ivan Cankar ali Miroslav Krleža? Tisti trije, ki so na začetku 20. stoletja dvigali glas kritičnega razuma proti bedni neumnosti dekadentnega Cesarstva? Retorično vprašanje, danes, ko proslavljamo 140-letnico Cankarjevega rojstva. V večini svojih del je Cankar je zagovarjal družbo, socijs, kot predpogoj in temeljno prvino Nacije in Države. Njegove misli in verzi, ki jih tako rad navajam, so ta hip, po stotih letih, modernejši od vsega, kar živimo in pišemo. Cankar ni dovolil, da se zgodovina godi mimo njega, temveč se je sam spoprijel z njo in neposredno sodeloval v njenem nastajanju.

»V bogatih kočijah se vozijo/baroni, tatje, bankirji,/mimo mladih kostanjev, skoz jasni večer/ob nas siromakov špalirji./In kaj je napravil pravični bog?/nasul jim je bogastva,/blaga in časti in odel jih povrh/še z glorio veličastva./Tako se vozijo tatje/in hudo mi je siromaku/ves truden in lačen in ves bolan/se potikam ob vsakem koraku.«

Medtem ko pesniki stoletja vijemo roke in preizkušamo bralčevo potrpljenje

zaradi, oh, naše nesrečne ljubezni, in dvomimo v obupu zaradi naše nerazumljenosti, Cankar in ekipa vihajo rokave in skušajo iz mase narediti – človeka. Po dedu Cankarju vnuk Tomaž Šalamun bruhne čist verz v veselje: »Mama je Istra, ljubezen moja,/nikoli zlovešča mrščavica/ in fojba javnih maternic,/nikoli nora mora, bolečina zanikanja./Mama je Istra, dobra oslica.«

In njegov mlajši brat Boris A. Novak, če ostanemo v družinski genezi, na srečo Slovenije in vseh nas, ki jo ljubimo, ker ljubimo Trubarja, Prežihla, Kozaka, Kosovela, Kocbeka, Zlobca, Koviča: »Ti si doma v skrušenem uboštvu/vseh rok, ki se na smrt bojiš ran./Povej mi, Jezus, je zelo bolelo?/Blisk bolečine strga noč in dan./A brez rane nič ne ostane celo.«

Globoko smiselno je pre/domisliti trenutek, v katerem smo, ko nam medijska in politična banalnost ter ekonomska brutalnost grozijo z uničenjem kulture. Dokler še dihamo, moramo novi očetje in dedje kot jerihonski trobentarji trobiti dokler ne bodo porušeni zidovi neumnosti in zla, ki vznikajo okoli nas in naših potomcev. Kot v Stari zavezi: »Trobente, ki so bile v presledkih tiho, so zdaj zatrobile s takšno močjo, da se je stresla celo sama zemlja. Trdno kamnito obzidje z mogočnimi stolpi in grajskim obzidjem se je zamajalo in premaknilo s temeljev ter se s hrumom podrla na zemljo. Prebivalci Jeriha so bili ohromljeni od strahu, izraelske množice pa so vkorakale v mesto in ga zavzele. Tedaj Jozue izreče: "Naj bo pred Jahvejem preklet tisti človek, ki bo poskušal ponovno zgraditi Jeriho."«

Ivan Cankar je trobil in rušil zidove za vse nas. Sedaj je čas vnukov, prepuščeni samim sebi in surovi brezbriznosti družbe, ki ji, medtem ko »baroni, tatje, bankirji« vozijo neprebojne limuzine, ki jih obdajajo »nas siromakov špalirji«, še zase ni več mar. Skrajni čas za jerihonske trobente novih didžejev.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Asteroid

Mr. Bison

Hard rock, stoner

Subsound Records, 2016

Ocena: ★★★★★☆☆

Mr. Bison je generaciji tridesetnikov še kako znan. Marsikdo je namreč v najtistiških letih »izgubljal živce« z japonsko elektronsko igrico Street Fighter, Mr. Bison pa je predstavljal zadnjo oviro pred končno zmago. Danes se sicer ne bomo ukvarjali z elektronskimi igraricami, ampak s toskanskim bandom, ki pa se imenuje ravno Mr. Bison. Fantje so marca izdali nov plošček z naslovom Asteroid. Skupina Mr. Bison je hard rock-stoner trio, doma iz Cecine pri Livornu. Zasedbi sem prvič prisluhnil pred dvema letoma, ko je nastopila na videmskem psihedeličnem festivalu Pietrasonica. Bend je takrat pošteno navdušil publiko s svojim trdim rockom. Dejstvo, da sta v zasedbi dve kitari, ne pa bas kitara, je gotovo pripomoglo k rokarskemu uspehu. Skupino je leta 2009 ustanovil kitarist Matteo Barsacchi, ob njem sta takrat stala še drugi kitarist Federico Chiesa in bobnar Gabriele Bianchi. S to postavo je bend izdal najprej EP ploščo We don't like love songs, leta 2012 pa za italijansko neodvisno glasbeno založbo Go Down Records prvenec We'll be Brief. V naslednjih letih so se njihove poti ločile, Chiesa in Bianchi sta skupino zapustila, zamenjala sta ju kitarist Matteo Sciocchetto in bobnar Matteo D'Ignazi. Glasbena formula je pri ostala nespremenjena, dve kitari in bobni, danes pa si lahko končno privoščimo nov plošček Asteroid. Album je izšel marca, fantom pa je priskočila na pomoč rimska založba Subsound Records. Barsacchi in ostali so za novo ploščo pripravili deset komadov za malo več kot pol ure poštenega žaganja. Black Crow je prva pesem ploščka in takoj je jasno, da bendu ne primanjkuje rokarskega elana. Naslednja Wisker Jack je dobra stoner bluz pesem, v tretji Full Moon pa lahko prisluhnemo celo saksofonu. Burn the Road je komad s posrečenim refrenom, ki poslušalcu ostane v spominu, višek ploščka pa predstavlja energična Russian Roulette, prava kitarska bomba!

V pričakovanju na kak njihov koncert, vam toplo priporočam, da albumu Asteroid prisluhnete na glasbenem portalu Bandcamp. Ne bo vam žal!

FILMSKI FESTIVAL V CANNESU - Zvezdniki na rdeči preprogi

Zanimanje za Julio in ...

Obisk pri SFC, ki promovira nekatere slovenske filme, med katerimi je tudi Sosičeva Komedijska solz

CANNES - »No venierà nisun (nikogar ne bo)!« Trst se je Cannesu v četrtek zvečer predstavil s tipično mestnim pozitivnim pristopom ... Izjava je v resnici začetni stavek več kot dve uri trajajočega dokumentarca *L'ultima spiaggia* (Poslednja plaža), filma, ki je docela napolnil veliko dvorano Salle du Soixantième. Režiserja Thanosa Anastopoulou in Davideja Del Degana je festivalskemu občinstvu predstavil direktor francoskega festivala, Thierry Fremoux, ki je povedal, da si Cannes šteje v veliko čast, da lahko »ponudi svetu zgodbo o tako neobičajnem in zanimivem kopalšču, ki že desetletja deluje v osrčju Evrope, na narodnostno in jezikovno mešanem območju.« Canski debi avtorskega para Del Degana - Anastopoulou je ob filmski ekipi, tržaško-grških producentih, avtorju glasbe Xavieru Gergoletu in drugih sodelavcev, spremljala vrsta kolegov in prijateljev, med katerimi je bil tudi goriški režiser Ivan Gergolet.

Isti večer pa ni bil le canski krst tržaških režiserjev, temveč tudi prvi francoski festival za eno najpomembnejših ameriških zvezdnic, Julio Roberts, ki je na Obalo prispela za evropsko premiero filma *Money Monster* (zunaj konkurence, delo je že na ogled v italijanskih dvoranah). Režijo podpisuje Jodie Foster, moški protagonist filma pa je George Clooney. Gre za dramo, ki pa marsikdaj spominja na komedijo, v kateri nesrečnež, ki je na borzi izgubil vse svoje imetje, vzame za talca znane televizijskega voditelja ...

Vzpon po rdečem stopnišču je ob kričanju in vzklikanju stotine fanov predstavljala tudi prvo cansko rdečo preprogo za gospo Clooney, se pravi temeljno angleško odvetnico Amal Alamudin, ki se je svetu predstavila v dolgi rumeni obleki: po mnenju canskega bontona in strogega festivalskega protokola, nekoliko preveč kričeči za spremljevalko filmske ekipe ...

Posebno slovesno pa bo danes pri Slovencih, se pravi v paviljonu jugovzhodno evropske kinematografije (South-East European Pavilion), kjer se pod skupno streho predstavljajo filmske ustanove in filmski ustvarjalci iz Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Cipra, Črne Gore, Hrvaške, Makedonije, Srbije in seveda Slovenije. Tam bodo pod večer s tradicionalnim sprejemom predstavili 12. Grosmanov fantastični festival filma in vina, ki bo potekal julija v Ljutomeru in ki vsako leto zaznamuje spored francoskega festivala. Ob festivalski ekipi iz Ljutomera pa se bo v paviljonu predstavila tudi evropska federacija fantastičnih filmskih festivalov, katere član je tudi festival v Prlekiji.

Sicer je slovenski del paviljona pomembna stična točka za filmske ustvarjalce, ki tu predstavljajo svoje že dokončane projekte, iščejo partnerje za projekte v razvoju, jih prodajajo tujim distributerjem ter vzpostavljajo vsakršne poslovne stike na po-

Amal Alamudin Clooney

ANSA

dročju filma. Tržnica v Cannesu je tovrstni najpomembnejši svetovni dogodek, kjer se srečuje 11000 profesionalcev: med temi več kot 3500 producentov, 2300 distributerjev, 1500 prodajalcev in skoraj 800 prirediteljev festivalov. Prav tem je v teh dneh namenjen največji trud Slovenskega filmskega centra, ki skuša mednarodnim filmskim prireditvam ponuditi štiri slovenske najnovejše filme: *Nočno življenje* Damjana Kozoleta, *Pojdi z mano* Igorja Šterka, *Komedija solz* tržaškega avtorja Marka Sosiča in *Houston We have a problem* Žige Virca. Prav ta zadnji dokumentarec, ki so ga pred mesecem dni premiero predstavili na Tribeca festivalu v New Yorku, in je te dni v slovenskih filmskih dvoranah, so v Cannesu odkupili ameriški distributerji in že

Jodie Foster, Julia Roberts in George Clooney na rdeči preprogi, spodaj desno Del Degana in Ivan Gergolet

ANSA, IGA

podpisali dogovor za njegovo predstavitev na dveh pomembnih filmskih prireditvah: julija na češkem festivalu v termalnem mestu Karlovy Vary in novembra na TFF, Turin Film festivalu.

Kot je včeraj povedala duša Slovenskega Filmskega Centra Nerina Kocjančič, z velikim pričakovanjem in zanimanjem sledijo v Trstu posnetemu Sosičevemu filmu *Komedija solz*, ki bo tu v Cannesu doživel absolutno premiero, namenjeno sicer le festivalskim selektorjem, v ponedeljek, ob 14. uri. V filmu, ki ga je Sosič posnel lansko jesen v Trstu in pri katerem sodeluje tudi skupina tržaških igralcev in filmskih navdušencev, je osrednja vloga zaupana Ivu Barišiču. Veliki slovenski igralec igra zagrenjenega ostarelega Alberta na invalidskem vozičku, ki živi sam v velikem stanovanju in se utaplja v samotni drobcev svojega obsesivnega spomina na nerazrešene odnose z družino, od katere se je že pred leti oddaljil. Njegov stik z realnostjo ob spremljanju okolice skozi okno, predstavlja le Ida (Marjuta Slamič), ženska srednjih let, ki ga obišče dvakrat na teden, da mu pospravi, skuha in ga umije. Ida prenaša njegovo grobo in žaljivo obnašanje dostojanstveno in mirno, dokler Albertova hudo bija nekega dne preseže vse meje. Na ogled Sosičevega filma so v ponedeljek povabili vrsto selektorjev, ki bi film v prihodnjih mesecih lahko povabili na katerega od festivalov.

Prihodnji tržaški festival 1000 oči, ki ga vo-

di Sergij Grmek Germani, pa ima dobre možnosti, da si zagotovi italijansko premiero celovečerca *Mama Vlada* Škafarja, ki so ga januarja v Rotterdamu označili za najboljši igrani film Festivala.

Sicer pa bo danes v sklopu Semaine de la Critique predstavljeno tudi delo furlanskega režiserja Alessandra Comodina, *I tempi felici verranno presto*. (Iga)

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Nenadejana predstava Paolinija in Vacisa

Hamletova vprašanja v očeh mladih Palestincev

TRST - Mojstra pripovednega gledališča, igralec Marco Paolini in režiser Gabriele Vacis, ki sta se v spomin italijanskih ljubiteljev gledališča, a tudi širše javnosti zapisala z nepozabno odrsko pripovedjo o tragediji jeza v Vajontu (*Il racconto di Vajont*), sta spet skupaj ustvarila izredno, nenadejano predstavo, ki govori srcu in razumu in gledalcem razkrije tudi nevidne plati sicer poznane, a ne povsem razumljene stvarnosti: gre za gledališki projekt *Amleto a Gerusalemme* (Hamlet v Jeruzalemu), ki sloni na gledališkem seminarju za mlade Palestince v Palestinian National Theatre v vzhodnem Jeruzalemu leta 2008, ki ga je vodil Gabriele Vacis pod pokroviteljstvom italijanskega zunanjskega ministrstva. Za nekatere od udeležencev se je seminar nadaljeval v Italiji pod vodstvom še drugih priznanih gledališničnikov; iz vsega je v produkciji stalnega gledališča iz Torina nastala predstava, ki je v Italiji navdušila marsikaterega gledalca. Stalno gledališče Furlanije Julijske krajine jo je vključilo v osrednji abonmajski program v veliki dvorani Rossettijevega gledališča. Poleg Paolinija, ki je oporna točka za mlade tovariše, nastopajo mladi palestinski igralci Alaa Abu Ghabrieh, Mohammad Basha, Nidal Jouba, Baha Sous in Ivan Azazian, ki je po očetu Armejec, Italijana Giuseppe Fabris in Matteo Volpego ter dekle Anwar Odeh, ki se je rodila v Italiji palestinskim staršem.

Seminar je slonel na Shakespearovem Hamletu, ki so ga mladi udeleženci odčitavali skozi

Ob Marcu Paoliniju nastopa v predstavi skupina palestinskih in italijanskih mladih igralcev

STALNO GLEDALIŠČE FJK

lastne življenjske izkušnje, tako da se na odru razgrinjajo njihove misli in doživljanja ob temah, ki se jih loteva tragedija, denimo dediščina očetov, odnosi med moškim in žensko, družinska razmerja... Marco Paolini njihovo stvarnost osvetljuje iz zornega kota obiskovalca, ki je v Jeruzalem priletel s skupino italijanskih romarjev in ga je presunilo turistično izkoriščanje krajev. V predstavi se z italijanskim prepletajo arabski

in angleški jezik (s prevodom).

Sugestivna predstava gledalce prevzame tudi z vizualne plati zaradi energije polnih gibov nastopajočih in zaradi odlične scenografije in osvetlitve Roberta Tarasca z goro plastičnih steklenic, ki ponazarjajo vse prežemajočo prisotnost potrošništva, a se tudi spremenijo v marsikaj: v padajoče ruševine, v morski val, v ogromno maketo Jeruzalema. (bov)

ZSKD - Danes predstavitev Vodnik po poteh kulturnih društev

TRST - Večkrat imamo občutek, da je bogastvo Slovencev v Italiji mnogim neznano, da še sami v celoti ne poznamo razvejane strukturiranosti, s katero se lahko ponaša naša skupnost. Za pripomoček k boljšemu poznavanju dela tistega živobarvnega planeta, ki mu pravimo ljubiteljska kultura, je v teh dneh poskrbela Zveza slovenskih kulturnih društev. Na deželnem občnem zboru, ki bo potekal danes ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah, bo namreč predstavila *Vodnik Zskd po poteh kulturnih društev v Italiji*.

Obsežna publikacija, ki so jo izdali s podporo Dežele Furlanije - Julijske krajine, je več kot »običajen« zbornik. V njej so ob krajšem zgodovinskem pregledu, ki ga je prispeval Štefan Čok, in besedah nekaterih dosedanjih deželnih predsednikov (Klavdija Palčiča, Marka Kravosa, Nives Košuta, Aceta Mermolje, Marina Marsiča in Igorja Tute) predstavili prav vsa društva, včlanjena v Zskd. Kdor bo segel po vodniku, bo v njem lahko prebral bolj ali manj podrobno predstavitev društva in dobil nekaj praktičnih informacij – na primer naslov društvenega sedeža in elektronski naslov, ali recimo seznam prejetih priznanj. Posebno zanimivo pa je, da marsikatero predstavitev društva spremljajo tudi informacije o okolju, v katerem deluje, sugestije o tem, kaj si lahko radovedni obiskovalci ogledajo v neposredni bližini društvenega sedeža: kolesarske poti in pešpoti, cerkvice, muzejske zbirke in še marsikaj. Kot v vsakem pravem vodniku. (pd)

Tovarna La Giulia v Gorici

GORICA-NOVA GORICA-ŠEMPETER - Poslanec spodbuja rimsko vlado

V čezmejnem prostoru je železnica strateška

Tovorni vlak na goriški železniški postaji

BUMBACA

Ali se namerava italijansko ministrstvo za prevoze zavzeti za načrt železniškega vozlišča med Gorico, Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo ter ukrepati na državni in zlasti mednarodni ravni, da pride do uresničitve infrastrukture, ki je temeljnega pomena tako za Deželo FJK kot tudi za celoten sistem povezav med Italijo in vzhodno Evropo? To vprašanje je na ministrstvo, ki ga vodi Graziano Delrio, naslovil poslanec Demokratske stranke Giorgio Brandolin. Goriški poslanec je prepričan, da bi železniško vozlišče zaradi svoje lege lahko imelo pomembno podporno in dopolnjevalno vlogo v okviru Jadransko-Baltskega in Mediteranskega koridorja, ki sta del Evropskega TEN-T omrežja.

»Razvoju tega vozlišča sta bila že posvečena dva evropska projekta, in sicer Adria A in TIP, v katera so vložili štiri milijone evrov,« opozarja Brandolin. Projekt TIP je namenjen načrtovanju ukrepov in dejavnosti za spodbujanje koordinacije kamionskih in intermodalnih terminalov v Gorici in Vrtojbi z avtocestno osjo Vileš-Gorica-Razdrto, namen projekta Adria A pa je prispevati k reorganizaciji dostopnosti čezmejnega območja z oblikovanjem italijansko-slovenskega celovitega transportnega sistema lahke železnice. Na podlagi izvedenih studij je tudi EZTS GO pripravil pilotni projekt oživitve železniškega vozlišča Gorica-Nova Gorica-Šem-

peter-Vrtojba za skladno in koordinirano pospeševanje trajnostnih prevoznih sistemov na področju prevoza blaga z namenom gospodarske oživitve območja in podpore intermodalnim železniškim objektom na območju tovornega postajališča v Vrtojbi.

Med predvidenimi ukrepi so izvedba dveh polkrožnih železniških povezav za ključek povezave med italijansko in slovensko progo, ureditev kretnic in križišč enotirne proge vzporedno s progo Trst-Tržič do odcepa z novim priključkom za postanek blagovnega konvoja ter sistem za električni pogon na povezovalnih odsekih med progo Gorica-Trst in tovornim postajališčem do državne meje. Predvidene so še neposredne povezave med intermodalno cono na območju tovornega postajališča SDAG in slovenskimi progami, ki tečejo iz postaje v Vrtojbi, in okrog 150 metrov dolg podaljšek za postavitev kretnic in križišč na nivoju dveh tirnic, kar bi omogočalo postanek in raztovarjanje na območju postajališča družbe SDAG. Brandolin je prepričan, da je razvoj železniškega vozlišča na Goriškem v popolnem sozvočju s strateškimi programi Dežele FJK, obenem pa bi bil izredno pomemben tudi za razvoj goriškega tovornega postajališča, ki danes ni dovolj izkoriščeno.

O čezmejnih železniških povezavah je tekla beseda tudi na torkovem zasedanju skupnega odbora Slovenija - FJK, ki sta ga

GORICA - Prometna varnost

Še 4 krožišča

Krožišče tudi med ulicami Leoni, Brigata Casale in Leopardi

Na križišču ulic Leopardi, Casale in Leoni prihaja do zastojev

BUMBACA

Večja varnost in bolj tekoč promet: da bi dosegla ta dva cilja, se je goriška občinska uprava odločila za ureditev štirih križišč, ki prav gotovo sodijo med najbolj nevarna v mestu. V prejšnjih dneh je Primorski dnevnik že poročal o načrtu gradnje krožišča med ulicami Orzoni, Scodnik in Mighetti v severni mestni četrti, na zadnjem zasedanju pa so župan Ettore Romoli in njegovi odborniki sprejeli še poročilo občinskega prometnega urada, ki predvideva ureditev dodatnih treh krožnih križišč.

Prvo bodo uredili na stičišču ulic Leopardi, Brigata Casale, Leoni, Angiolina, Pascoli in Guado. To zapleteno križišče je danes semaforizirano, ob prometnih konicah pa večkrat prihaja do zastojev. »Z ureditvijo krožišča bo promet skozenj bolj tekoč,« pravijo na goriški občini.

v Novi Gorici vodila zunanji minister Karl Erjavec in predsednica Debora Serracchiani. Projekt Adria A, za katerega računajo, da bo uresničen s sredstvi iz evropskih skladov za programsko obdobje 2014-2020, je bil na seznamu projektov, o katerih je razpravljala komisija za transport. Udeleženci so soglašali, da je vzpostavitev čezmejnih

železniških povezav, vključenih v širši sistem evropskih koridorjev, nujno potrebna. Večji projekti - npr. hitra železnica Trst-Divača - bodo v najboljšem primeru zagledali luč čez nekaj desetletij, železniško vozlišče med Gorico, Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo pa bi lahko predstavljalo bolj kratkoročno rešitev. (ale)

Tehniki ocenjujejo, da bi krožišče lahko rešilo težave tudi na križišču med ulicami Vittorio Veneto, Fanti, Filzi in Cappuccini. »Pri načrtovanju bo moral tehnični urad upoštevati bližino semaforiziranega križišča med ulicami Sauro, Duca D'Aosta in XXIV Maggio. Nova prometna ureditev mora biti usklajena,« sporočajo z občine.

Tretje krožišče načrtujejo med ulicami Terza Armata, Vittorio Veneto in Scuola Agraria, kjer prihaja zaradi slabe preglednosti, gostega prometa in neprilagojene hitrosti številnih voznikov kar pogosto do prometnih nesreč. Nova prometna ureditev, menijo na občini, bo prispevala tudi k večji varnosti pešcev.

Načrtovanje treh novih krožišč bo steklo v kratkem, dela na križišču ulic Orzoni, Scodnik in Mighetti pa se bodo začela že v ponedeljek.

Tržiška mestna uprava še naprej vlagava v prometno varnost. Da bi prispevala k znižanju hitrosti vožnje in izboljšanju razmer na cestah za vse udeležence v prometu, se je odločila za nakup laserskih merilnikov, poostreitev nadzora nad težkim prometom in nadomestitev starih vozil mestne policije. Ta bodo po novem razpolagala s kamerami, ki bodo na podlagi registrskih tablic »zaznavale« ukradena in nezavarovana vozila. Naložbo, ki bo znašala 150.000 evrov, sta napovedala odbornika za promet in redarsko službo Fabio Gon in Omar Greco. »Da bi voznike spodbudili k znižanju hitrosti vožnje, bomo v Pancanu, v Ulici Romana in na drugih kritičnih točkah v mestu namestili osem novih postaj "speed check" z merilniki,« sta povedala odbornika in dodala: »Poostren bo tudi nadzor nad spoštovanjem predpisov na področju prevoza blaga, od obveznega počitka za poklicne voznike do teže tovornjakov in emisij, ki ne smejo presežati določenih vrednosti.« Občina bo za mestno policijo nabavila štiri nova vozila: vanje bo ob deželni prispevku v višini 40.000 evrov vložila še dodatnih 50.000 evrov. Nova vozila bodo opremljena s kamerami.

La Giulia: manj odpustov in dopolnilna blagajna

Število presežnih delavcev, ki jih vodstvo goriške tovarne bonbonov La Giulia namerava odsloviti, se je znižalo s 15 na 11. Tako predvideva sporazum, ki ga je včeraj vodstvo obrata podpisalo s predstavniki sindikatov. Sporazum predvideva tudi uvedbo izredne dopolnilne blagajne, ki bo trajala eno leto. Med tem časom bodo nekateri delavci izpolnili pogoje za upokojeitev. Podjetje je dalje pristalo na dodelitev denarnih spodbud delavcem, ki se bodo prostovoljno odločili za vstop v program mobilnosti. Prihodnji teden se bodo sindikati, vodstvo tovarne in predstavniki zveze industrialcev o uvedbi dopolnilne blagajne pogovorili z deželnimi upravitelji.

150.000 evrov za varnost

Tržiška mestna uprava še naprej vlagava v prometno varnost. Da bi prispevala k znižanju hitrosti vožnje in izboljšanju razmer na cestah za vse udeležence v prometu, se je odločila za nakup laserskih merilnikov, poostreitev nadzora nad težkim prometom in nadomestitev starih vozil mestne policije. Ta bodo po novem razpolagala s kamerami, ki bodo na podlagi registrskih tablic »zaznavale« ukradena in nezavarovana vozila. Naložbo, ki bo znašala 150.000 evrov, sta napovedala odbornika za promet in redarsko službo Fabio Gon in Omar Greco. »Da bi voznike spodbudili k znižanju hitrosti vožnje, bomo v Pancanu, v Ulici Romana in na drugih kritičnih točkah v mestu namestili osem novih postaj "speed check" z merilniki,« sta povedala odbornika in dodala: »Poostren bo tudi nadzor nad spoštovanjem predpisov na področju prevoza blaga, od obveznega počitka za poklicne voznike do teže tovornjakov in emisij, ki ne smejo presežati določenih vrednosti.« Občina bo za mestno policijo nabavila štiri nova vozila: vanje bo ob deželni prispevku v višini 40.000 evrov vložila še dodatnih 50.000 evrov. Nova vozila bodo opremljena s kamerami.

Nesnaga ob mestnem zakladu

Divjih odlagalšč tudi v Gorici ne bomo pogrešali. Dobre možnosti imamo, da jih najdemo na domala vsaki zelenici v odročnih predelih mesta. »Klasičen« primer so robovi travnika v Ulici Scala, na Placuti, vzdolž obzidja palače Coronini Cronberg, enega izmed mestnih zakladov. Ob ulici, koder se peljejo tudi obiskovalci palače, se pogosto bohoti nesnaga. Tokrat izstopa brezoblična gmota, med katero bomo prepoznali odvrženo posteljino. Čudi, da je še tam, saj le lučaj od nje je sedež pokrajinske policije, ki ima pooblastila tudi na področju okolja.

GORICA - Še letos sanacija Novo življenje za »kazermete«?

Goriški občinski odbor je sprejel dokončni načrt sanacije območja t.i. kazermete v severni mestni četrti. Triletni načrt javnih del predvideva več ukrepov za okoljsko sanacijo zemljišč okrog zapuščenih vojaških objektov, v katerih so v 50. letih prejšnjega stoletja živele številne družine istrskih ezulov in ki so v zadnjih desetletjih postale pravo odlagalisce vsakovrstnih odpadkov. Izdelavo načrta dolgo pričakovane in večkrat preložene sanacije je občinska uprava zaupala inženirju Renzu Lupiju; vanjo bodo vložili 360.000 evrov, ki jih bodo v dobri meri krili s prispevkom Dežele FJK. Dela, pravijo na občini, morajo izpeljati pred zaključkom leta, drugače bodo izgubili 130.000 evrov deželne prispevka.

Zapuščeni vojaški objekti v Svetogorski četrti

BUMBACA

Še pred poletjem pa naj bi bil rešen problem odlagališča na parkirišču v Giustinianijevi ulici. Za odvoz odpadkov bo poskrbelo podjetje Neda ambiente iz Palmanove, ki ga je občina izbrala med štirimi kandidati. Nesnaga je ob vznožju grajskega griča pustilo gradbeno podjetje Edilramon iz Trevisa, ki mu je občina pred šestimi leti zaupala gradnjo

vzpenjače. Lani je propadlo, ostanki gradbenega in drugega materiala pa še vedno zasedajo del parkirne površine. Občina je najprej stopila v stik s stečajnim upraviteljem, nakar je sklenila, da bo sama sanirala odlagališče in nato zahtevala povračilo stroškov v okviru stečajnega postopka. Dela so vredna okrog 23.000 evrov, začela naj bi se v kratkem. (ale)

Mara Černic (z leve), Adriano Ossola in Pavla Jarc

FOTO K.M.

GORICA - Prihodnji teden festival èStoria

Del dogodkov bo prvič tudi v slovenščini

»Skupaj s Pokrajino Gorica in Univerzitetnim konzorcijem nam je uspelo, da bodo lahko obiskovalci festivala celo serijo predavanj poslušali v slovenskem jeziku.« je novost letošnjega festivala èStoria včeraj v Novi Gorici predstavil pobudnik in organizator Adriano Ossola. Da bi festival, ki bo med 19. in 22. majem dvanajstič zapored potekal v Gorici, približali tudi novogoriški in širši slovenski javnosti na sosednji strani meje, je novogoriški Kulturni dom včeraj organiziral novinarsko konferenco, na kateri sta vsebine in spremljevalne dogodke tokratne edicije, ki se odvija na temo *Sužnji*, predstavila Ossola in podpredsednica Pokrajine Gorica Mara Černic.

»V strateški razvoj festivala èStoria sodi zagotovo dialog med Novo Gorico in širšim območjem. To smo začeli že pred dvema letoma, ko smo obeleževali obletnico začetka prve svetovne vojne. Takrat smo festival predstavili tako v Ljubljani kot tudi v Novi Gorici.« je spomnil Ossola, ki letošnjo novost - simultani prevod nekaterih predavanj v slovenski jezik - označuje kot pomemben dosežek za festival, ki se ima za mednarodnega. Da bo del festivala preveden tudi v slovenščino, je zelo pomembno, še posebej, ker je Gorica obmejno mesto, je poudarila Mara Černic: »Ciljamo tudi na univerzitetno publiko, na študente, ki imajo v okviru festivala priložnost srečati mislece, ki oblikujejo smernice na različnih področjih: od filozofije, zgodovine, literature, gospodarstva ...«

Letošnja novost v obliki prevodov v slovenščino pozdravlja tudi Pavla Jarc, direktorica Kulturnega doma Nova Gorica. »Vesela sem, da smo se tudi mi kot partnerji priključili temu projektu. Morda bo naslednji korak pri sodelovanju to, da bomo že naslednje leto kakšen zanimiv dogodek s festivala èStoria prenesli v Novo Gorico. K še boljšemu sodelovanju bo, upam, prispevalo tudi to, da bomo skupaj z združenjem Area 57/15 na Trgu Evrope v kratkem odprli kulturno-informacijsko stično točko, in pa dvojezična spletna stran Gorizia-Nova Gorica, ki bo prebivalce tega območja seznanjala z dogajanjem na obeh straneh meje,« napoveduje Jarčeva.

Tudi Ossola je poudaril pomen širitve festivala na novogoriško območje: »Pomembno bi bilo, da to postane festival tega

prostora, ne enega mesta oziroma polovice enega skupnega mesta. Pred dvema letoma smo s tem že začeli, na travniku pred novogoriško občino smo želeli v okviru festivala postaviti šotor, a do tega ni prišlo. Menim, da je to problem politike, ki ni še konkretno podprla razvoja v to smer - sodelovanja z mestom Nova Gorica.«

Dogodki, ki se bodo prevajali tudi v slovenski jezik - na voljo bo 150 sprejemnikov s slušalkami -, bodo potekali v glavnem šotoru v Ljudskem vrtu v Gorici. V petek, 20. maja, bo ob 11.30 moč prisluhniti Raymondu Descatu in Jeanu Andreaju na temo *Suženjstvo v antičnem svetu, od Grčije do Rima*. Med 17. uro in 18.30 bo sledil dogodek na temo *Mavretanija 2016 - Suženjstva še ni konec*, na katerem sodelujeta Yacoub Diarra in Gianmarco Pisa. Simultani prevod bo obiskovalcem na voljo tudi ob odprtju festivala ob 18.30, čemur bo sledila razprava na temo *Sužnji številki*; na to temo se bosta pogovarjala Giuseppe O. Longo in Piergiorgio Odi-

Pobudnik in organizator Adriano Ossola: »Pomembno bi bilo, da to postane festival tega prostora, ne enega mesta oziroma polovice enega skupnega mesta«

freddi. Sobotni dogodki, ki bodo prevajani v slovenščino, so naslednji: ob 11.30 razprava na temo *Sužnji vremena*: o posledicah podnebni sprememb se bosta pogovarjala Mara Černic in Luca Mercalli, med 16.30 in 18. uro bo pogovor na temo *Primer večnega povratka?*, na katerem sodelujeta Seymour Drescher in Luciano Canfora, med 18. in 19. uro sledi podelitev nagrade FriulAdria *Roman zgodovine* Claudiu Magrisu. V nedeljo, 22. maja, pa bodo prevajali predavanje na temo *Kaj jedo naši otroci?*, sodeloval bo zdravnik in gost TV oddaj *Ciro Vestita*, pogovor na temo *Vzhodna Evropa in boj za svobodo*, na katerem bodo sodelovali Gennaro Sangiuliano, Geoffrey Swain in Sergio Romano, med 17. uro in 18.30 pa še pogovor med Kevinom Balesom in Andreo Zanninjem o *Krvi in zemlji*.

Katja Munih

GORICA - ZSKP

Drugi mandat Franke Padovan

Franca Padovan

BUMBACA

Na občnem zboru Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica (ZSKP) je bila Franca Padovan ponovno izvoljena za predsednico. To bo njen drugi mandat, potem ko so leta 2012, na petdesetem občnem zboru, s spremembo statuta določili, da traja mandat tri leta in da lahko opravi isti predsednik največ tri zaporedne mandate. Padovanova bo v vrhu zveze do leta 2019. Izvolili so še člane nadzornega odbora: potrjena sta bila Marko Brajnik in Danijel Čotar, Nika Di Battisto pa je nadomestila Katja Dorni. Ostale člane ožjega upravnega odbora bodo imenovali na prvi seji, ki jo predsednica namestila pred koncem maja; vsako včlanjeno društvo je v odbor kandidiralo po dva svoja člana.

Občnega zbora so se kot gostje udeležili in navzoče pozdravili Walter Bandelj (SSO FJK), Dario Bertinazzi (ZCPZ Gorica), Marij Maver (Slovenska prosveta Trst), Damjan Paulin (KTD Gorica), David Peterin (SKGZ Gorica), Renato Podbersič (Goriška Mohorjeva družba), Bruna Visintin (ZSKD Gorica) in Franca Žgavec (Kulturni center Lojze Bratuž).

Predstavniki včlanjenih društev so napolnili malo dvorano Centra Bratuž, med njimi je bilo lepo število mladih obrazov. Povabljeni so bili, da pozdravijo, obračun delovanja članic pa so objavili v publikaciji, ki so jo razdelili vsem in predstavlja dragocen dokument o delovanju zveze. Zastopani sta bili tudi združenji Don Eugenio Blanchini iz Čedadada in Don Mario Cernet iz Ovčje vasi; čeprav delujeta na Videmskem, ju je goriška zveza sprejela med svoje članice, zato da jima omogoči pridobitev deželnega prispevka. V publikaciji sta tudi tajniško in predsedniško poročilo. Na občnem zboru so še napovedali, da bo 12. junija praznik vseh članic zveze.

V vojni vid je zatajil, sluh je reševal

Senzorično instalacijo so v goriški predor postavili v okviru umetniških festivalov B#Side War in InVisible Cities, ki imata inovativen naboj in sta se ob tej priložnosti povezala. Mestu so instalacijo predstavili včeraj in je takoj privabila lepo število ljudi, zlasti mladih

BUMBACA

Na bojišču je vid zatajil, sluh pa je vojaka reševal. Zato ponuja umetniška instalacija zvočne sugestije. Zaznal jih bo vsakdo, ki se bo do 10. avgusta sprehodil po Bombijevem predoru pod goriškim grajskim gričem. V njem je sedem postojank - s stropa visečih pleksi polobel, opremljenih z zvočniki, ki naj bi z zvoki vzbujali v današnjem človeku to, kar so naši predniki pred sto leti doživljali na frontah prve svetovne vojne. Instalacija »Insight« umetnika iz Furlanije Joshue Cese uporablja sodobno multimedijško govorico, navdih pa je poiskala v dnevnikih in pričevanjih nesrečnežev z vojnih morišč.

GORICA - 50-letnica Srednjeevropskih kulturnih srečanj

Naloge niso izčrpali

»Povezava treh evropskih duš - latinske, slovanske in germanske - je neprecenljiva dobrina, ki jo moramo ohraniti«

Združenje ICM (SKS - Srednjeevropska kulturna srečanja) iz Gorice slavi 50-letnico delovanja. Prva prireditve, povezana z obletnico, je potekala v četrtek v Attemsovi palači Na Kornu. Okrog osemdeset ljudi je nagovorila plejada javnih predstavnikov. Srečanje se je na začetku osredotočilo na reprezentančno dvorano, nadaljevalo pa se je v pritličju z ogledom razstave publikacij, plakatov in arhivskega slikovnega gradiva. Med slednjim je kraljevala Severna železniška postaja z rdečo zvezdo na strehi in napisom »Mi gradimo socializem«. Razstavo s petjezičnim naslovom *Bratje* je oblikovala in pripravila Alessandra Martina.

Prvi je posegel edini še preživeli od peterice pobudnikov, ki so pred pol stoletja in več zastavili smernice in miselni vzorec Srednjeevropskih kulturnih srečanj. Renato Tubaro je jedrnat in ponosno spomnil prisotne na pisanje dunajskih časopisov, ki so izpostavili politično težo evropskih razsežnosti poteze, ki se je lahko dogodila le v Gorici na dolgi črti od Baltskega do Jadranskega morja. Odprla se je špranja v že-

lezni zavesi. Slednji izraz so pavšalno uporabljali tudi drugi govorniki, saj spada v niz parol o kasnejši najbolj odprti meji, o ostankih meje v glavah, o graničarjih na mrtvi straži, o rdečem morju do Vladivostoka ... Res pa je, da so tedaj bili potrebni vizumi na potnih listih poročevalcev, ki so prihajali iz Madžarske in Čehoslovaške.

Predsednik Fulvio Salimbeni: »ICM popravlja napake fašizma in je pripomogel k normalizaciji stanja med občani različnega jezika«

Predsednik pokrajine Enrico Gherghetta se je zahvalil nekdanji generaciji, ki si je Srednjeevropska srečanja zamislila, zaradi česar mu je bilo kot pokrajinskemu upravitelju veliko lažje nadaljevati na poti tkanja čezmejnih povezav in večkulturnosti. Potrebna je bila mentalna odprtost in v tem so Srednjeevropska kulturna sreča-

nja prva oralna ledino po zaslugi svojih »očetov«, ki so se predčasno opredeljevali za evropsko skupnost narodov. Sedaj so dvomi o EU zelo zapletena in težka zadeva.

Sedanji predsednik združenja ICM Fulvio Salimbeni je izrazil zadovoljstvo zaradi programa povezav na deželni ravni med Trstom, Gorico in Vidmom in ker SKS popravlja napake fašizma in pripomore k normalizaciji stanja med občani različnega jezika. Gorica ima posrečeno lego: leži sicer na robu Italije, a v središču Evrope. Naloge SKS se niso izčrpale, je opozoril, saj se stanje v Srednji Evropi ni izboljšalo, temveč nasprotno: pojavljajo se nove prepreke, miselne in fizične.

Deželni odbornik Gianni Torrenti je pohvalil združenje za opravljeno delo in ga spodbudil k nadaljevanju. Dežela bo zraven, kot je bila v preteklosti. Potrebno se je posvetiti mlajšim generacijam, da se seznanijo in nadaljujejo s potrjevanjem vrednot odprtosti in sodelovanja ter ne zapadejo v nova sumničenja. Povezava treh evropskih duš - latinske, slovanske in germanske - je neprecenljiva dobrina, ki je

Alessandra Martina vodi ogled razstave

BUMBACA

vredna, da jo ohranimo.

Občinski odbornik Germano Pettarin je prinesel pozdrave zadržanega župana in je pozdravil tudi v nemščini - Gherghetta je poskrbel za slovenščino in furlanščino -. Spomnil se je tudi na nekdanjo prisotnost judovske skupnosti. Poudaril je, kako ni naključje, da se Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO) razvija prav v Gorici. Pogoj za to je bila odprava vseh zgodovinskih »izmov«. Pri tem je očitno mislil le na tri in odmisli četrtega - turbokapitalizem, ki sedaj težko pogojuje vsa odpiranja in odnose. Goriško društvo

Ginnastica Goriziana je že pred namiznoteniškim srečanjem med ZDA in Kitajsko, ki je omehčalo njune odnose, opravilo podobno potezo in kot prvo uresničilo stike na tukajšnji meji. Pri tem je moral s precejšnjim odmerkom odmišljanja spregledati vse tisto, kar so različne oblike dejavnosti v okviru slovenske narodne skupnosti opravila društva, ustanove in šolski krogi. Spregovorila sta še predstavnik Trgovinske zbornice Gianluca Madriz in predsednik združenja Rizzatti Nicolò Fornasir, ki je prvi motor pri vseh pobudah in čezmejnih prireditvah. Sledilo je odprtje razstave. (ar)

GORICA - Pravljica Glasbene matice

Čudežni zvok

Uspeh deželne turneje in navdušenje vseh, ki so se udeležili zaključne izvedbe v Kulturnem domu v Gorici, sta poplačala veliko delovno ekipo profesorjev in učencev goriške Glasbene matice (GM), ki so ob zaključku šolskega leta uprizorili novo, izvirno glasbeno pravljico *Čudežni zvok*. Šola ni samo kraj, kjer se učenci učijo umetniško dovršenega izvajanja, ampak je tudi vrelc ustvarjalnosti, iz katerega nastajajo skladbe in glasbene produkcije.

Na goriškem sedežu GM se to v zadnjih letih dogaja tudi v večji razsežnosti z biennialno uprizoritvijo glasbenih predstav, pri katerih sodelujejo vsi oddelki šole. S pedagoškega vidika to pomeni, da imajo učenci priložnost igrati v orkestru, se naučiti sodelovanja v večji ekipi instrumentalistov in pevcev ter nastopanja v večjem, skupnem projektu. Tudi letos jih je v to zanimivo pustolovščino vodila prof. Ambra Cossutta, ki je zanj ustvarila glasbeno pravljico *Čudežni zvok* po *Hamelinskem piskalču* bratov Grimm. Okrog 50 otrok je v zadnjih mesecih pridno vadilo, da bi primerno ovrednotilo delo, ki jim je bilo napisano po meri. Avtorica libreta in glasbe je namreč napisala skladbo z željo, da bi v izvedbo vključila čim večje število otrok iz različnih oddelkov. Orkester sestavljajo tako violine, violončelo, flauta, kitare, harmonika, ksilofon, bobni in klavir štiriročno, pevski del je zaupan pevcem združenega, otroškega in mladinskega zbora, piskalčev naslov pa je v tem primeru violinist. Cossuttova je namreč violinistka in si je

zato zamislila, da bi omamni, »čudežni zvok« ustvarila električna violina, na katero je solo igral Dejan Bacicchi. Jana Drassich pa je koordinirala zborovski del celote (ki je tudi nastopil z »igralsko« vlogo) s pevci mladinskega zbora GM Neokortex in otroškega zbora Kulturnega društva Sovodnje, ki delujeta v sklopu sodelovanja KD Sovodnje in GM.

Zgodba s srednjeveškimi koreninami, ki baje črpajo iz resnične in precej srhljive zgodbe, je vsem znana: mesto Hameln so zavzele miši in podgane in ljudstvu se ponudi bizarna rešitev, da bi deratizacijo zaupali skrivnostnemu piskalču s čudežno močjo. Župan mu obljubi določeno vsoto in piskalč s svojo flavto res privabi vse miši iz mesta. V zameno pa ne dobi obljubljene denarne nagrade, zato se maščuje in uporabi čudežni zvok, da privabi k sebi vse otroke mesta, ki nenadoma izginejo. V tej različici se zgodba srečno konča z vrnitvijo vseh otrok in moralnim zaključkom, da je treba vedno izpolnjevati obljube.

Profesorji goriške GM so sodelovali pri realizaciji tega skupnega projekta, največjo odgovornost pa je prevzela avtorica, ki je orkester in zbor tudi vodila. Otroci so se očitno zelo zabavali pri izvajanju dopadljivih melodij v skoraj filmskem slogu, s prikupnimi (in tudi šaljivimi) dodatki kot je bil *rap* prizor o iskanju lovca. Duhovit je bil tudi prolog, ki sta ga podali Sofia Gergolet in Vida Gallo, nakar so z manjšimi vlogami igralsko nastopile še Giulia Sartori, Nika Tomsič in Rada Vižintin.

Ambra Cossutta
z orkestrom
(zgoraj), mladi
izvajalci
na goriškem
nastopu (desno)

BUMBACA

Vloženi trud so ovrednotile kar tri ponovitve: najprej v Špetru, nato na Opčinah, nazadnje v goriškem Kulturnem domu. Slednja je bila tudi glavna, saj je tehnična oprema omogočila optimalno izvedbo s projekcijo simbola predstave v ozadju in z mikrofoni za boljše zvočno ravnanje med zborom in orkestrom. Tudi za izvajalce je bila zadnja ponovitev tista, v kateri so se počutili najboljše, saj so že prebili led stika s publiko in so pred številnim domačim občinstvom lahko nastopili najbolj sproščeno. Publika je sprejela izvedbo z velikim odobravanjem, ravnatelj šole Bogdan Kralj pa je pohvale in zahvale namenil ne samo vsem izvajalcem, a tudi staršem, brez katerih bi bile vse vaje izven šolskega pouka nemogoče. Ravnatelj je z odra pozdravil tudi goste v dvorani, kjer so poleg staršev in prijateljev nastopajočih sedeli tudi števerjanska županja Franka Padovan, doberdobski župan Fabio Vizintin in vidni predstavniki goriške kulturne in predvsem glasbene stvarnosti. Projekt je podprla Fundacija Goriške hranilnice.

ROP

PRVA SVETOVNA VOJNA - Knjiga Apokalipsa, plinski napad med Martinščino in Vrhom

Izdajateljski podvig Mitje Jurna in Nicole Persegatija bo predstavljen v Turinu

Mitja Juren s Peči se lahko ponovno pohvali z knjižno novostjo. Gre za vztrajnega raziskovalca in odličnega poznavalca prve svetovne vojne: še najbolj pozna Kras, niso mu pa tuji niti drugi predeli fronte v Posočju.

Raziskave in objave knjig Juren velikokrat opravlja v navezi z drugimi, prav tako vnetimi raziskovalci dogajanja izpred enega stoletja. Pravkar je izšla knjiga, ki jo je Juren napisal skupaj z Nicolo Persegatijem iz Verone, s katerim sodelujeta že nekaj časa. Knjiga, ki je napisana v italijanščini, ima naslov *Il quarto Cavaliere - L'apocalisse dell'attacco del gas sul San Michele 1916* in opisuje avstro-ogrski plinski napad med Martinščino in Vrhom 29. junija 1916. Avstrijska vojska je tam uporabila fosforno-fosgenski plin, ki ga je spustila iz plinskih jeklen proti nižje ležečim italijanskim položajem. Pri tem je v nekaj minutah umrlo skoraj 2600 vojakov, še enkrat toliko pa jih je plin pokončal v naslednjih dneh.

Naslovnica nove knjige

Knjiga avtorskega para Juren-Persegati obsega sto strani večjega formata in je bogata s fotografijami, zemljevidi in drugimi še neobjavljenimi dokumenti. Prvič bo predstavljena jutri, 15. maja, v Turinu, in sicer v sklopu uglednega sejma *Salone del libro*. Knjigi se bomo podrobneje posvetili, ko se bo Mitja Juren vrnil s prestižnega turinskega sejma. (vip)

GORICA - Zapor »Obnova je nujna«

Senatorka nagovorila podtajnika

Goriška senatorka Laura Fasiolo se je v prejšnjih sestala s podtajnikom na ministrstvu za pravosodje Cosimom Ferrijem. Pogovorila sta se o razmerah v goriškem zaporu in o potrebi po čim prejšnjem začetku drugega sklopa obnovitvenih del, ki jih je ministrstvo že financiralo. »Obnova drugega krila stavbe bi izboljšala življenjske razmere v zaporu in omogočila uporabo prostorov, ki so danes neizkoriščeni,« je povedala Fasiolova, ki je podtajnika spodbudila tudi k iskanju rešitev za kaznjencev oddelka za homoseksualce, ki se trenutno ne morejo udeleževati tečajev in drugih dejavnosti. Fasiolova, ki namerava z državnim varuhom pravic zapornikov Mauro Palmom čim prej predstaviti problematiko goriškega zaporu ministru Orlandu, je Ferrija ne nazadnje opozorila tudi na problem pomanjkanja zaporniškega osebja.

GORICA - Ob koncertu tudi video spot Kreslin posvetil pesem grozotam soške fronte

Ob Vladu Kreslinu Tatjana Mihelj in Gabriella Gabrielli

FOTO K.D.

Srečanja z Vladom Kreslinom so vedno navdušujoča. Tako je bilo tudi v torek, ko je v Kulturnem domu nastopil v okviru Komigoja. Dvorana je pokala po šivih, tako da je nekaj desetnih poslušalcev koncert spremljalo kar z odra - postali so Komigojev zbor. Kreslina smo na odru sicer gledali v hrbet, imeli pa smo priložnost neposredno spremljati dogajanje v dvorani. In bilo je res kaj videti! Razpoloženje je bilo enkratno, obrazi nasmejani, ritmično ploskanje in kriljenje z rokami nezadržno.

Občinstvo sta najprej nagovorila predsednik Kulturnega doma Igor Komel in podpredsednica pokrajine Mara Černic, ki je predstavila video spot *Pozdravljena soseda* s Kreslinovo pesmijo. Černičeva je tudi opisala projekt *Poti miru*, ki da postaja zanimiv iz turističnega vidika, saj prispeva k prepoznavnosti Goriške. Ob razlagi nastanka spota, ki sta ga pripravila Ivo in Iztok Saksida, si ga je publika ogledala, v njem pa poleg globokega sporočila izstopajo lepe Soške doline.

Kreslin je nato s svojo kitaro ter ob klavirski, violinski, harmonikarski in trobentarski

Vzponi in spusti na smučeh

Goriška sekcija CAI prireja danes ob 18. uri dogodek z naslovom »Alpinismo estEtico«. Alpinisti Leo Comelli, Enrico Masetti, Andrea Polo, Gabriele Gorobei in Marco Milanese bodo prikazali navdušujoče posnetke svojih vzponov in spustov na smučeh v različnih državah, tudi v Peruju in na Madagaskarju. CAI je večer sprva nameraval prirediti v okviru celodnevne prireditve Montagna 2.0, preizkuse plezanja, ogled goriškega podzemlja in družbi speleologov ter demonstracijo nordijske hoje pa so zaradi slabe vremenske napovedi prestavili na kasnejši datum. Drevišnji večer bo potekal na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijski) ulici.

Glasba ob zaključku razstave

V galeriji Studio Faganel v Gorici ob danes ob 18. uri »finissage« razstave Roberta Duseja »Silent spaces«. Za glasbo bosta poskrbela kitarist Roberto Duse in basist Mauro Bon, pesmi bo prebiral Giovanni Fierro.

Jarki in Kras v Martinščini

Na sedežu krajevne skupnosti v Martinščini bo danes ob 18. uri predstavitev knjige »Il Carso« (Kras) Andree Bellaviteja in Massima Crivellarija. Sledilo bo odprtje razstave »Jarki - Trincee« Claudija Pescija iz Bologne. Večer sodi v projekt »Bunker 15-18«, prirejata ga Občina Zagraj in Kulturni dom s pokroviteljstvom Dežele FJK.

GORICA - Komigo OFF

Na odru »Pravljice za odrasle - Kriza«

V ponedeljek, 16. maja, ob 20.30 bo v mali dvorani goriškega Kulturnega doma v okviru novega projekta *Komigo OFF* predstava *Pravljice za odrasle - Kriza*. Komedijo bo uprizorila amaterska gledališka skupina Tik Tak Teater, režiser je Robert Cotič, v glavnih vlogah nastopajo Solange Degenhardt, Nadja Šuligoj in Kazimir Černic.

Prvi monolog *Voda in milo* je delo avtorja dramskih besedil Alda Nicolaja, v njem igra Solange Degenhardt. Drugi monolog, ravno tako Alda Nicolaja, nosi naslov *Vesetje do življenja*, v njem zaživi temperamentna Judite, ki jo uprizarja Nadja Šuligoj. Tretji monolog, *Človek z marelo*, pa je spisal Ascanio Celestini in ga bo odigral Kazimir Černic. Vsa besedila je v slovenščino prevedel Robert Cotič, ki je tudi poskrbel za režijo in zvočno opremo. Za luč in ton skrbi Ivan Černic, za kostume pa člani ansambla s pomočjo Snežice Černic. Vstop na predstavo bo prost.

Zadnji dogodek festivala komičnega gledališča Komigo 2016 bo v torek, 24. maja, ob 20.30: Špas Teater iz Mengša bo uprizoril *Čisto norišnico*.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

21. GLEDALIŠKI FESTIVAL »UN CASTELLO DI ... MUSICAL & RISATE« v Kulturnem domu v Gorici: danes, 14. maja, ob 20.30 »El tesoro de Franz Josef« (Mauro Fontanini), nastopa kolektiv Terzo Teatro iz Gorice; predprodaja v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/A v Gorici, tel. 0481-30212.

ISKRIVI SMEH NA USTIH VSEH - Niz veseloiger ljubiteljskih odrov v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v nedeljo, 15. maja, ob 18. uri »Butalci« (Fran Milčinski), mladinski dramski odsek PD Štandrež; informacije in rezervacije po tel. 0481-531445, info@centerbratuž.org in tel. 0481-538128, zskp_gorica@yahoo.it.

V DESKLAH: v Kulturnem domu bo v nedeljo, 15. maja, ob 20. uri gledališka predstava »Zidarji«, igrajo Radoš Bolčina, Robert Cotič in Zarja Pavlin.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 14. maja, ob 10.30 bo v bralni sobi gledališka igralnica z Medeo Novak in ob 20. uri »Ondina« (Jean Giraudoux); informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 »Robinson Crusoe«; 17.45 - 20.45 »Captain America: Civil War«.
Dvorana 2: 15.20 - 17.20 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 20.00 - 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.
Dvorana 3: 15.50 - 17.45 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 19.50 - 21.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.45 -

20.30 »Captain America: Civil War«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

Dvorana 3: 15.15 - 17.00 - 19.50 - 21.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«.

Dvorana 4: 15.00 - 16.40 »Robinson Crusoe«; 18.15 - 20.15 - 22.15 »The Boy«.

Dvorana 5: 15.20 - 17.15 - 20.00 »Pericle il nero«; 22.00 »Captain America: Civil War«.

Razstave

V GALERIJ TIR kulturnega centra Mostovna v Solkanu bo danes, 14. maja, ob 20. uri odprtje razstave »Veter«; razstavljajo Polona Černe, Živa Drvarič, Zala Kalan, Hanna Juta Kozar, Žarka Krpan, Urška Preis, Brigita Starešinič, Sonja Grdina, Lea Zupančič.

V TRŽIČU: v kavarni Carducci v Ul. Duca d'Aosta 83 bo danes, 14. maja, ob 18. uri odprtje retrospektivne razstave Alda De Vidala; na ogled bo do 26. maja od torika do nedelje 7.30-22.00.

V GORICI: v galeriji A. Kosič v Raštelu 5/7 (vhod skozi trgovino obutve) je na ogled razstava del s 23. mednarodnega likovnega simpozija »Slovenija odprta za umetnost 2015« na Sinjem vrhu; do 31. maja od torika do sobote 9.00-12.30, 15.30-19.30.

V VILI CORONINI CRONBERG v Gorici na Drev. 20. septembra 14 je na ogled razstava »A tavola con i conti Coronini - Le forme e i rituali dei pasti dal Settecento al Novecento«; do 16. oktobra od srede do nedelje 10.00-13.00 in 15.00-18.00. Danes, 14. maja, in v nedeljo, 15. maja, ob 17. uri bosta potekala vodena ogleda razstave.

Koncerti

KONCERT CERKVENIH PESMI otroških, mladinskih in odraslih pevskih zborov bo potekal v petek, 10. junija, ob 20.30 v župnijski cerkvi v Štandrežu. Rok prijave je petek, 20. maja, informacije v uradu ZCPZ, tel. 0481-31817, corili01@gorica.191.it. Urad je odprt ob ponedeljkih in sredo 8.00-18.00, ob torkih, četrtek, petkih 8.00-14.00. Prireja Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica.

ZDRUŽENJE RODOLFO LIPIZER sporoča, da je koncert pianista Carla Levija Minzija in simfoničnega orkestra Transilvania iz Romunije, ki je bil napovedan za danes, 14. maja, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, odložen na 24. maj ob 20.45.

Viatorijev vrt odprt že dopoldne

Jutri bo v deželi FJK potekala prireditev Odprti vrtovi, ki jo že sedmič organizira združenje Amici in Giardino. Tako kot lani so povabilo k sodelovanju sprejeli tudi upravitelji Viatorjevega botaničnega vrta med Pevmo in dolino Grojne, ki bodo ob tej priložnosti podaljšali čas odprtja. Goriški botanični vrt bo jutri mogoče obiskati tudi dopoldne, in sicer med 10. in 13. uro, popoldne pa

med 14.30 in 19. uro. Priredili bodo tudi dva vodena ogleda, ki se bosta začela ob 11. in 17. uri. »V okviru prireditve Odprti vrtovi je lani Viatorjev park obiskalo čez tisoč ljudi,« pravijo upravitelji. Od 11. ure dalje bo jutri na ogled tudi razstava »Le meraviglie del Giardino Viatorio: avtorji slik so umetniki kulturnega centra Tullio Crali, ki so na platno prenesli pisan cvetni zaklad Viatorjevega vrta.

ZDRUŽENJE CHAMBER MUSIC iz Trsta prireja v nedeljo, 15. maja, ob 18. uri v palači Attems Pietzenstein na Kornu v Gorici koncert violončeliste Olene Gulie in pianista Volodymyrja Lavrynenka; vstop prost, informacije po tel. 040-3480598, www.acmtriodistrieste.it.

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v torek, 17. maja, ob 18. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici pri Novi Gorici koncert nagrajencev primorskih glasbenih šol na mednarodnih tekmovanjih »Mladi glasbeni biseri«; vstop prost.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA prireja dan odprtih vrat na sedežu na Korzu Verdi 51 v Gorici danes, 14. maja, od 9.30 do 12.30 ter brezplačne poskusne lekcije na Glasbeni matici v Gorici, Sovodnjah in Doberdolu; informacije po tel. 0481-531508, gorica@glasbenamatica.org.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo v petek, 27. maja, odpeljal avtobus udeležence izleta na Goli otok ob 5. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro-z Goriščka, nato s postanki v Pevni pri vagi, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, v Doberdolu in na avtocesti pri Devinu. Organizatorji priporočajo, naj udeleženci preverijo veljavnost dokumenta za Hrvaško.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

SPDG obvešča udeležence nedeljskega izleta na Golico, da bo avtobus odpeljal ob 7.30 s parkirišča pri Rdeči hiši (na italijanski strani); se priporočata primerna obutev in planinska oprema, kosilo iz nahrbtnika.

»KNJIGA OB 18.03« - AVTOBUSNI IZLETI z odhodom s trga pred železniško postajo v Gorici: v nedeljo, 15. maja, »Brda in prva svetovna vojna« v spremstvu Pierluigija Lodija; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210, ali info@estoria.it od ponedeljka do petka 15.00-18.00.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK sklicuje občni zbor volilnega značaja v četrtek, 26. maja, ob 7. uri v prvem in v petek, 27. maja 2016, ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Jamljah.

ŠZ SOČA iz Sovodnj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba minivolleya (letniki 2007-2010) bo potekala ob torkih in petkih od 15. do 16.30 (trener Rok Černe), odbojke (letniki 2002-2006) ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18.30 (trenerka Paola Uršič); informacije pri trenerjih ali na szsoca@yahoo.it.

ZVEZA SLOVENSKEGA KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« danes, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

»SREČANJE POD LIPAMI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v četrtek, 19. maja, ob 20.30 bo predstavitev znanstvenokritične izdaje dnevnika ljubljanskega škofa Antona Bonaventure Jegliča (1850-1937). O Jegličevem dnevniku bo spregovorila Marija Čipić Rehar z ljubljanskega nadškofjskega arhiva, z gostjo se bo pogovarjal prof. Adrijan Pahor. Prirejata Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič.

ICM (Inštitut za srednjeevropska srečanja) prireja niz dogodkov z naslovom »Fratelli-Bratje-Fradis-Brueder-Brothers« ob svoji 50-letnici: danes, 14. maja, bodo v sodelovanju s prevoznim podjetjem APT organizirali ekskurzijo (zbirališče ob 9.30 pred sedežem ICM v Ul. Mazzini, ogled kipa in rojstne hiše Carla Michelstaedterja in sinagoge, judovskega in mirenskega pokopališča; »Ungarettijevega Krasa« in madžarske kapelice pri Vižintinih, meje med Škabrijelovo in Erjavčovo ulico in Transalpine, zvečer družabnost na turistični kmetiji pri Beponu).

PRAZNIK POMLADI IN VELIKI BAZAR V PARKU bosta potekala v nedeljo, 15. maja, med 10. uro in 17.30 v parku Bagaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici. Na programu od 10.30 inštalacija Land Art, ob 11.30 glasba z Ginom Pipio in skupino I Cadetti, ob 14. uri otroški bazar, ob 14.30 poskusna lekcija Qi Gong z bambusovimi palicami, ob 15. uri kreativni laboratorij za družine, ob 15.30 glasba s skupino Prognosi riservata, ob 16.30 družabne igre, ob 17.30 glasba z Ginom Pipio in skupino I Trovieri; izmenjava predmetov, idej, čustev talentov, časa; vstop prost.

PRAZNIK ŠPARGLJEV 2016 v župnijskem parku med lipami v Štandrežu: v petek, 20. maja, ob 20.45 razstava umetniških del iz stekla in keramike Ede Miklusa; v soboto, 21. maja, ob 17. uri slikarski ex-tempore za vrtnice in osnovne šole na temo športa, ob 20.30 ples z ansambлом Souvenir; v nedeljo,

22. maja, ob 19. uri nastop štandreskega župnijskega otroškega zbora, MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe in zbora OŠ Fran Erjavec iz Štandreža, sledil bo ples z ansambлом Hram; v soboto, 28. maja, ob 20.30 ples z ansambлом Souvenir; v nedeljo, 29. maja, ob 19. uri nastop folklorne skupine Santa Gorizia, nagrajevanje ex-tempore in komedija PD Štandrež, sledil bo ples z ansambлом Hram. Na voljo bogat srečelov, odlični šparglji, domače jedi in pijače. Prireja PD Štandrež s pokroviteljstvom ZSKP.

PRAZNOVANJE SV. KRIŽA V KOJSKEM: danes, 14. maja, ob 15. uri pohod med vinogradi in češnjami, zbirno mesto pri Sv. Križu, zaključek v športnem parku Rio Kojško, sodeluje OŠ Kojško; ob 18. uri zabavni program v športnem parku Rio Kojško ter otroške delavnice (ob slabem vremenu prireditve odpade). V nedeljo, 15. maja, ob 16. uri križev pot z mašo pri cerkvi Sv. Križa, sledi družabnost.

SREČANJA O JOŽEFU TOMINCU: v torek, 17. maja, ob 17. uri bo v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju srečanje na temo portretiranja buržuazije, govorila bo direktorica Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin, ob zaključku bo voden ogled Tominčevih del.

V DOBERDOBU bo v nedeljo, 15. maja, ob 15. uri voden ogled naravnega rezervata doberdobskega jezera v odkrivanju rastlin v mokrišču (priporočena je primerna oprema), sledila bo predstavitev zelišč in njihova uporaba; ogled je brezplačen, obvezna prijava do zasedbe mest; informacije po tel. 333-4056800 ali inforongos@gmail.com.

V PODTURNU v Gorici: ob 10-letnici odprtja župnijske dvorane »Incontro-Srečanje«: v nedeljo, 15. maja, ob 20.30 bo slavnostni koncert klasične glasbe (Verdi, Bellini, Rossini, Bizet in Hoffenbach).

MUZEJSKI TORKOV VEČER na Gradu Kromberk pri Novi Gorici bo v torek, 17. maja, ob 20. uri: na temo »Milan Klemenčič: življenje, umetniški opus in restavriranje njegovih umetniških del« bo predaval etnolog Borut Koloini. Umetnostna zgodovinarica Katarina Brešan bo opisala ustvarjalko pot Milana Klemenčiča, restavratorka Polona Paglovec Šuligoj bo predstavila postopke restavriranja Klemenčičevih slik iz zbirke Goriškega muzeja.

ZDRUŽENJE ANTEAS IN FNP CISL prirejata v torek, 17. maja, ob 15. uri na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 v Gorici predavanje deželnega predstavnika združenja Adiconsum Giuseppeja De Martina o zaščiti starejših ljudi pred goljufijami; sledila bo družabnost s tombolo; informacije po tel. 0481-53321, 531666, 534516.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV SKRD JEZERO iz Doberdoba bo v četrtek, 26. maja, ob 19. uri v društvenih prostorih. Gostje večera bodo trio harmonik Dolina, učenci flavte pri Pihalnem orkestru Kras, Slavica Radinja, ki bo predstavila lepote Japonske; na ogled bosta razstava ročnih del tečajev pletenja, kvačkanja in klekljanja ter razstava izdelkov otrok, ki so obiskovali ustvarjalni laboratorij.

DIJAŠKI DOM prireja v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Brass 20, v petek, 27. maja, ob 18. uri muzikal »Matilda vsemogočna« (režija, Andreja Benedetič); informacije www.dijaskidom.it.

Mali oglasi

PRODAJAMO lep, rdeč, metaliziran skuter Ovetto-MBK 50 cc, letnik 1999, v odličnem stanju, lepo vzdrževan, vedno v garaži. Plačana prometna taksa za leto 2016, komaj opravljen tehnični pregled, možnost ogleda; tel. 329-8973526.

Pogrebi

DANES V KRMINU: 10.00, Rosario Formica (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.40) v cerkvi Rosa Mistica in na pokopališču.

SLOVENIJA TA TEDEN

Velja denar, ne novinarstvo

DARJA KOCBEK

Bralci osrednjih treh dnevnikov v Sloveniji Dela, Dnevnika in Večera so v četrtek dobili nedvoumno potrditev, da za lastnike omenjenih treh medijskih hiš ni razlike med novinarsko vsebino in oglasi. Če bi spoštovali novinarsko avtonomijo in bralce, oglasov ne bi enačili z novinarskimi članki in njihovi dnevniki v četrtek ne bi izšli z naslovnici, ki so bile oglas največjega trgovca.

Naslovnice Dela, Dnevnika in Večera v četrtek niso naredili novinarji, ampak oglaševalci, na njih tako ni bilo novinarskih člankov o aktualnih dogodkih in komentarjev, ampak članki s propagandno vsebino največjega trgovca, ki so po obliki bili povsem enaki, kot so na naslovnicih osrednjih dnevnikov običajno objavljeni novinarski članki. Lastniki Dela, Dnevnika in Večera so v četrtek povsem podrli zid med novinarskim in oglaševalskim delom družb.

Vsekakor gre soglašati s protestom Društva novinarjev Slovenije, ki je opozorilo, da je bil četrtek »dan, ko so slovenski časniki potepali osnovne novinarske in etične standarde«. »Oglaševalski denar, ki so ga za to dobili, ne more biti kompenzacija za nepopravljiv udarec novinarski in uredniški integriteti in verodostojnosti,« so še dodali. Takšne oglaševalske prijeme bi po mnenju društva novinarjev morali zavrniti tako lastniki medijskih hiš kot tudi odgovorni oglaševalci.

Kodeks novinarjev Slovenije v 25. členu zahteva, da morajo biti oglaševalske vsebine nedvoumno in prepoznavno ločene od novinarskih besedil. V skladu s tem členom prepletanje ali združevanje novinarskih in oglaševalskih ali politično propagandnih besedil ni dopustno, so še opozorili na društvu novinarjev.

Novinarji in uredniki Večera iz Maribora so opozorili, da »ne gre za oglaševalski ovitek, ampak za nevaren presedan, nedopusten vdor oglaševalskih vsebin v časopis«. Od vodstva svoje časopisne hiše so javno zahtevali, naj se takšnim poslovnim praksam odpove in zaščiti uredniško avtonomijo. »Na ta način bodo izkazali tudi bralcem spoštovanje, kot si ga zaslužijo,« so še dodali.

»Spreminjanje naslovnice v oglasne strani je za naš časopis že ves čas zelo mejen in kratkoviden način reševanja oglaševalskih prihodkov,« so zapisali v izvršnem odboru aktiva novinarjev ljubljanskega Dela. Od odgovornega urednika in vodstva časnika v prihodnje pričakujejo, da bodo spoštovali osnovne novinarske standarde in tovrstnih zavajajočih oglaševalskih praks ne bodo več ponavljali. V upravi Dela so poudarili, da naročniki zakupijo oglasni prostor glede na svoje želje

in potrebe ter glede na možnosti, ki jih ponujajo v uradnem ceniku družbe Delo. Po razlagi uprave Dela je takšen zakup oglaševalskega prostora povsem običajna praksa, ki jo je bilo mogoče opaziti tudi v drugih medijskih hišah.

Nič manj absurde in škodljive kot prodaja naslovnice dnevnikov za oglas za novinarstvo in medije v Sloveniji ni dogajanje na javni radioteleviziji RTV Slovenija. Potem, ko je višje delovno sodišče v Ljubljani ugotovilo, da imenovanje generalnega direktorja Marka Fillija ni bilo pravilno, ni jasno, kdo je generalni direktor javne hiše. Ali je to Filli, ki ga je programski svet v tem tednu imenoval za vršilca dolžnosti, ali odvetnica Nataša Pirc Musar, ki jo je programski svet leta 2014 najprej imenoval za generalno direktorico, nato pa je ta sklep razveljavil. Sklep o razveljavitvi imenovanja Musarjeve je zdaj razveljavilo višje delovno sodišče.

Musarjeva, ki vztraja, da je na podlagi sodbe višjega delovnega sodišča ona že dve leti generalna direktorica RTV Slovenija, je sicer že sporočila, da je mesto generalne direktorice RTV ne zanima več. Kljub temu pa hoče, da ji programski svet potrdi to funkcijo, s katere je pripravljena sama odstopiti takoj, ko bo imenovana.

Ker se bo čez nekaj dni zamenjala sestava programskega sveta, mandat se bo iztekel tudi njegovemu predsedniku, se ni mogoče izogniti vtisu, da gre pri interpretaciji sodbe vsjega delovnega sodišča bolj za interese politike in interesnih skupin kot za pravo in pravico.

Medtem ko so državljani zaradi dogajanj v tiskanih medijih in na javni RTV lahko vse bolj zaskrbljeni, je spodbudno vsaj to, da je v četrtek brez zapletov iz Grčije prišla v državo prva skupina beguncev na podlagi evropske sheme za solidarnostno prerazporeditev. Iz Grčije je prispelo 28 beguncev, ki so prosilci za azil. Pet družin s 14 otroki in štirje samski moški so državljani Sirije in Iraka. Slovenija se je zavezala, da bo na podlagi evropske sheme sprejela 567 beguncev iz Italije in Grčije, in še 20 beguncev, ki so zdaj še zunaj EU.

Miren sprejem žal nikakor ne pomeni, da nestrpneži, ki so februarja organizirali proteste po državi in preprečili, da bi v dijaškem domu v Kranju namestili begunske otroke, ki so prišli v Slovenijo brez staršev, čez čas s pomočjo svojih političnih botrov spet ne bodo dvignili glav. Če z begunci ne bo nikakršnih težav, bodo državljane, ki z njimi ne bodo imeli slabih izkušenj, vse težje prepričali, da se jih je treba bati, namesto, da bi jim pomagali.

KOPER - Posvet ob 95. obletnici vpadov fašističnih tolpe v Istro

Na Primorskem je fašizem pokazal svoj pravi obraz že pred prevzemom oblasti

KOPER - Ob 95. obletnici vpadov fašističnih tolpe v Istro in s tem povezanih protifašističnih uporov, med katerimi je najbolj znan marežganski, so včeraj v Kopru priredili posvet. Zgodovinarji so med drugim ugotavljali, da korenine fašističnega nasilja segajo daleč v preteklost in da je fašizem na Primorskem pokazal svoj pravi obraz pred prevzemom oblasti. Posvet z naslovom Prvi protifašistični upori leta 1921 so organizirali v Združenju protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper v sodelovanju z Mestno občino Koper tudi z namenom, kot so zapisali, da v času, ko fašizem močno dviga glavo, krepijo vrednote antifašizma in narodnoosvobodilnega boja.

Prav Koper je posebej tesno povezan s protifašističnimi upori, saj so v spomin na upor v Marežgah 15. maja 1921, ki je bil eden prvih protifašističnih uporov v Evropi, ta dan tudi razglasili za občinski praznik. Marežganski upor sicer ni bil osamljen. V koprskem združenju protifašistov se bodo tega jutri v Ospu spomnili s slovesnostjo in odkritjem spominske plošče duhovniku Francu Malalanu ob 95. obletnici vpadov fašističnih tolpe v Istro, ko so potekale parlamentarne volitve v rimsko zbornico.

Že ob uvodu v posvet je Salvator

Milan Pahor

ARHIV

Žitko opozoril, da je dogajanje v letu 1921 treba umestiti v širši kontekst. Kot je poudaril, »ostaja dejstvo, da se je v pričakovano velikih sprememb v Evropi od konca 70. let 19. stoletja v Italiji okrepilo iredentistično gibanje s ciljem 'osvoboditve' tistih italijanskih dežel - tu mislim zlasti na Tridentinsko in na severovzhodno obalo Jadrana - ki so spadale takrat pod Avstrijo.«

To pa je po njegovi oceni še dodatno spodbujalo »propagandno zavračanje sonavzočnosti avtohtonega slovenskega

in hrvaškega življa na teh ozemljih«. Tako so razmere na ozemlju Julijske krajine po prvi svetovni vojni po Žitkovih besedah »že v temeljih izpodkopavale možnost sobivanja oz. sožitja med različnimi narodnostnimi skupnostmi.«

S požigom Narodnega doma v Trstu julija 1920, ki so ga fašisti sami označili kot začetek njihovega volilnega programa za parlamentarne volitve leta 1921, pa se je pričela zločinska oblika prepletanosti najvišjih oblastnih organov Julijske krajine in fašizma, ki je postopno vodila do tega, da je fašizem na tem območju že pred Pohodom na Rim leta 1922 prevzel ključne pozicije, je še navedel Žitko.

Tudi Milan Pahor je opozoril, da po prvi svetovni vojni nova italijanska oblast »ni znala in ni hotela upoštevat različnosti t. i. novih pokrajin«. »Prav nič ni bila pripravljena na soočenje z drugače govorečimi državljani, ki so pristali pod Italijo,« je dodal. Ob tem je Pahor opisal, kako so ukrepe, uperjene proti Slovincem in Hrvatoma, sprejele že liberalne italijanske vlade, fašizem pa je nato razmere zaostрил do neslučenih razsežnosti. Spomnil je tudi, da so fašisti istega dne kot Narodni dom napadli še okoli 20 drugih točk, med katerimi so bile hranilnice, odvetniške pisarne, gostilne in kavarne.

KMEČKA ZVEZA Spet tečaj za fitofarmaceutska sredstva

TRST - Aprila se je uspešno zaključil prvi tečaj za obnovo dovoljenja za nakup in uporabo fitofarmaceutskih sredstev, ki ga je v slovenskem jeziku, v sodelovanju s Kmečko zvezo, priredil izobraževalni center Ad Formandum v Trstu. Tečaj je vodila agronomka Natascia Riggi na osnovi nove zakonodaje in izobraževalnih smernic, ki jih je nakazala Dežela.

Tako so na predavanju obravnavali argumente iz teoretičnega in praktičnega vidika glede na uporabo fitosanitarnih sredstev, metode pripravljanja raznih zmesi, nastanek odpornosti raznih glivičnih obolenj in drugih parazitov v primerjavi s fitofarmaceutskimi sredstvi. Program tečaja je predvideval med drugim tudi varstvo pri delu, ki je v kmetijstvu zahtevna zadeva, ravnanje s posebnimi in nevarnimi odpadki ter prakse v zvezi s preprečevanjem onesnaževanja okolja. Na tečaju je bila poudarjena pomen in vloga usposabljanja in prekvalifikacije v sektorju, ki je v stalnem razvoju.

Zaradi sprememb, ki jih je v to zelo važno kmetijsko opravilo vnesel zlasti nov normativ državnega akcijskega programa (PAN), kot tudi zaradi novih sredstev, ki se vedno bolj pogosto pojavljajo na tržišču, se pri uporabnikih fitofarmaceutskih sredstev čuti potreba po posodabljanju in nadgraditvi znanja na tem področju.

Da bi zadostil omenjeni potrebi bo Ad Formandum v mesecu maju priredil tečaj 20 ur za pridobitev dovoljenja za nakup in uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Tečaj bo potekal na sedežu Ad Formandum v Trstu, Ul Ginnastica, 72 v dneh 24., 25., 26., 30. in 31. maja od 18. do 22. ure.

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Bo nova slovenska gimnazija ... na Moravskem? »Pred nekoliko dnevi smo čitali v ljubljanskem Slovincu vest, da je vse pokrbljeno za to, da se zopet otvori goriška slovenska gimnazija in sicer v Kromerizu! Prepričani smo, da 90 odstotkov slovenskih staršev, ki bi radi izročili svoje sinove v izobrazbo temu zavodu, niti od daleč ne vedo, kje se nahaja ta Kromeriz. Le tem in vsem drugim naj torej povemo, da je mesto Kromeriz na Moravskem, kakih 760 kilometrov oddaljeno od Primorske, od Gorice.

Če se povprašujemo, kak vzrok je neki mogla imeti vlada, da namerava otvoriti goriško slovensko gimnazijo v moravskem Kromerizu, pač ne najdemo drugega, kot da se nahaja nekaj tisoč goriških slovenskih beguncev na Moravskem in da želi tako nuditi slovenski begunski mladini gimnazijsko izobrazbo v njenem materinem slovenskem jeziku. Priznavamo, da je to hvalevreden namen, a prav tako pa vprašujemo, kaj bo z onimi slovenskimi starši na Primorskem, ki so ostali v deželi in tudi žele svoji mladini gimnazijske izobrazbe v slovenskem jeziku? Ali naj tudi ti pošljejo svojo mladino v Kromeriz? Že večkrat smo poudarjali v našem listu, da se da vprašanje goriške slovenske gimnazije rešiti na tako preprost, tako lahko izvedljiv način, da se moramo naravnost čuditi, zakaj se iščejo mesta po vsej Avstriji, ko je mesto, ki bi lahko nudilo slovenski goriški gimnaziji najudobnejše zavetišče, vendar tako blizu. Zakaj vendar ne premesti vlada slovenske goriške gimnazije v Trst? V Trstu je dovolj prostora za ta zavod, saj se je zaprlo več šol in če ni nevarnosti za vse one tisoče tržaške mladine, ki obiskuje danes tržaške šole, bi je tudi ne bilo za onih par razredov slovenske goriške gimnazije. Na tržaške nemške srednje šole slovenski otrok s slovensko ljudsko šolo ne more, ker ni dovolj zmožen nemškega učnega jezika; da bi iz Primorja pošiljali svojo decu na Kranjsko ali še kam dalje, je pa izključeno zaradi prevelikih stroškov. Slovenska goriška gimnazija v Trstu pa bi vendar odpomogla vsemu temu!«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Akademija za glasbo iz Ljubljane je v teh dneh nastopila v Trstu. »Tako lepega in tako kvalitetnega instrumentalno – vokalnega koncerta pri nas še nismo imeli, vsaj ne v zadnjih letih in na stopnji glasbenih akademij, čeprav smo že slišali na primer gojnice beogradske akademije, nekaj produkcij konservatorija Tartini in še kakšno drugo komorno izvedbo ansamblov ali posameznikov na stopnji višjih šol. To pa samo še potrjuje ugotovitev, da je glasbena vzgoja v Sloveniji na najvišji evropski ravni.

Ob tem dejstvu, ki upravičeno vzbuja v nas ponos, pa nas je istočasno lahko tudi sram, da nismo za tak koncert zmožni do kraja napolniti niti male dvorane Kulturnega doma. Zaman je sedaj iskati krivdo v pomanjkljivosti organizaciji, ki je bila tokrat v rokah Slovenskega akademskega kluba Jadran, in morda v prenatrpanosti istovrstnih prireditelj v kratkem časovnem razdobju; zaman zato, ker bi morala že enkratna kratka notica v dnevnem listu zadostovati, da bi pritegnila pozornost vsaj tistih 250 do 300 ljubiteljev glasbe in drugih kulturnih ljudi (ali takih, ki hočejo biti kulturni) kolikor jih je treba, da so zasedeni vsi stoli v mali ali parter v veliki dvorani. Toda to je drugo vprašanje, ki ga na tem mestu ni mogoče poglobljati, o katerem pa bi vendarle morali kdaj bolj prizadeto spregovoriti.

Koncert je obsegal izključno slovenske komorne skladbe od nekoliko starejših do povsem novih. Pianistka Božena Ivančič je najprej zaigrala Tri miniaturre za klavir Marjana Lipovška, nato pa še Osterčeve Arabeske. Violist Cveto Demšar je zaigral Primoža Ramovša Nocturno. Njegovo muziciranje je bilo čisto in zanesljivo zlasti v tehniki loka. Ena najlepših točk koncerta pa je bil nastop mladega violinista Tomaža Lorenza, sicer tudi člana znanega tria bratov Lorenz. Oba, violista Demšarja in violinista Lorenza, je pri klavirju spremljala pianistka Marjana Šikič z diskretnim oblikovanjem. Za zaključek je nastopil še dvanajstčlanski godalni orkester pod vodstvom študenta diriganja Antona Kolarja.«

Kraška univerza končuje letošnje aktivnosti

GORJANSKO - Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras s sedežem v Gorjanskem, ki deluje že šest let pod vodstvom predsednice Nadje Mislej Božič, zaključuje svoje aktivnosti v tem šolskem letu. Tako se bodo prihodnji teden zvrstile kar tri prireditve. V sredo, 18. maja, se bodo ob 16. uri srečali v Kosovelovi knjižnici v sklopu programa Berem in se pogovarjam na pogovoru o bralnih izkušnjah ob izboru knjig Primorci beremo. V popoldanskem času v četrtek, 19. maja, medse v Gorjansko vabijo izkušnega in priljubljenega botanika Stipeta Hežimovića Na sprehodu z njim bodo spoznavali zdravilne rastline v zaledju vasi. Do srede se zainteresirani lahko prijavijo na tel. št.031 716210 ali nadja.mislej-bozic@guest.arnes.si. Zaključno srečanje članov univerze pa bo v petek, 20. maja, na Štrekljevi domačiji v Gorjanskem, kjer bo skupina Slovensko ljudsko izročilo predstavila del raziskovalnega dela Mladost ti, moja pod mentorstvom etnologinje in kulturne antropologinje Marjete Malešič. Prireditve je odprta za javnost. (ok)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Curry proti Westbrook

OKLAHOMA CITY - Znan je prvi polfinalni par letošnje končnice lige NBA. Košarkarji Golden State Warriors se bodo v finalu zahodne konference lige NBA pomerili z moštvom Oklahoma City Thunder. Košarkarji Oklahome so na šesti tekmi konferenčnega polfinala s 113:99 premagali San Antonio Spurs ter se s skupnim izidom 4:2 v zmagah uvrstili v konferenčni finale Zahoda lige NBA. Naj dodamo, da je bil pri poražencih v ospredju 40-letni Tim Duncan (na sliki, 19 točk), ki še ni sporočil, ali je bila četrtkova njegova zadnja tekma v karieri.

»Adieu Ibrahimović«

PARIZ - Švedski nogometni reprezentant Zlatan Ibrahimović je sporočil, da je ta sezona v majici francoskega prvaka Paris Saint-Germain njegova zadnja v dresu omenjenega kluba. Priljubljeni Ibra naj bi tudi po koncu tekmovalne nogometne poti ostal poslovno povezan s pariškim klubom. Dogovorili so se, da bo po končani športni poti sodeloval kot član uprave. Zadnje domače tekmo v dresu PSG bo odigral danes z Nantesom, nato pa bo nastopil še v finalu francoskega pokala proti Marseillu.

V finalu CSKA in Fenerbahçe

BERLIN - V finalu evrolige se bosta jutri ob 20. uri pomerila CSKA iz Moskve, ki je v ruskem derbiju premagal Lokomotiv Kuban iz Krasnodarja s 88:81, in turški Fenerbahçe, ki je slavil proti španski ekipi Laboral Kutxa s 83:76 po enem podaljšku.

Konec slovenskih sanj

RIM - Slovenski teniški igralci Katarina Srebotnik in Andreja Klepač sta na turnirju WTA v Rimu z nagradnim skladom 2,4 milijona evrov v četrtfinalu morali priznati premoč Rusinjam Jekaterini Makarovi in Jeleni Vesnini. Sedmo postavljeni nosilki sta slovensko dvojico premagali s 6:2 in 6:4.

Danes derbi Gorica - Koper

NOVA GORICA - V slovenski nogometni Prvi ligi je napočil čas za 35. krogu prvenstva. Ob 16.55 se bodo pomerili Gorica - Luka Koper, Rudar - Olimpija, Domžale - Celje, Krka - Maribor in Zavrč - Krško. V italijanski A-ligi bodo danes odigrali štiri vnaprej odigrane tekme zadnjega kroga prvenstva. Danes ob 17. uri se bosta udarila Juventus in Sampdoria, ob 20.45 pa Milan in Roma, Napoli in Frosinone ter Sassuolo in Inter.

Fifa ima sekretarko

CIUDAD DE MEXICO - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) ima prvič v zgodovini generalno sekretarko. To je postala 54-letna Senegalka Fatma Samoura.

Brezplačno v bazen

TRST - Tržaški vaterpolisti bodo danes ob 16. uri na domačih tleh naskakovali 8. mesto na lestvici proti zadnjevrščene mu moštvu Rn Sori. Vstop v bazen Bruno Bianchi bo danes prost.

NOGOMET - Nekdanji nogometaš in komentator Sky Sport Daniele Adani

Bielsa, Ranieri, Lucescu ...

»O nogometu pripovedujem ljudem. Ljudje so pametni. Nekateri vedo več kot jaz. Paziti moram, da ne govorim bedarij.«

Daniele (Lele) Adani (nekdanji nogometaš in komentator Sky Sport)

Adanija se nekateri spominjajo kot solidnega nogometaša. Oblekel je tudi dres Fiorentine in Interja. Petkrat je bil »azzurro«. Novembra 2014 ga je v Interju strokovni štab povabil trener Roberto Mancini. Mesto pomočnika trenerja (in odlično pogodbo) je zavrnil. V javnem pismu je utemeljil svojo izbiro: Manciniju se je zahvalil za častno in ambiciozno ponudbo (ter mastno pogodbo). »Pred tem sem namreč podpisal pogodbo s satelitsko televizijo Sky Sport in mediju nočem obrniti hrbet. Računali so name in želim držati besedo,« so bile Adanijeve besede. 41-letni strokovni komentator medija avstralskega mogotca Ruperta Murdocha je pred kratkim gostoval v Krminu, kjer so v občinskem gledališču organizirali predavanje v sklopu prireditve Goal a Grappoli, na kateri je sodeloval tudi novinar Mediaset Premium Pierluigi Pardo.

EVROPA VS. LATINSKA AMERIKA

- »Kot otrok sem občudoval južnoameriški nogomet, ki je bolj nepredvidljiv od evropskega načina igranja. Manj organiziran. Manj taktičen. Več pa je tehničnih potez. Več je talentiranih igralcev. Več je tudi norih nogometašev, ki preizkušajo najrazličnejše poteze. Več je tudi napak. Občudujem jih,« je slušateljcem v Krminu pripovedoval Adani, ki je še dodal: »Južnoameriški nogometaši so zelo ponosni na svoje korenine. Občutek pripadnosti narodu in tudi klubu je velik. Morda ste že opazili: velika večina najboljših južnoameriških nogometašev igra v Evropi, na koncu kariere pa se vrne k matičnim klubom v svoj rodni kraj. Južnoameričani so neke vrste uporniki.«

LEICESTER - V Krminu niso smeli mimo legendarnega uspeha angleškega Davida (Leicester) proti drugim Goljotom v Premier League. »Uspeh varovancev Claudia Ranierija je prava pravljica. V Italiji lahko primerjamo, da bi zmagala prvenstvo ekipa kot je Chievo ali Udinese. Morda Sassuolo, ki je še do pred nekaj leti igral v B-ligi. Ranieri ni imel na razpoložljivih zvezdnikov. Ustvaril je ekipo delavcev-garačev in obenem moštvo dodal tisto pravo kemijo. Po porazu in slabi predstavi ni ukazal, da se ekipa zapre v karanteno. Dodelil jim je nekaj dni dopusta, da se nogometaši odpočijejo. Očitno je delovalo. V Italiji bi bilo nekaj takega nemogoče.«

NAJ TRENER - Adani je omenil argentinskega trenerja Marcela Bielso. »On je pionir trenerjev sodobnega nogometa.« Letos je vodil francoski Marseille. »Njegova moštva igrajo izjemno napadalno igro. Na igrišču skušajo vedno ustvariti številčno premoč, tako da z lahkoto prodirajo v nasprotnikov kazenski prostor. Bielsov nogomet je izjemno spektakularen,« je pohvalno dejal Adani, ki je še dodal: »Bielsa je obenem odlični psiholog in mediator. Svoje fante zna odlično motivirati. Z vsakim se veliko pogovarja, kar je nogometašem všeč. Čutijo se upoštevanje in cenjene. Le tako se maksimalno potrudijo.«

Priljubljena prireditelj Grappoli je tokrat v Krminu privabila, poleg Pierluigija Parda (levo) in Danieleja Adanija (desno), tudi novinarja Marca Civolija (v sredini)

Claudio Ranieri ANSA

TUJCI NISO PROBLEM - Adani ni za omejeno število tujih nogometašev. »Slednji niso problem. Rekel bi celo, da so dobrodošli, saj se tako kakovost viša. Problem so domači nogometaši, ki niso pripravljeni garati in pljuvati kri kot afriški nogometaši, ki so morda celo prišli v Italijo z gumenjaki. Če dobro delaš in se trudiš, tudi uspeš. Omenil bi svojega učitelja, romunskega trenerja Lucescuja, ki je pravi fenomen, saj uspe vsako sezono vzgojiti nekaj mladih igralcev. Njegov Šahtjor je namreč prava odskočna deska za nogometaše vseh narodnosti. Ukrajinski klub je kovačnica talentov.« Pa še o tujcih: »Poglejte Belgijo in Nemčijo, ki so uspele integrirati nogometaše drugih narodnosti, ki so sicer po rodu Nemci, v državno reprezentanco. Obe sta uspešni. Belgija pa je v močnem vzponu.«

EURO 2016 - »Favoriti so Španija, Francija in Nemčija. V drugi vrsti pa Belgija, Italija, Portugalska in Anglija. Italijani se ponavadi izkažemo, ko smo v težavah (1982, 2006 ... razne afeje). Letošnje leto je precej mirno, tako da ne vem, če bodo fantje primerno motivirani (smeh).« (jng)

ODLOK BALDUZZI 412-krat prisrčna hvala

Na Goriškem tečaji usposabljanja

Goriška pokrajina se bo vse do svoje ukinitve borila za to, da usposobi čim več trenerjev, vzgojiteljev, odbornikov in na splošno občanov za rabo defibrilatorja. Zakonski odlok Balduzzi iz leta 2013 namreč predpisuje, da se morajo tudi amaterska športna društva opremiti z defibrilatorjem, to pa ni dovolj, saj nato potrebujejo združenja osebe, ki tovrstne aparature znajo uporabljati in jih vzdrževati. Prav zaradi tega je goriška pokrajina v sodelovanju s krminskim neprofitnim združenjem Confraternita di Misericordia in s Fundacijo Goriške hranilnice v preteklih mesecih speljala kampanjo Grazie di cuore (Prisrčna hvala).

»V okviru kampanje Grazie di cuore smo nabrali skupno 17.122,24 evra. Denar smo nato vložili v tečaje usposabljanja odbornikov in trenerjev, tako da smo preko 18 tečajev usposobili 412 posameznikov. S preostalimi vsoto denarja smo nato nabavili 50 steklenih omar za defibrilator,« je pojasnila pokrajinska odbornica za šport Vesna Tomšič, ki se je zahvalila občanom in ustanovam, ki so projekt podprle, ter dobrosrčnim ljudem. Teh sicer ni bilo preveč. Pokrajina je v sodelovanju z občinskimi upravami namestila na strateških lokacijah - v telovadnicah, lokalih, restavracijah itd. - zaboječke za zbiranje prispevkov, od zgoraj navedene vsote približno 17.000 evrov pa so posamezniki prispevali skupno le 172,24 evrov. Večji delež so prispevali sama Fundacija Goriške hranilnice (10.000 evrov), goriška pokrajina (5.900 evrov), združni banki Štarancan in Vileš ter Turjak in kmečka banka Ločnik, Fara in Koprivno.

KOLESTARSTVO - 7. etapa dirke po Italiji

»Nemški« Giro

André Greipel poskrbel za peti letošnji uspeh Nemčije

Greipel je na cilju preletel Nizzola in Modola

ANSA

FOLIGNO - Nemški kolesar André Greipel je na dirki po Italiji prišel še do druge etapne zmage. Srednemu uspehu je dodal včerajšnjega v Folignu, ko je v sedmi etapi po 211 km dobil sprint glavnine. To je med drugim peta zmaga nemških dirkačev na letošnjem Giro.

Drugi je bil Italijan Giacomo Nizzolo, tretji pa njegov rojak Sacha

Modolo. Majico vodilnega kolesarja na dirki je zadržal Nizozemec Tom Dumoulin.

»Bil je težek dan. Res težek. Sprejeli so bili močni ubežniki, toda moja ekipa je naredila izjemno delo. Sami sebe so ubili, da so dirko združili. Zgodaj smo se postavili v ospredje. Vesel sem, da sem našel luknjo in zmagal,« je razložil Greipel. (sta)

NOGOMET - Jutri play-off v Štandrežu Za Juventino (morda) še kaka možnost

Jutri bodo v promocijski ligi stopili na igrišče tako nogometaši Juventine kot Primorca. Posnetek z derbija v Trebčah

FOTODAMJ@N

Obvestila

ŠD SOKOL vabi na proslavo ob 50-letnici ustanovitve društva, ki bo v soboto, 28. maja, ob 19.00 v nabrežinski telovadnici.

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat. V mesecu maju bodo potekale brezplačne vadbe: minibasket, mikrobasket in Cheerleading za osnovnošolke (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 048133288, 3292718115, domgorica@gmail.com).

NK KRAS REPEN organizira Športni kamp namenjen dečkom in deklicam letnikov od 2004 do 2010, pod pokroviteljstvom ZŠSDI-ja in Občine Repentabor. Kamp bo od 13. do 18. junija na športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijave na društvenem sedežu 0402171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 3393853924 (Emanuela), 3286238108 (Zulejka).

FC PRIMORJE organizira od 13. do 25. junija nogometni kamp za otroke od 4. do 13. leta starosti. Posebnost letošnjega kampa je poudarek na tehniki Freestyle (v sodelovanju z italijansko nogometno akademijo freestyle AICF). Vpisovanje in informacije: 3296022707 (Zuppin) ali 3456345221 (Siccardi), asd.fcprimorje@alice.it.

ZŠSDI - Komisija za odbojko prireja v sodelovanju z vsemi odbojgarskimi društvi na Tržaškem poletni odbojgarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija 2016 v večnamenskem športnem centru v Briščikih. Informacije ZŠSDI ali trenerji pri društvi.

Domači šport

DANES

Sobota, 14. maja 2016

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA GOLD (Play-off) - 18.00 v Čenti: Tarcento - Jadran

D-LIGA - 20.00 pri Briščikih: Kontovel - Roraigrande; 20.30 v Cordenonsu: Intermek - Sokol

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA (Play-off) - 20.00 v Štandrežu: Val - Centro Coselli

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Centro Giovanile San Sergio

JUTRI

Nedelja, 15. maja 2016

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA (Play-off) - 16.00 v Štandrežu: Juventina - Costalunga; 16.00 v Trstu, UI. Petracco: Trieste Calcio - Primorec

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Repnu: Kras Repen - Futura Giovani

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Kras Repen

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Pravidominiju: Azzanese - Kras Repen

NAJMLAJŠI - 10.30 v Podgori: Juventina - Pro Cervignano; 10.30 v Ronkah: Ronchi - Sovodnje

ODBOJKA

UNDER 17 MOŠKI - 16.00 v Rivignanu: Stella Volley - Olympia

UNDER 15 MOŠKI - 10.30 v Guminu: Val Bensa - Coselli in Gemona - Futura Cordenons; 17.00 finale

Ob morebitnih spremembah urnikov tekem pokličite na **040 7786350** ali pišite nam na **sport@primorski.eu**

ODBOJKA - Val danes v finalu D-lige »Najpomembnejši tekmi cele sezone«

»Pozabiti moramo na redni del prvenstva, saj nas sedaj čakata tekmi, s katerima bomo nato ocenili celotno sezono.« Tako je trener Vala **David Corva** opisal finalno serijo, v kateri bo štandreško moštvo nastopilo proti tržaškemu Coselliju, obe ekipi pa imata jasen cilj: napredovanje v odbojgarsko deželno C-ligo. Prva tekma bo danes ob 20. uri v telovadnici v Štandrežu. Igra se na dve zmagi, Val ima prednost domačega igrišča, ki si jo je izbral s 14 zmagami in končnim drugim mestom na lestvici po rednem delu sezone. Coselli je zasedel tretje mesto (14 zmag), do finala pa se je dokopal, potem ko je v neposrednem dvoboju izločil četrtouvrščeni Vivil z gladkim 3:0.

Val in Coselli sta se letos pomerila dvakrat med sezono, obakrat je slavil Val s 3:1. Odbojkarji trenerja Corve so na povratni tekmi uprizorili eno izmed najboljših predstav letos. »Po klavnem prvem setu smo na aprilski tekmi odlično odreažirali in nadigrali nasprotnike. Na jutrišnje (današnje op.av.) srečanje smo se dobro pripravili, saj so fantje v zadnjih tednih trenirali resno. Dokazati želimo

to, kar smo že dokazali med prvenstvom, in sicer, da smo mi boljše ekipa. Coselli ima sicer dobrega korektorja in solidnega odbojkarja na krilu, ki ju bomo poskušali omejiti,« je napovedal Corva. Druga tekma bo v Trstu, v soboto, 21. maja, morebitna tretja pa v soboto, 28. maja, v Štandrežu. (av)

Erik Juren na tekmi proti Coselliju

Šola Zois pokrajinski podprvak

V pokrajinskem šolskem prvenstvu v košarki 3:3 so sodelovale tri tržaške slovenske višje srednje šole: Slomšek, Stefan in Zois. V moški konkurenci so bili najbolj uspešni dijaki Stefana, ki so se prebili do četrtfinala in pristali na končnem petem mestu. Med dekleti pa so se dijakinje Zoisa uvrstile v finale in izgubile šele v odločilnem srečanju proti šoli Oberdan. Z drugim mestom so si zoisovke izborile vozovnico za nastop na deželni fazi, v kateri se je slovenski tržaški višješolski zavod uvrstil na 6. mesto. Postava Zoisa: Lara Furlan, Nastja Daneu, Martina Daneu, Kristina Percic, Valentina Sosc, Mateja Taucar.

V Repnu Volley Mania

V organizaciji AŠZ Sloga, AŠD Sloga Tabor in Odbojgarske komisije ZŠSDI je v četrtek v repenski telovadnici potekal šolski turnir »Volley Mania 2016«, za osnovne šole vzhodnega Krasa. Nastopile so osnovne šole: F.Bevk, K.D. Ka-

juh in P. Trubar, A. Gradnik in P. Tomažič. Po kratki predstavitvi igre odbojke in njenih pravil, je armada enaindvajsetih ekip odigrala več kot 60 tekem. Gost odbojgarskega jutra je bil nekdanji odbojkar v A-ligi in trener Sloge Tabor Gregor Jerončič, ki je v dar prinesel majico svojega dresa nekdanje ekipe iz Cunea, s katero je osvojil državni naslov.

rekre Akcija

SIMON GERGOLET Od skal v ZDA preko Norveške vse do Istre

Od Doberdoba do Gorice, iz Gorice v Milan, nato v Kalifornijo, po izkušnji v ZDA ga je študijska pot popeljala na Norveško, nato se je povrnil v Milan, nazadnje pa je pristal v Trstu, kjer je zaposlen pri zavarovalnici Generali. Sedemindvajsetletni Doberdobec Simon Gergolet je zaradi študijskih in službenih obveznosti veliko potoval, v vseh državah, ki jih je obiskal, pa ni nikoli pozabil na športno udejstvovanje.

Potem ko se je v najstnikih letih preizkusil tako v odbojki pri društvih Val in Soča kot v nogometu pri ekipah Sovodenj in Mladosti, se je nato na univerzi začel ukvarjati z nekoliko bolj individualnimi športi, med katerimi v zadnjem obdobju izstopa kolesarstvo. »Pravzaprav sem kolo vzljudil že kot otrok, kolesarjenje pa sem nekoliko zamrznil v študijskih letih, saj tako Milan kot norveški Bergen nista nudila najboljših pogojev za omenjen šport. V Trstu sedaj kolesarim približno 10 ur tedensko, ko imam nekaj več časa na razpolago pa se s kolesom odpravim kar do Istre, tako da prevozim približno 140 kilometrov,« pravi Simon, ki se marsikdaj odpravlja na treninge v zgodnjih jutranjih urah. »Večkrat sedem na kolo ob 6. uri, saj sem nato v službi od 8.30 do 20.30, tako da časa ni veliko. Kolesarstvo ti sicer dopušča, da si čas sam odmeriš in da si svoboden. Lani sem se želel preizkusiti v ragbiju, a je bilo nemogoče usklajevati urnike treningov s službenimi obveznostmi,« pojasnjuje sogovornik, ki se na treninge odpravlja le s cestnim kolesom, saj je na gorsko kolo »alergičen«. Večkrat kolesari sam, ob nedeljah tudi v družbi prijateljev in članov športnega društva, ki so ga ustanovili v sklopu zavarovalnice Generali.

Sicer je Simon ljubitelj številnih športov. V preteklosti je pretekel več maratonov, med bivanjem v Kaliforniji ga je navdušilo plezanje. »Za plezalne stene imam sedaj premalo časa, predvsem pa terja plezanje večje planiranje vnaprej, medtem ko se lahko za kolesarski izlet odločim kadarkoli. V Nevadi sem preplezal Red Rocks, bilo je enkratno,« pojasnjuje sogovornik, ki je med bivanjem na Norveškem vzdrževal kondicijo z igranjem squasha, zelo rad je igral oz. igra tudi mali nogomet. »Sicer sem na nogometnih igriščih prepoznaven zaradi nekoliko bolj grobe igre, tako da sem si prislužil vzdevek »Iuliano«, saj moj način igranja nekoliko spominja na nekdanjega branilca Juventusa Marka Iuliana, ki zagotovo ni štedil s prekrški,« simpatično zaključuje Simon. (av)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni **8.25** UnoMattina in famiglia **10.30** Buongiorno benessere **11.00** Line Verde Orizzonti **12.00** La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.00** Sabato In **16.15** Nad.: Legami **17.15** A Sua Immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.45** Kviz: L'Eredità **20.35** Eurovision Song Contest 2016

RAI2

7.00 Nan.: Due uomini e \u00BD **7.20** Serija: Sea Patrol **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Parlamento Punto Europa **9.50** Serija: Il nostro amico Charly **10.35** Senti chi abbaia **11.00** Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40 Dnevnik in rubrike **13.25** Dribbling **14.00** Magazine UEFA: Verso l'Europeo **14.25** Tennis: Internazionali d'Italia 2016 (m), polfinale **17.05** Sereno variabile **17.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Španije, kvalifikacije **19.05** 90° minuto - Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: N.C.I.S. **21.50** Serija: Elementary **23.00** Sabato Sprint **23.45** Rubrike

RAI3

9.15 Film: Il bravo di Venezia (zgod., It., '41) **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in šport **15.00** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016, 8. etapa **18.10** Serija: I misteri di Murdoch **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.45** Ulisse: il piacere della scoperta **0.20** Un giorno in pretura

RAI4

15.20 Star Trek: The Next Generation **16.10** Atlantis **17.45** Novice **17.50** Rai Player **18.00** Ghost Whisperer **19.35** Medium

21.10 Film: Snitch - L'infiltrato (akc., '13, i. D. Johnson) **23.15** Criminal Minds

RAI5

13.45 Wild Italy **14.35** Isole selvagge **15.30** 19.15 Memo - L'agenda culturale **16.20** Gledališče: Sim Sala Music **18.00** Memo Off **18.15** Novice **18.20** Kehinde Wiley, an economy of grace **20.05** Giubileo, l'altro sguardo **20.35** Rai Player **20.45** Europa Street Art **21.15** Gledališče: La trilogia della villeggiatura

RAI MOVIE

13.40 17.15 Rai Player **13.50** Film: Matrimoni e altri disastri (kom., It., '10, i. M. Buy, F. Volo) **15.30** Film: Quella svitata della mia ragazza (kom., '08) **17.10** Novice **17.20** Film: Rocky III (dram., '82, i. S. Stallone) **19.05** Film: Enigma (dram., '01) **21.15** Film: Il treno (voj., Fr., '64, i. B. Lancaster)

23.40 Film: Un gioco da ragazze (dram., It., '08)

RAI PREMIUM

12.15 17.30 Rai Player **12.25** Ri... parlami **13.15** Serija: Una scatenata coppia di sbirri **14.55** Anica - Appuntamento al cinema **15.00** Start! **15.30** Nad.: Questo no-

stro amore **70** **17.25** Novice **17.40** Nad.: Io e mio figlio - Nuove storie per il commissario Vivaldi **19.30** Nad.: Fidati di me **21.20** Film: Limbo (dram.) **23.10** Film: Katie Fforde - Il sogno di Harriet (dram.)

RETE4

7.25 Media Shopping **7.55** Serija: Chase **9.45** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ciao bellezza! **16.40** I viaggi di Donnaventura **16.50** Nad.: Poirot **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Lo straniero senza nome (vestern, '73, i. C. Eastwood)

23.35 Film: Scommessa con la morte (triler, '88, i. C. Eastwood, L. Neeson)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **8.45** In forma con Starbene **9.45** Super Partes **11.00** Forum **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Nad.: Il segreto **16.10** Verissimo **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invadenza **21.10** Amici di Maria

ITALIA1

7.20 Risanke in otroške oddaje **8.00** Film: Scooby-Doo e la leggenda del vampiro (anim.) **9.30** 13.45 Motociklizem: SP Superbike 2016 **11.00** Nan.: Due uomini e 1/2 **11.35** Nad.: Una mamma per amica **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Sport **14.45** Film: Gremlins 2 - La nuova stirpe (fant., '90) **16.50** Film: Tom & Jerry and The Wizard of Oz (anim.) **18.10** Serija: Emigratis **19.00** Film: Shrekkiati per le feste (anim.) **19.25** Film: Scooby-Doo (fant., '02) **21.10** Film: Shrek e vissero felici e contenti (anim., '10) **22.55** Serija: The Musketeers

IRIS

13.10 Film: La finestra sul cortile (triler, '54, r. A. Hitchcock, i. G. Kelly) **15.20** 22.50 Live from Cannes **15.40** Adesso cinema! **16.10** Film: The Bank - Il nemico pubblico n. 1 (triler, '01) **18.15** Film: Terra di confine - Open Range (vestern, '03, i. K. Costner) **20.50** Scuola di cult **21.00** Film: Vollesse il cielo! (kom., It., '02) **23.10** Film: SMS - Sotto mentite spoglie (kom., It., '07, i. V. Salemme)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.00** Il pollice verde sono io **12.45** Magazine **7** **14.00** Kronika **14.20** Serija: La libreria del mistero

17.15 Film: Havana (dram., '90, i. R. Redford) **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija: L'ispettore Barnaby

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.10 I menù di Benedetta **13.05** 19.00 Chef per un giorno **15.10** Non ditelo alla sposa **18.55** Dnevnik **21.10** Film: I girasoli (dram., '70, i. S. Loren) **23.10** Film: Amore mio aiutami (dram., '69, i. A. Sordi)

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **10.30** Ring **13.00** Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.35** Voci in piazza **18.00** 21.00

Qui studio a voi stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

CIELO

11.00 12.15 Fratelli in affari **12.00** Novice **14.15** Junior MasterChef USA **16.15** MasterChef Spagna **18.15** Cucine da incubo **20.15** Top Gear UK **21.15** Film: Maladonna (dram., '84)

DMAX

12.30 Affari a quattro ruote **13.20** Te l'avevo detto **14.10** Formula (sotto) zero **15.05** 100 core da non fare a casa **15.55** Non è un altro stupido game show **16.50** Gator Boys: gli acchiappalligatori **19.30** Storage Wars Canada **20.20** Affari a tutti i costi **21.10** I maghi delle auto **22.55** Supercar: auto da sogno

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **7.00** Zgodbe iz školjke **7.20** 18.40 Risanke in otroške serije **9.10** Kviz: Male sive celice **9.55** Kratki film: Rjotaro - Teško je priznati ponos **10.10** Infodrom **10.20** Razred zase **11.05** TV arhiv **11.55** Tednik **13.00** 17.00, 18.55 Poročila, šport in vreme **13.25** O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.20** Dok. serija: Ambienti **14.50** Dok. serija: V divjini z Benom Foglom **16.00** Zaljubljeni v življenje **17.20** Posebna ponudba **18.05** Jedi za vsak dan z Rachel Allen **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Stockholm, 12 točk! **21.35** Pesem Evrovizije 2016

SLOVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.00** Dok. film: 50 let Hale Tivoli **10.50** 10 domačih **11.40** Polnočni klub **13.00** Kajak kanu: EP (m) **15.30** Slovenija danes **16.20** Andrej Šifrer in prijatelji: srce in razum **18.25** Dok.: Polmesec nad planikami **19.15** Razred zase **19.55** Košarka (m): četrtfinale **21.45** Zvezdana **22.30** Večer z lutkami **23.15** Bleščica **23.50** Aritmija

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Boben **15.35** Ljubezno do sveta **16.00** Webolution **16.30** Arhivski posnetki **17.25** Vsedanes - Aktualnost **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.40** Avtomobilizem **19.55** Košarka (m): četrtfinale **21.45** Drobline in... 45 let TV Koper-Capodistria **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.20** Tednik **22.50** Pozdravljeni **23.20** Vrt sanj

POP TV

6.50 Risanke in otroške serije **10.20** Film: Flicka 3 (druž.) **12.30** Čista hiša **13.35** Znan obraz ima svoj glas **16.50** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije, Krka - Maribor **17.10** Film: Divji valovi (anim.) **18.55** Vreme in novice **20.00** Film: Asterix in Obelix v Britaniji (pust.)

22.05 Film: Anonimnež (dram.)

KANAL A

7.00 Risanke **7.50** 19.00 Pozor, priden pes! **8.20** Serija: Huda učiteljica **8.45** 19.35 Serija: Veliki pokovci **9.15** Nan.: Mrhi za šankom **10.10** ŠKL - Šport mladih **10.40** TV prodaja **10.55** Serija: Snowboarderji **12.00** Sanjska vozila **13.00** Film: Najboljša obramba (kom.) **14.50** Film: Okus romantike (druž.) **16.35** Nogomet: Prva liga Telekom

VREDNO OGLEDA

Rai Sobota, 14. maja
Rai movie, ob 21.15

Il treno

Francija 1964
Režija: John Frankenheimer
 in Arthur Penn
Igrajo: Burt Lancaster, Paul Scofield, Michel Simon in Jeanne Moreau

V vročih poletnih dneh leta 1944, je nemškimi oblastem jasno, da je osvoboditev Pariza vse bližja. Zato se odločijo, da čimprej odpeljejo v Nemčijo serijo pomembnih in dragocenih del, shranjenih v pariških muzejih. Polkovnik Von Waldheim, ki se spozna na umetnost, ponudi pomoč za prenos umetnin. Direktorica enega od teh muzejev je huda, a prav ker ve, da je osvoboditev mesta relativno blizu, noče sprejeti dejstva, da zaklad odpeljejo v Nemčijo. Oblasti odločijo, da bodo ves zaklad prepeljale do Berlina s pomočjo posebnega vlaka. Ta novica seveda prepriča odporniško gibanje, da se skuša na vsak način organizirati in preprečiti izginotje umetnin.

Slovenije **20.00** Big Brother **21.30** V živo iz hiše Big Brother **22.00** Film: Dežela izgubljenih (kom.)

PLANET TV

12.00 Hiša mojih sanj **13.00** Peklenska kuhinja **13.55** Nan.: Nor, zmeden, normalen **14.40** 22.00, 23.10 Bilobilo je nekoč **15.55** Boggedaj, da bi crknu televizor **17.00** Film: Pogum (anim.) **18.45** 21.45 Danes **19.15** Vreme in šport **19.25** Planet kuha **20.00** Film: Tvoji, moji, najini (kom.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro: napovednik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Prva izmena: Pižama bar z Evgenom Banom; 9.50, 14.40, 18.30 Music box; 10.10 Prva izmena: Komorno popotovanje, sledi Music box; 11.15 Studio D - Pogled skozi čas, sledi Music box; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 30 minut country glasbe; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Mladi val; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Oleg Krizanovski-Igor: Spomini črnogledga humorista - 2. del; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.40, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 11.00 Ob enajstih; 12.30 Opoldnevniki; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Elektronika mix; 23.00 Za železno zaveso; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 13.00, 14.35, 19.00, 20.00, 20.30, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare; 12.30 Dogodki dneva; 13.35 Ora musica; 14.00 Slot Parade/Anteprema classifica; 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro - Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik - Rosso di sera; 20.00 La radio a modo nostro (enkrat na mesec); 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

DROBICI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Komornem popotovanju ob 10.10 bo na sporedu posnetek prvega dela koncerta čelista Enrica Dinda, ki je bil v komorni dvorani gledališča Verdi minulega 18. aprila. V oddaji "30 minut country glasbe" ob 12.30 bomo predstavili zgoščenko »Modern Day Man« ameriškega bluegrass pevcu in kitaristu Josha Williamsa. Williams je stalen član spremljevalne skupine kraljice bluegrassa Rhonde Vincent, a tudi uveljavljen country in bluegrass pevec. V oddaji Jazz odtenki ob 17.10 pa bomo zrlji v delovanje kulturne kalifornijske založbe Windham Hill, ki pravo letos obhaja 40-letnico obstoja.

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: http://www.primorski.eu/
Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329
 Cena: 1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
 Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
 Oglasaevalska agencija Tmedia s.r.l.
 www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6

KOMERCIJALNI OGLASI
 advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844
 Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

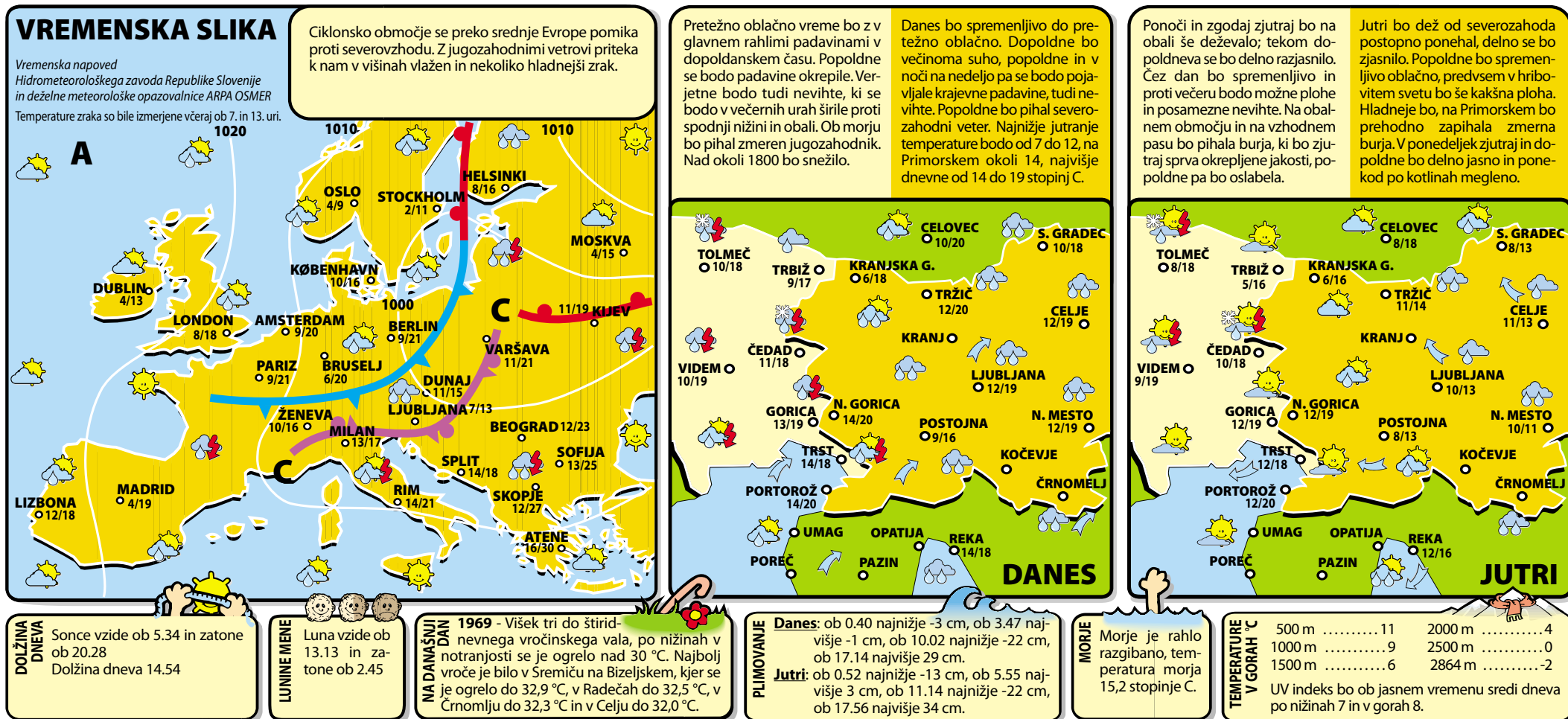
NEKOMERCIJALNI OGLASI
 oglasits@primorski.eu - oglasigo@primorski.eu
 Brezplačna tel.št. 800912775
 Faks (TS) +39 040 7786339
 Faks (GO) +39 0481 356329
 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

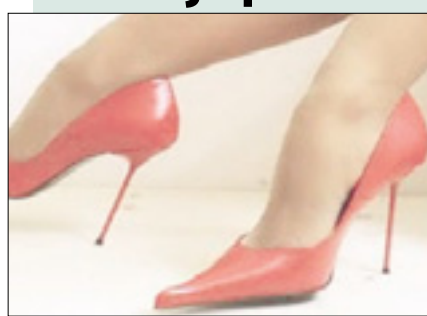
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Kraljica navdušena nad bonom

LONDON - Britanska kraljica Elizabeta II., ki ima v lasti več gradov in na stotine milijonov funtov v bankah, je bila navdušena nad nagrado, ki ji jo je v petek prisluzil njen 14-letni tekmovalni konj na konjskih dirkah, in sicer bonom za 50 funtov. Kraljica, ki ima že celo življenje strast do konj, je na dirkah v bližini Windsora za prvo mesto njenega konja prejela bon za supermarket Tesco v vrednosti 50 funtov, kar ji je na obraz narisalo nasmešek. Ponavadi kraljica zmagovalna darila podari trenerjem, jahačem in drugim, ki so zaslužni za uspeh njenih konj. Supermarket Tesco je kraljici čestital in njihov tiskovni predstavnik je dejal, da upa, da bo bon spodbudil kraljeve nakupe.

Peticija proti obveznim visokim petam

LONDON - V Veliki Britaniji je peticija proti obveznemu nošenju visokih pet na delovnem mestu podpisalo več kot 100.000 ljudi, kar je dovolj za razpravo v parlamentu. Podpise je v ponedeljek začela zbirati 27-letna receptorka Nicola Thorp, ki je lani decembra prišla v službo v čevlji z nizko peto. Tam so ji povedali, da bi morala nositi od pet do deset centimetrov visoke pete. Thorpova se je temu uprla in argumentirala, da moškimi sodelavcem tega ni treba, nakar so jo poslali domov brez plače. Njen delodajalec je medtem že spremenil pravila oblačenja in zapisal, da lahko uslužbenke nosijo čevlje brez pet.

ZDA - Mladi znanstveniki na sejmu znanosti in tehnike ISEF Nore ideje in strastna želja po spreminjanju sveta na bolje

PHOENIX - Kaj dobimo, ko se na enem mestu znajde več kot 1700 nadebudnih srednješolskih raziskovalcev z vsega sveta? Seveda ogromno najnistiške energije, zvedavosti in tudi negotovosti, predvsem pa kopico norih in presenetljivih idej, ki bi jih prej pričakovali od uveljavljenih strokovnjakov kot od mladostnikov, ki se šele podajajo na svojo poklicno pot. Tak skupek mladih raziskovalcev se je zbral v Phoenixu v ameriški zvezni državi Arizoni na vsakoletnem mednarodnem sejmu znanosti in tehnike ISEF, ki ga organizira ameriško Društvo za znanost in javnost, sponzorira pa ameriški tehnološki velikan Intel.

Na prvi pogled prirediteljev zglede kot ogromna različica znanstvenih sejmov, poznanih iz ameriških filmov, na katerih mladi predstavljajo šolske eksperimente. A ni potrebno dolgo, da se ta slika popolnoma razblini, kajti ti mladostniki, izbrani na nacionalnih tekmovanjih v približno 75 državah, že sedaj počnejo stvari, ki se jih ne bi smovali niti uveljavljeni znanstveniki.

Amanda iz Tuscona v Arizoni je tako v sklopu triletnega projekta razvila način, kako s pomočjo alg iz vode odstranjevati svinec. Ne samo, da je razvila koncept in opravila laboratorijske analize, dejansko je zgradila popolnoma delujoč prototip naprave za filtriranje. Ravno proces izdelave, pravi, je bil najbolj zabaven del projekta.

Ricardo iz Paname je preučeval, ali lahko določene vrste bakterij in gliv razgradijo herbicid atrazin, ki se sicer zelo dolgo zadržuje v prsti in podtalnici. V isto kategorijo sodi tudi slovenska tekmovalka Gabriela Štumberger, ki je preučevala vpliv pesticidov na

rast mikroorganizmov v prsti.

Za nekatere razstavljene projekte je kar težko verjeti, da so jih naredili srednješolci. Steven iz Teksasa, na primer, je razvil povsem nov način, kako bolje kontrolirati drone s pomočjo potiska, kar bistveno izboljša njihovo stabilnost in olajša upravljanje. Za svoj izum je pridobil tudi patent, ki ga namerava komercializirati, ravno sedaj pa za objavo v znanstveni reviji pripravlja strokovni članek. Steven je star 17 let in se šola na domu - večinoma sam, brez pomoči staršev, samo z uporabo učbenikov in tečajev, ki jih najde na spletu.

Brian in Spencer iz Floride sta preverjala možnost, da planeti ne obstajajo samo okrog zvezd, temveč tudi okrog črnih lukenj. Kot sta dejala, sta bila presenečena, saj pred njima na to očitno ni pomislil še nihče oziroma o tej temi sploh ne obstaja strokovna literatura. Zato sta morala celoten teoretičen koncept postaviti sama in vsaj teoretično sta dokazala, da je možno okrog črnih lukenj najti planete.

Kaj sploh motivira mlade, da se lotijo tako ambicioznih projektov? Sploh pri ameriških in tudi azijskih dijakih je še kako prisotna želja po uspehu, ki prinaša obet študija na dobri univerzi. A pri večini mladih znanstvenikov so razlogi precej globlji. Mnogi kot glavni motiv izpostavljajo težavo, s katero so se srečali v vsakodnevem življenju. Tudi Slovenka Gabriela je motivacijo za projekt dobila iz domačega okolja, saj izhaja in Hajdoš v severovzhodni Sloveniji, kjer je onesnaženost tal s pesticidi precejšnja. Can Goksal iz Turčije se je lotil vzrokov kroničnih

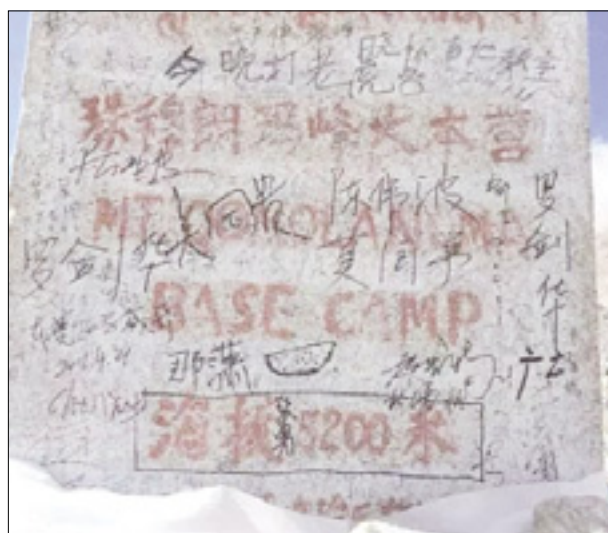
obolenj zato, ker je njegova družina opravila genski test, ki je pokazal, da pri njih obstaja večje tveganje umrljivosti za kroničnimi boleznimi.

Mnogi pa si neskromno preprosto želijo svet spremeniti na bolje. »Obupno si želim spremeniti svet, hočem biti superheroj,« je dejala ameriška udeleženka Ainsley, ki je razvila hitri test za disleksijo. Tudi Ricardo je dejal, da je ravno boljši svet to, kar ga zanima. In to želijo početi s pomočjo znanosti. Pri tem so jim za navdih tudi ali predvsem drugi znanstveniki, ki so na sejmu prave zvezde. Na panelni razpravi o odličnosti v znanosti in tehnologiji, na kateri sta nastopila tudi dva Nobelova nagrajenca, so bili udeleženci razprave deležni tako bučnih aplavzov, kot da bi bili pravi pop zvezdniki.

Martin Chalfie z Univerze Columbia, prejemnik Nobelove nagrade za kemijo leta 2008, je tako dejal, da je znanost odlični primer prednosti civilizacije: civilizacijski dosežki so človeka osvobodili do te mere, da lahko počne še kaj drugega, kot da samo dela za golo preživetje - in to morajo znanstveniki izkoristiti do polne mere. Cato Laurencin z Univerze v Connecticutu, ki je letos prejel prestižno nacionalno medaljo za tehnologijo in inovacije za delo na področju regeneracije tkiv, je o znanstvenikih dejal, da bi morali biti bolj priznani člani družbe.

Čeprav se mladi udeleženci šele podajajo na znanstveno pot, imajo že sedaj veliko skupnega. Ne samo radovednost in vedoželjnost, tudi zavedanje, da za znanstvene dosežke ni dovolj samo trdo delo, potrebno jih je tudi znati predstaviti javnosti. (sta)

KITAJSKA - Na območju Everesta Objavili bodo imena turistov, ki pišejo grafite

Grafiti turistov so že povsem iznakazili kamnito ploščo ob baznem taboru pod Everestom

PEKING - Kitajske oblasti so sklenile javno objaviti imena turistov, ki so na gori Mount Everest risali grafite. Nameravajo postaviti tudi table, kjer bo turistom dovoljeno pisati sporočila. Na kitajski strani najvišje gore sveta so turisti v baznem taboru pogosto puščali sporočila, kot je »Jaz sem bil tukaj«. Imena turistov, ki to počnejo, bodo zdaj javno objavili, hkrati pa bodo postavili posebne table, kjer bodo turisti lahko pustili sporočila. Tovrstne table so nedavno postavili tudi ob znanem Kitajskem zidu.

Uradniki v Tibetu so lokalnim medijem povedali, da bodo turiste lahko identificirali, saj se morajo ti, preden vstopijo na omenjeno območje, registrirati. »S tem letom uvajamo črno listo, na kateri bodo zapisani vsi turisti, ki se obnašajo neprimerno, na primer tisti, ki rišejo grafite. Imena turistov bodo objavljena v medijih,« je dejal namestnik vodje turističnega urada na območju Tingrija Gu Chunlei.

Premier Kambodže zahteva, da ga navajajo kot mogočnega vodjo

PHNOM PENH - Medijem v Kambodži je bilo naročeno, da morajo premierja Hun Sena navajati kot mogočnega vodjo, sicer bodo izgubili svojo licenco. Iznajdljiv in bojevit Hun Sen že tri desetletja vlada Kambodži, ki jo je iz pepela državljanske vojne in revščine uspel dvigniti v državo z relativno uspešnim gospodarstvom. Kljub temu pa kritiki menijo, da je izjemno netoleranten. Od julija naprej bodo morali mediji pri vsaki prvi omembi premierja v prispevku zapisati »veličasten in odlični premier in mogočen poveljnik Hun Sen«.